ABC Certified
THE MOST INFLUENTIAL & WIDELY ACCLAIMED SINDHI DAILY OF PAKISTAN
هڪ ئي وقت ڪراچي ۽ حيدرآباد مان شايع ٿيندڙ قديم سنڌي اخبار
THE DAILY IBRAT Hyderabad
روزاني عبرت حيدرآباد
68 Years 1958 - 2025
Regd: NO-2430-B
Hyd: Ph: 2728703-4, 2728571-2, Fax: 2781879, 2784300 - Isld Ph: 2823277
Karachi Ph: 2272030-7 - 4538862-3 - Fax: 2272038-9 - 4543839 - 2639492- Lahore: Ph: 5854047-8
سال (94) اڱارو 24 مارچ 2026ع 04 شوال المڪرم 1447هه صفحا 6 - ملهه 30 رپيا شمارو (218)
website: www.dailyibrat.com Email: ibrat@yahoo.com, ibratmarketing@yahoo.com

وزيراعظم پاران سرڪاري گاڏين ۾ هاءِ آڪٽين تيل جي استعمال تي پابندي، خلاف ورزي ڪندڙن خلاف ڪارروائي جو حڪم

وزيراعظم، هاءِ آڪٽين ٻارڻ تي پيٽروليم ليوي ۾ اضافي جي فيصلي جي تسلسل ۾، هڪ ٻيو اهم فيصلو ڪندي سرڪاري گاڏين ۾ هاءِ آڪٽين ٻارڻ جي استعمال تي پابندي لڳائي ڇڏي

جيڪڏهن ڪنهن به سرڪاري کاتي جي گاڏي ۾ هاءِ آڪٽين ٻارڻ جو استعمال اٽل آهي، ته استعمال ڪندڙ پنهنجي ذاتي کيسي مان خرچ ڪري سگهي ٿو، ٻي صورت ۾ ڪارروائي ڪئي ويندي

ڪفايت شعاري جي پاليسي تي سختي سان عمل ڪندي غير ضروري خرچن ۾ گهٽتائي اڄ وقت جي اهم ضرورت آهي، انهن قدمن سان سرڪاري خرچن ۾ گهٽتائي ايندي: وزيراعظم شهباز شريف

سڀئي وفاقي کاتا، اختيارين ۽ ماتحت ادارا هن فيصلي تي فوري ۽ مڪمل عمل درآمد کي يقيني بڻائين، پهرين سرڪاري گاڏين لاءِ ٻارڻ تي 50 سيڪڙو ڪٽوتي پهرين ئي لاڳو ٿي چڪي

عوامي وسيلن جو بهتر استعمال ممڪن ٿيندو، هن فيصلي جي نگراني لاءِ موثر نظام تيار ڪيو وڃي ۽ خلاف ورزي جي صورت ۾ سخت ڪارروائي ڪئي وڃي: وزيراعظم جون اختيارين کي هدايتون

لاهور (اي پي پي) وزيراعظم محمد شهباز شريف سرڪاري گاڏين ۾ هاءِ آڪٽين ٻارڻ جي استعمال تي پابندي لڳائي ڇڏي آهي، جنهن تي فوري طور تي عمل ڪيو ويندو هن فيصلي جو مقصد قومي وسيلن جي اڪائونٽي ۽ ذميوارانه استعمال کي يقيني بڻائڻ آهي. سومر ڏينهن وزيراعظم آفيس
بقايا نمبر 29 ڏسو صفحو 2

لنڊن ۾ يهودي تنظيم جي ايمبولينسن تي حملو

هڪ يهودي فلاحي تنظيم جي چئن ايمبولينسن کي باهه ڏني وئي

برطانوي وزيراعظم جو واقعي تي افسوس، يهودي برادري سان همدردي جو اظهار

لنڊن (مانيٽرنگ ڊيسڪ) برطانوي تخت گاهه لنڊن ۾ سومر جي صبح هڪ يهودي فلاحي تنظيم جي چئن ايمبولينسن کي
بقايا نمبر 32 ڏسو صفحو 2

ٻوڏن ۾ تباهه ٿيل 19,808 اسڪولن مان 5,314 اسڪولن جي ٻيهر تعمير ۽ بحالي شروع

2,268 مڪمل طور تي تباهه ٿيل ۽ 3,197 جزوي طور متاثر اسڪول شامل آهن باقي 14,343 اسڪول اڃا بحالي جا منتظر آهن: وڏو وزير

5,369 اسڪول وڏين تعميراتي رٿائن ۾ شامل ڪيا ويا آهن، جن جي لاڳت 167 ارب رپيا آهي، جن مان 63.95 ارب رپيا خرچ ٿي چڪا آهن

مينٽيننس ۽ مرمت پروگرام 23-2022ع ۽ 25-2024ع تحت 938 اسڪولن جي بحالي ڪاميابي سان ڪئي وئي ۽ اهي سڀ مڪمل ٿي چڪا آهن

ڪراچي (رپورٽ : راهب ڳاهو) سنڌ جي وڏي وزير سيد مراد علي شاهه چيو آهي ته سال 2022ع واري تباهي مچائيندڙ ٻوڏ ۾ صوبي جا 19,808 اسڪول متاثر ٿيا، جن ۾ صوبائي ۽ وفاقي حڪومتن سميت ترقياتي
بقايا نمبر 30 ڏسو صفحو 2

ڪراچي: وڏو وزير سيد مراد علي شاهه اهم اجلاس جي صدارت ڪري رهيو آهي

وزيراعظم سان قومي غذائي تحفظ واري وفاقي وزير راڻا تنوير حسين جي ملاقات، ڪڻڪ جي شين جي برآمدات بابت آگاهي

لاهور (اي پي پي) وزيراعظم محمد شهباز شريف سان قومي غذائي تحفظ واري وفاقي وزير راڻا تنوير حسين ملاقات ڪئي. ڪالهه سومر ڏينهن وزيراعظم آفيس جي ميڊيا ونگ پاران جاري بيان مطابق وزيراعظم شهباز شريف کي
بقايا نمبر 31 ڏسو صفحو 2

ايران پاران اسرائيل تي ڪلسٽر ميزائلن جي برسات، آمريڪا کي وارننگ، آبناءِ هرمز مڪمل طور بند ڪرڻ جو اعلان

ايران سان مثبت ڳالهين جي دعويٰ، آمريڪي صدر پاران توانائي مرڪزن تي حملا 5 ڏينهن لاءِ ملتوي ڪرڻ جو حڪم

مون کي اهو ٻڌائيندي خوشي ٿي رهي آهي ته آمريڪا ۽ ايران جي وچ ۾ گذريل 2 ڏينهن دوران هاڪاري ۽ نتيجا ڏيندڙ ڳالهيون ٿيون آهن، جنهن جو مقصد وچ اوڀر ۾ جاري ڇڪتاڻ جو مڪمل ۽ حتمي حل ڳولڻ آهي

تفصيلي ۽ تعميري ڳالهين کي نظر ۾ رکندي مون جنگ واري کاتي کي هدايت ڏني آهي ته ايران جي بجلي گهرن ۽ توانائي جي بنيادي ڍانچي خلاف ڪنهن به فوجي ڪارروائي کي 5 ڏينهن لاءِ ملتوي ڪيو وڃي

اهو فيصلو جاري ملاقاتن ۽ ڳالهين جي ڪاميابي سان مشروط هوندو، هن وڌيڪ چيو ته ايراني اختيارين سان ڳالهيون سڄو هفتو جاري رهنديون، ايران جي آمريڪي توانائي هدفن کي نشانو بڻائڻ جي اعلان بعد ڏنل بيان

ايران طرفان سعودي عرب ۾ آمريڪي فوجي اڏي ۽ بحرين ۾ آمريڪي بحري ٻيڙن تي حملن جي دعويٰ، اسرائيل تي ڪلسٽر ميزائلن سان نوان حملا، آمريڪا ۽ اسرائيل کي بجلي جي نظام ۽ آبناءِ هرمز بند ڪرڻ جي وارننگ

سعودي عرب ۾ پرنس سلطان ايئربيس کي نشانو بڻايو ويو، جيڪو آمريڪي فوجي سرگرمين جو اهم مرڪز آهي، ايئربيس تي آمريڪي جاسوس جهازن کي بيلسٽڪ ميزائل سان نشانو بڻايو ويو: خاتم الانبياءَ هيڊڪوارٽر جو ترجمان

واشنگٽن/تهران/تل ابيب (مانيٽرنگ ڊيسڪ) آمريڪي صدر ڊونلڊ ٽرمپ چيو آهي ته آمريڪا ۽ ايران وچ ۾ گذريل ٻن ڏينهن دوران نهايت هاڪاري ۽ نتيجا ڏيندڙ ڳالهيون ٿيون آهن سوشل ميڊيا تي جاري ڪيل بيان ۾ آمريڪي صدر ڊونلڊ ٽرمپ چيو آهي ته ”مون کي اهو ٻڌائيندي خوشي ٿي رهي آهي ته آمريڪا ۽ ايران جي وچ ۾ گذريل 2 ڏينهن دوران هاڪاري ۽ نتيجا
بقايا نمبر 1 ڏسو صفحو 2

لاڙڪاڻو: صدر آصف زرداري سان وفاقي گهرو وزير محسن نقوي، ٽائون وزير محمد اورنگزيب، وفاقي وزير پيٽروليم علي پرويز ملڪ ملاقات ڪري رهيا آهن ٻي تصوير ۾ چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري، فريال ٽالپر، وڏو وزير سيد مراد علي شاهه ۽ صوبائي وزير ناصر شاهه پڻ موجود آهن

وزيراعظم شهباز شريف جي ايراني صدر سان ڳالهه ٻولهه، سفارتڪاري طرف واپس اچڻ تي زور ڀريو

وزيراعظم شهباز شريف ايران جي صدر ڊاڪٽر مسعود پيزشڪيان سان ٽيليفون تي ڳالهه ٻولهه ڪئي ۽ عيد جون پڻ مبارڪون ڏنيون

وزيراعظم بطور ڀائيچاري ملڪ جاري ڇڪتاڻ جي ڏس ۾ بهادر ايراني عوام سان پاڪستان جي يڪجهتي جو اظهار

ايراني قيادت کي وزيراعظم يقين ڏياريو ته پاڪستان خطي ۾ امن جي فروغ جي لاءِ پنهنجو تعميري ڪردار جاري رکندو

لاهور (اي پي پي) وزيراعظم محمد شهباز شريف ڪالهه ايراني صدر سان ڳالهه ٻولهه ڪندي ايراني عوام سان پاڪستان جي يڪجهتي جو اظهار ڪيو ۽ سرڪاري سطح تي ملڪن جي وچ ۾
بقايا نمبر 2 ڏسو صفحو 2

نئين ٻار کي به خبر هئي ته گذريل اليڪشن نه پر سليڪشن هئي: پير پاڳارو

مونکي اليڪشن کان اڳ ٻڌايو ويو ته پلي توهان ڪامياب ٿيو، پر توهان جا فلاڻا فلاڻا ماڻهو ڪامياب نه ٿيندا

جي ڊي اي جي چئيئي ويندڙن جي پ پ جي ليڊرن عزت ڏني هاڻ انهن جي فون به اٽينڊ نه ٿا ڪن

عباسي برادري جي سردار معظم خان عباسي جي ڳوٺ آمهان مون کي ٿيو آهي جيڪو حال هوندو ان سان گڏ هوندس

خيرپور (بيورو رپورٽ) حر جماعت جي روحاني پيشوا پير پاڳارو سيد صبغت الله شاهه راشدي چيو آهي ته
بقايا نمبر 33 ڏسو صفحو 2

خيرپور: پير پاڳارو سان عباسي برادري جي سردار معظم خان عباسي شموليت ڪندي ڳالهائي رهيو آهي

آمريڪي پاليسيون امن لاءِ خطرو پيدا ڪري سگهن ٿيون: روس

وچ اوڀر ۾ طاقت جي زور تي معاهدا نٿا مڙهي سگهجن: سرگئي لاروف

آمريڪا جي پاليسين ۾ رڳو پنهنجي مفادن کي ترجيح ڏني پئي وڃي

ماسڪو (مانيٽرنگ ڊيسڪ) روس جي پرڏيهي وزير سرگئي لاروف چيو آهي ته
بقايا نمبر 34 ڏسو صفحو 2

23 مارچ 1940ع جي قرارداد برصغير جي مسلمانن لاءِ هڪ الڳ وطن جو تصور ڏنو: سردار رحيم

ملڪ جي استحڪام، خوشحالي ۽ قومي سلامتي لاءِ گڏجي ڪم ڪرڻو پوندو

ڪراچي (بيورو رپورٽ) پاڪستان مسلم ليگ فنڪشنل سنڌ جي جنرل سيڪريٽري سردار عبدالرحيم
بقايا نمبر 35 ڏسو صفحو 2

آمريڪا ڳالهين جو ڪوڙو دعويٰ، ايران سان ملاقات جي درخواست ڪري ڇڏي

ايران جي پارليامينٽ جي اسپيڪر باقر قاليباف سان ملاقات جي درخواست ڪئي وئي

سپريم نيشنل سيڪيورٽي ڪائونسل جي ترجمان جو ڪنهن به ڳالهين جي ترديد

تهران (مانيٽرنگ ڊيسڪ) ايراني ميڊيا موجب آمريڪا ايران جي پارليامينٽ جي اسپيڪر
بقايا نمبر 3 ڏسو صفحو 2

پارٽ پاران گئس جي هٿيار طور استعمال ڪرڻ تي سخت ڳڻتي آهي: صدر آصف زرداري

پارٽ پاران سنڌ طاس معاهدي جي معطلي ۽ رڪاوٽن کي جارحيت قرار ڏيندي پاڪستان جي مضبوط موقف جو اعادو

سنڌ طاس معاهدي، خطي ۽ پاڻي جي منصفاڻي ورهاست تي مڪمل عملدرآمد جو مطالبو ڪيو

صاف پاڻي ۽ نيڪال جي سهولت هر شهري جو بنيادي حق آهي، موسمي تبديلي ۽ وڌندڙ آبادي سبب آبي وسيلن تي دٻاءُ وڌي رهيو آهي

اسلام آباد (مانيٽرنگ ڊيسڪ) صدر آصف علي زرداري پاڻي جي عالمي ڏينهن جي موقعي تي پيغام ۾ چيو آهي ته
بقايا نمبر 4 ڏسو صفحو 2

عالمي مارڪيٽ ۾ پيٽرول جون قيمتون گهٽجي وڃڻ، اسٽاڪ ايڪسچينج ۾ تيزي، ڊالر سستو

آمريڪي صدر طرفان ايران سان مثبت ڳالهين ۽ وڌيڪ حملا ملتوي ڪرڻ جي اعلان بعد عالمي منڊين تي مثبت اثر

صدر ٽرمپ جي بيان بعد اسٽاڪ مارڪيٽن ۾ تيزي رڪارڊ ڪئي وئي، تيل جي قيمتن ۾ پڻ نمايان گهٽتائي آئي

ڪچي تيل جي قيمت 96 ڊالر رڪارڊ ڪئي وئي، برينٽ تيل جي قيمت 88 ڊالر في بيرل تائين پهچي وئي

واشنگٽن (مانيٽرنگ ڊيسڪ) آمريڪي صدر طرفان ايران سان مثبت ڳالهين ۽ وڌيڪ حملا ملتوي ڪرڻ جي اعلان بعد عالمي منڊين تي
بقايا نمبر 5 ڏسو صفحو 2

وچ اوڀر ۾ جنگ ڊگهي عرصي تائين جاري رهي سگهي ٿي: برطانوي وزيراعظم

جنگ جي فوري ۽ جلد خاتمي جي اميد نه آهي ڪيئر اسٽارمر

حڪومت جي ترجيح اها آهي ته توانائي بحران جي جلد حل ڪيو وڃي

لنڊن (مانيٽرنگ ڊيسڪ) برطانوي وزيراعظم ڪيئر اسٽارمر چيو آهي ته
بقايا نمبر 10 ڏسو صفحو 2

بيگم نصرت ڀٽو جي جمهوريت لاءِ ڪيل خدمتون ڪي هميشه ياد رکيو ويندو: سينيٽ چيئرمين

اسلام آباد (اي پي پي) سينيٽ جي چيئرمين سيد يوسف رضا گيلاني بيگم نصرت ڀٽو جي ورسي جي موقعي تي
بقايا نمبر 11 ڏسو صفحو 2

اسحاق ڊار جو ترڪ وزير سان رابطو، خطي جي صورتحال تي ڳالهيون

آمريڪي صدر پاران جنگ جي عارضي خاتمي جو پڻ ذڪر ڪيو ويو

امن استحڪام کي يقيني بڻائڻ لاءِ مسلسل سفارتي رابطن تي زور ڏنو ويو

اسلام آباد (اي پي پي) نائب وزيراعظم ۽ پرڏيهي وزير سينيٽر محمد اسحاق ڊار ترڪي جي پرڏيهي وزير هاڪان فيدان سان
بقايا نمبر 6 ڏسو صفحو 2

23 مارچ امن، اتحاد ۽ برصغير جي مسلمانن جي عزم جي علامت آهي: بلاول ڀٽو

اسان کي جمهوريت، مساوات ۽ سماجي انصاف جي اصولن جي تجديد عهد ڪرڻي پوندي

قرارداد پاڪستان ۽ اسان جي بزرگن آزادي، وقار ۽ انصاف جو خواب ڏٺو

ڪراچي (بيورو رپورٽ) پاڪستان پيپلز پارٽي جي چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري 23 مارچ جي موقعي تي
بقايا نمبر 7 ڏسو صفحو 2

نئين دهلي/لنڊن/ابوظهبي/دبئي ۽ سنگاپور: يوم پاڪستان جي موقعي تي سفارتخانن ۾ قومي جهنڊو لهرايو پيو وڃي

يوم پاڪستان جي موقعي تي وفاقي ۽ صوبائي گادي وارن هنڌن تي توپن جي سلامي

سڄي ملڪ ۾ يوم پاڪستان نهايت جوش، جلسن ۽ يڪجهتي سان ملهايو ويو

پاڪستان جي ترقي، استحڪام ۽ خوشحالي لاءِ وڌيڪ محنت، اتحاد ۽ قرباني جي جذبي جو مظاهرو ڪيو ويو

ملڪي سلامتي، ترقي، خوشحالي ۽ يڪجهتي لاءِ خاص دعائون گهريون ويون

ملڪ جي 86هين يوم پاڪستان جي موقعي تي وفاقي ۽ صوبائي گادي وارن هنڌن تي توپن جي سلامي ڏني وئي

اسلام آباد (اي پي پي) سڄي ملڪ ۾ يوم پاڪستان
بقايا نمبر 13 ڏسو صفحو 2

سنگاپور ۾ پاڪستان جو 86 هون قومي ڏينهن ملهايو ويو

بقايا نمبر 14 ڏسو صفحو 2

پاڪستان لکين قربانين ۽ جدوجهد جي نتيجي ۾ حاصل ٿيو: گيانچند ايسراڻي

بقايا نمبر 16 ڏسو صفحو 2

يوم پاڪستان ملڪ جي عظمت ۽ عزم و استحڪام جي علامت آهي: طارق فضل چوڌري

بقايا نمبر 15 ڏسو صفحو 2

گورنر هائوس ۾ يوم پاڪستان جي موقعي تي پرچم ڪشائي جي تقريب ۽ سياسي شخصيتن جي شرڪت

بقايا نمبر 12 ڏسو صفحو 2

لاڙڪاڻو: صدر آصف زرداري ٿئين ڏينهن گڏيل مزار تي قومي جهنڊو لهرائي رهيو آهي

اگوڻي خاتون اول نصرت ڀٽو جي ورسي ملهائي وئي

نصرت ڀٽو 1929ع ۾ ايران جي شهر اصفهان ۾ پيدا ٿي

1947ع ۾ پاڪستان جي قيام کان اڳ ڪراچي منتقل ٿي هئي

پ پ سميت سياسي پارٽين طرفان ڪيس پرپور انداز ۾ خراج تحسين پيش

اسلام آباد (اي پي پي) پاڪستان پيپلز پارٽي جي باني بيگم نصرت ڀٽو جي ورسي ملڪ ڀر ۾ ملهائي وئي
بقايا نمبر 37 ڏسو صفحو 2

بيگم نصرت ڀٽو جمهوريت لاءِ ڏنل قربانيون ۽ جدوجهد جي لازوال علامت آهن: بلاول

سندن جدوجهد جمهوريت ۽ آئين جي بالادستي جي علامت آهي

ڪراچي (بيورو رپورٽ) پاڪستان پيپلز پارٽي جي چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري
بقايا نمبر 38 ڏسو صفحو 2

1940ع جي قرارداد لاهور مسلمانن کي آزادي جي هڪ نئين راهه ڏيکاري: ناصر شاهه

پاڪستان جي قيام جو مقصد هڪ مضبوط، جديد اسلامي فلاحي رياست جو قيام هو

ڪراچي (بيورو رپورٽ) سنڌ جي صوبائي وزير سيد ناصر حسين شاهه
بقايا نمبر 39 ڏسو صفحو 2

صدر آصف زرداري ۽ بلاول ڀٽو جي شهيدن جي مزارن تي حاضري ڏني

ڳڙهي خدابخش: صدر آصف زرداري ۽ چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري شهيد ذوالفقار علي ڀٽو ۽ شهيد محترمه بينظير ڀٽو جي مزارن تي فاتحه ڪئي

بقايا نمبر 40 ڏسو صفحو 2

ڳڙهي خدابخش: صدر آصف زرداري، پ پ جي چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري شهيدن جي مزار تي گل رکي رهيا آهن ٻي طرف دعا گهري رهيا آهن

ڪراچي ۾ مرد ۽ عورت قتل، مڪ جوابدار گرفتار

بقايا نمبر 18 ڏسو صفحو 2

ڪراچي ۾ بلال ڪالوني ۾ هڪ گهر مان مڙس ۽ زال جا لاش هٿ آيا

بقايا نمبر 17 ڏسو صفحو 2

وڏي وزير ۽ گورنر يوم پاڪستان جي موقعي تي مزار قائد تي حاضري ڀري

پاڪستان پنهنجي قيام کان پوءِ ڪيترن ئي چئلينجن کي منهن ڏيندي به اڳتي وڌندو رهيو آهي: وڏو وزير

ڪراچي (بيورو رپورٽ) سنڌ جي وڏي وزير سيد مراد علي شاهه ۽ گورنر سنڌ
بقايا نمبر 20 ڏسو صفحو 2

ڪراچي: يوم پاڪستان جي موقعي تي گورنر نهال هاشمي ۽ وڏو وزير سيد مراد علي شاهه مزار قائد تي گل رکي رهيا آهن

ماءُ جمهوريت بيگم نصرت ڀٽو جي جمهوريت لاءِ جدوجهد ۽ جدوجهد جي تاريخ جو سنهري باب آهي: ضياءُ الحسن لنجار

بقايا نمبر 21 ڏسو صفحو 2

وزيراعظم شهباز شريف لاهور ۾ قومي ڏهاڙي تي مڪيه جهنڊو لهرائڻ واري تقريب ۾ شريڪ

بقايا نمبر 22 ڏسو صفحو 2

بيگم نصرت ڀٽو آمريت خلاف جدوجهد ڪئي، ان جي قرباني جي جمهوري تاريخ جو سنهري باب آهي: سعدين جاويد

بقايا نمبر 23 ڏسو صفحو 2

صدر زرداري سان وفاقي وزيرن جي ٽئين ڏينهن هائوس ۾ ملاقاتون، ملڪي صورتحال تي ڳالهيون

وفاقي گهرو وزير محسن نقوي، وفاقي وزير خزانه محمد اورنگزيب، پيٽروليم وزير علي پرويز ملڪ پهتا

بلاول ڀٽو زرداري، سيد مراد علي شاهه، ايم پي اي فريال ٽالپر، صوبائي وزير سيد ناصر شاهه به موجود رهيا

وفاقي گهرو وزير صدر کي ملڪ ۾ دهشتگردي خلاف جاري ڪارروائين ۽ سرحدي سلامتي جي صورتحال بابت آگاهه ڪيو

بقايا نمبر 41 ڏسو صفحو 2

يوم پاڪستان جي موقعي تي نئون ديرو صدارتي هائوس ۾ تقريب

بقايا نمبر 42 ڏسو صفحو 2

گورنر سنڌ سان خيبرپختونخواهه جي گورنر فيصل ڪريم ڪنڊي جي ملاقات

بقايا نمبر 44 ڏسو صفحو 2

پاڪستان تحريڪ انصاف ڪراچي ڊويزن پاران ريلي

بقايا نمبر 43 ڏسو صفحو 2

بقايا نمبر 45 ڏسو صفحو 2

ڪراچي ۾ فائرنگ جي واقعي ۾ ٻن ٻارن سميت 3 ڄڻا زخمي

بقايا نمبر 19 ڏسو صفحو 2

ڪراچي: گورنر ڪي پي ڪي فيصل ڪريم ڪنڊي گورنر سنڌ نهال هاشمي کي گلدستو ڏئي رهيو آهي

ڪراچي جي مختلف علائقن مان ٻن ڄڻن جا لاش هٿ

بقايا نمبر 26 ڏسو صفحو 2

يوم پاڪستان خدمت، قومي اتحاد ۽ قرباني کي تازو ڪرڻ جو ڏينهن آهي: شرجيل ميمڻ

بقايا نمبر 46 ڏسو صفحو 2

ماءُ جمهوريت جي بهادري ۽ استقامت جمهوري جدوجهد کي نئون توانائي ڏني: سيد مراد علي شاهه

بقايا نمبر 47 ڏسو صفحو 2

لاڙڪاڻو: صدر آصف زرداري سان نواب امير بخش خان ڀٽو ملاقات ڪري رهيو آهي

ليارِي ۾ فائرنگ جي واقعي ۾ پوليس اهلڪار عبدالله زخمي

بقايا نمبر 27 ڏسو صفحو 2

ڪراچي جي گل پلازا ۾ ٻيهر لڳل باهه تي ڪنٽرول ڪيو ويو

بقايا نمبر 28 ڏسو صفحو 2

سينيٽر شيري رحمان جي ڏيءُ ماروي ملڪ جي جنازي نماز

بقايا نمبر 25 ڏسو صفحو 2

لاڙڪاڻي ۾ ناميارو ڪهاڻيڪار محقق ۽ نقاد ڊاڪٽر احسان دانش سان رهاڻ

بقايا نمبر 24 ڏسو صفحو 2

ڪراچي: سينيٽر شيري رحمان جي ڌيءَ جي جنازي نماز ادا ڪئي پئي وڃي. گورنر نهال هاشمي، سينيٽر شرجيل انعام ميمڻ، سينيٽر سعيد غني ۽ وقار مهدي، رضا رباني ۽ ٻيا شريڪ آهن

بقايا 1 ملتوي ڪرڻ

ڊينڊ ڳالهيون ٿيون آهن، جنهن جو مقصد وچ اوڀر ۾ جاري ڇڪتاڻ جو مڪمل ۽ حتمي حل ڳولڻ آهي. ٽرمپ چيو ته انهن گهري، تفصيلي ۽ تعميري ڳالهين کي نظر ۾ رکندي مون جنگ واري کاتي کي هدايت ڏني آهي ته ايران جي بجلي گهرن ۽ توانائي جي بنيادي ڍانچي خلاف ڪنهن به فوجي ڪارروائي کي 5 ڏينهن لاءِ ملتوي ڪيو وڃي. آمريڪي صدر چيو ته اهو فيصلو جاري ملاقاتن ۽ ڳالهين جي ڪاميابي سان مشروط هوندو. هن وڌيڪ چيو ته ايراني اختيارين سان ڳالهيون سڄو هفتو جاري رهنديون. واضح رهي ته ٽرمپ آبناءِ هرمز 48 ڪلاڪن ۾ کولڻ جي ڌمڪي ڏني هئي. ٽرمپ چيو هو ته جيڪڏهن 48 ڪلاڪن ۾ آبناءِ هرمز نه کلي ته ايراني پاور پلانٽن تي حملا ڪيا ويندا. ايران کي ڏنل 48 ڪلاڪن جي ڊيڊ لائن اڄ ختم ٿي رهي هئي. ايران جواب ۾ چيو هو ته حملي جو جواب ٿار وارن ملڪن جي پاور پلانٽن ۽ پاڻي صاف ڪندڙ پلانٽن تي حملن سان ڏنو ويندو. آمريڪي ميڊيا موجب، ٽرمپ جو اهو اعلان آپريشن ايپڪ فيوري جي خاتمي بابت ڳالهين جي پهرين باضابطا تصديق آهي. ٻئي طرف وچ اوڀر ۾ صورتحال انتهائي ڇڪتاڻ واري ٿي وئي آهي، جتي ايران طرفان سعودي عرب ۾ آمريڪي فوجي اڏي ۽ بحرين ۾ آمريڪي بحري ٻيڙن تي حملن جي دعويٰ ڪئي وئي آهي. اتي ايران طرفان به اسرائيل تي ڪلسٽر ميزائلن سان تيز حملا ڪيا ويا آهن. جڏهن ته آمريڪا ۽ اسرائيل کي بجلي جي نظام ۽ آبناءِ هرمز بند ڪرڻ جي وارننگ ڏني وئي آهي. خطي ۾ غير يقيني واري صورتحال سبب عالمي مارڪيٽ ۾ تيل جي اگهن ۾ واڌ ۽ ڪوريا جي ڪرنسي ۾ وڏي لاٿ رڪارڊ ڪئي وئي آهي. ختم الانبياءِ هيڊڪوارٽر ترجمان طرفان جاري ڪيل بيان ۾ چيو ويو آهي ته سعودي عرب ۾ پرنس سلطان ايئربيس کي نشانو بڻايو ويو آهي. ترجمان موجب، پرنس سلطان ايئربيس آمريڪي فوجي سرگرمين جو اهم مرڪز آهي، ايئربيس تي آمريڪي جاسوس جهازن کي بيلسٽڪ ميزائل سان نشانو بڻايو ويو. ترجمان جو چوڻ هو ته بحرين ۾ به آمريڪي ففٿ فليٽ کي ميزائلن ۽ ڊرونز ذريعي نشانو بڻايو ويو.

بقايا 2 تي زور ڀريو

ڇڪتاڻ ۾ گهٽتائي، ڳالهه ٻولهه ۽ سفارتڪاري طرف واپسي جي فوري ضرورت تي زور ڏنو آهي. وزيراعظم آفيس جي ميڊيا ونگ پاران جاري بيان موجب وزيراعظم محمد شهباز شريف ڪالهه سومر ڏينهن اسلامي جمهوريه ايران جي صدر ڊاڪٽر مسعود پيزشڪيان سان ٽيليفون تي ڳالهه ٻولهه ڪئي. وزيراعظم ايراني صدر ۽ ايران جي ڀائر عوام کي عيدالفطر ۽ نوروز جي مبارڪباد ڏني. ايراني صدر وزيراعظم جي جذبن جو شاندار انداز ۾ جواب ڏيندي پاڪستاني عوام جي لاءِ نيڪ خواهشن جو اظهار ڪيو. وزيراعظم بطور پاڙيسري ڀائر ملڪ جاري ڇڪتاڻ جي ڏس ۾ بهادر ايراني عوام سان پاڪستان جي يڪجهتي جو اظهار ڪيو هن قيمتي جانين جي زيان تي گهري ڏک ۽ افسوس جو اظهار ڪيو ۽ زخمين ۽ متاثرين جي جلد صحتيابي ۽ سلامتي جي لاءِ دعا ڪئي. وزيراعظم نار خطي ۾ جاري خطرناڪ صورتحال تي پنهنجي گهري ڳڻتي جو پڻ اظهار ڪيو ان سنگين صورتحال جي ڏس ۾ هن سمورن پاڙيسري ملڪن جي وچ ۾ ڇڪتاڻ ۾ گهٽتائي، ڳالهه ٻولهه ۽ سفارتڪاري طرف واپسي جي فوري ضرورت تي زور ڏنو ته جيئن اختلافن کي پرامن طريقي سان حل ڪري سگهجي. هن مسلمان امت جي وچ ۾ اتحاد ۽ يڪجهتي جي اهميت تي پڻ زور ڏنو جنهن جي هن وقت سخت ضرورت آهي. پاڪستان جي قيادت جي سفارتي ڪوشش کان آگاهه ڪندي وزيراعظم ايراني قيادت کي يقين ڏياريو ته پاڪستان خطي ۾ امن جي فروغ جي لاءِ پنهنجو تعميري ڪردار جاري رکندو.

بقايا 3 صدر آصف زرداري

ڪيو آهي. صدر زرداري چيو ته پارت پاران سنڌ طاس معاهدي جي معطلي ۽ هائيڊرولاجيڪل ڊيٽا جي شيئرنگ ۾ رڪاوٽون وجهڻ وارو عمل مذمت جوڳو آهي، جنهن سان علائقائي امن ۽ آبي سلامتي جي خطرن جو منهن ڏسڻو پئجي سگهي ٿو. صدر وڌيڪ چيو ته سنڌ طاس معاهدو منصفاڻي ورڇ جو ضامن آهي ۽ پاڪستان ان تي مڪمل عملدرآمد جو مطالبو ڪري ٿو. هن چيو ته پاڻي جهڙي اهم انساني ضرورت کي سياسي مقصدن لاءِ هٿيار طور استعمال ڪرڻ عالمي اصولن جي ڀڃڪڙي آهي. صدر زرداري پارت تي زور ڀريو ته هو معاهدي جي پاسداري ڪري ته جيئن خطي ۾ پاڻي جي ورڇ بابت پيدا ٿيل خدشا ختم ٿي سگهن. صدر آصف علي زرداري پنهنجي پيغام ۾ هن سال جي موضوع پاڻي ۽ صنف جو ذڪر ڪندي چيو ته صاف پاڻي جي اڻهوند جو سڀ کان وڌيڪ اثر عورتن ۽ ٻارڙين تي پوي ٿو جن جو گهڻو وقت پاڻي حاصل ڪرڻ ۾ ضايع ٿي وڃي ٿو هن چيو ته صاف پاڻي ۽ نيڪال جي سهولت هر شهري جو بنيادي حق آهي. صدر چيو ته موسمي تبديلين ۽ وڌندڙ آبادي سبب آبي وسيلن تي دٻاءُ وڌي رهيو آهي، ان ڪري برساتي پاڻي کي محفوظ بڻائڻ ۽ آبي وسيلن جي انتظام لاءِ سيڪاري وڌائڻي پوندي. هن عوام تي پڻ زور پريو ته هو پاڻي جي استعمال ۾ احتياط ڪن ته جيئن مستقبل جي ضرورتن کي پورو ڪري سگهجي.

بقايا 4 ڳالهيون

آفيس پاران جاري بيان موجب پنهنجي اڳوڻن خطي جي تازي اپڊيٽ جو جائزو وٺندو جنهن ۾ آمريڪي صدر پاران تازو ئي جنگ جي عارضي خاتمي جي اعلان جو پڻ ذڪر ڪيو ويو. نائب وزيراعظم ۽ پرڏيهي وزير خطي ۾ ان کان ٻاهر امن ۽ استحڪام کي يقيني بڻائڻ جي لاءِ مسلسل سفارتي رابطن جي اهميت تي زور ڏنو هن بدلجندڙ صورتحال تي ويجهي رابطي ۾ رهڻ تي اتفاق ڪيو.

بقايا 5 بلاول ڀٽو

اتحاد ۽ برصغير جي مسلمانن جي عزم جي علامت آهي. هن چيو ته قرارداد پاڪستان ۽ اسان جي بزرگن آزادي، وقار ۽ انصاف جو خواب ڏٺو جنهن جي نتيجي ۾ هڪ آزاد ملڪ وجود ۾ آيو. بلاول ڀٽو زرداري قائداعظم محمد علي جناح جي قيادت هيٺ جمهوري ۽ آئيني جدوجهد ذريعي آزادي حاصل ڪندڙ اڳواڻن کي خراج عقيدت پيش ڪيو. چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري قائد عوام شهيد ذوالفقار علي ڀٽو ۽ شهيد محترمه بينظير ڀٽو کي به جمهوريت ۽ عوامي حقن لاءِ سندن بي مثال جدوجهد ۽ قربانين تي ڀيٽا پيش ڪندي چيو ته انهن جي وڏي مان اسان کي هميشه هڪ منصفاڻ ۽ ترقي پسند پاڪستان جي تعمير لاءِ رهنمائي ملندي رهندي. هن وڌيڪ چيو ته اچو ته اڄ اهو عزم ڪريون ته هڪ اهڙو پاڪستان ناهيون جيڪو اسان جي ابي اجداد جي خوابن جي عڪاسي ڪري هڪ مضبوط، جمهوري ۽ همدرد رياست. بلاول ڀٽو زرداري زور ڏيندي چيو ته اڄ اسان کي جمهوريت، مساوات ۽ سماجي انصاف جي اصولن جي تجديد عهد ڪرڻي پوندي، جيڪي پاڪستان ناهڻ وارن جو بنيادي تصور هئا. هن چيو ته بلاشبه، اسين گڏجي پنهنجي ماضي جي شان مطابق هڪ روشن مستقبل تعمير ڪري سگهون ٿا.

بقايا 6 فريال ٽالپر

نصرت ڀٽو ڏکين کان ڏکين حالتن جو مقابلو ڪري اهو ثابت ڪيو ته جرئت ۽ قيادت جي ڪا حد نه هوندي آهي. هن چيو ته بيگم نصرت ڀٽو نه رڳو استقامت جي علامت هيون، پر پاڪستان ۾ جمهوريت پسند قوتن لاءِ اميد جي هڪ روشن ڪرڻ پڻ هيون. فريال ٽالپر موجب مادر جمهوريت انتهائي مشڪل حالتن ۾ به بي مثال ثابت قدمي جو مظاهرو ڪيو. هن وڌيڪ چيو ته بيگم نصرت ڀٽو ملڪ جي تاريخ جي نازڪ ترين دورن ۾ قيادت ڪندي اصولن ۽ عوامي حقن تي ڪڏهن به سمجهوتو نه ڪيو. جمهوريت جي بحالي لاءِ سندن قربانيون ۽ آئين سان سندن اٽل وابستگي اڄ به اسان لاءِ مشعل راهه آهي. فريال ٽالپر چيو ته پاڪستان پيپلز پارٽي کي مضبوط بڻائڻ ۾ بيگم نصرت ڀٽو جو ڪردار ايندڙ نسلن لاءِ پڻ رهنمائي جو ذريعو آهي. هن چيو ته مادر جمهوريت جي ميراث اسان کي سچ، انصاف ۽ عوامي حاڪميت لاءِ بيهڻ جو حوصلو ڏئي ٿي. فريال ٽالپر قوم کي اپيل ڪندي چيو ته مادر جمهوريت جي عظيم ورثي کي خراج تحسين پيش ڪندي سندن اصولن ۽ افڪارن جي پيروي ڪئي وڃي. هن چيو ته اچو ته جمهوريت جي قدرن ۽ وقاري، بنيادي حقن جي تحفظ ۽ هڪ منصفاڻ، همگير ۽ خوشحال پاڪستان جي تعمير لاءِ پنهنجي عزم جي تجديد ڪريون.

بقايا 7 هدايت

جو عمل پڻ شروع ڪيو وڃي، خاص طور انهن ننڍن آبادگارن کان ڪڻڪ خريد ڪرڻ تي ڌيان ڏنو وڃي جن کي حڪومت طرفان ٻج تي سبسڊي ڏني وئي هئي. هن اهي هدايتون وزيراعلي هائوس ۾ زراعت کاتي ۽ خوراڪ کاتي جي گڏيل اجلاس جي صدارت ڪندي جاري ڪيون. اجلاس ۾ صوبائي خوراڪ وارو وزير مخدوم محبوب الزمان، چيف سيڪريٽري آصف حيدر شاهه، سيڪريٽري ٽو سي ايم آصف جميل شيخ، سيڪريٽري خوراڪ عباس نائچ، ڊي جي زراعت الهوارايو رند، ڊائريڪٽر خوراڪ الله ڏنو چنو ۽ ٻين عملدار شرڪت ڪئي. وڏي وزير زور ڀريو ته حڪومت جي پهرين ترجيح ننڍن آبادگارن جي مدد ڪرڻ ۽ ڪڻڪ جي خريداري ۽ ذخيرن جي نظام ۾ شفافيت کي يقيني بڻائڻ آهي. اجلاس دوران خوراڪ واري وزير مخدوم محبوب الزمان وڏي وزير کي ٻڌايو ته جولاءِ 2025ع تائين 13 لک ٽن کان وڌيڪ ڪڻڪ جو ذخيرو موجود هو جنهن جو گهڻو حصو مارڪيٽ ۾ جاري ڪيو ويو آهي. جڏهن ته ڪجهه مقدار اڃا باقي آهي. وڏي وزير باقي رهيل ذخيري جو نوٽيس وٺندي خوراڪ کاتي کي هدايت ڪئي ته ترت باقي ڪڻڪ وڪرو ڪئي وڃي ته جيئن مارڪيٽ مستحڪم ٿئي ۽ نئين خريداري لاءِ گودامن ۾ جڳهه پيدا ٿي سگهي. سيد مراد علي شاهه عملدارن کي اهو پڻ چيو ته سيٽي ڪڻڪ جي گودامن جي صفائي ۽ فوميگيشن کي يقيني بڻايو وڃي ته جيئن اناج کي محفوظ ۽ صحتمند طريقي سان ذخيرو ڪري سگهجي. نئين ڪڻڪ جي فصل جي خريداري بابت ڳالهائيندي وڏي وزير خوراڪ کاتي کي هدايت ڪئي ته فوري تياري شروع ڪئي وڃي ۽ خريداري جي عمل ۾ ڪنهن به قسم جي دير نه ڪئي وڃي. هن وڌيڪ فيصلو ڪيو ته ڪڻڪ جي خريداري ۾ ننڍن آبادگارن کي ترجيح ڏني وڃي، خاص طور انهن هارين کي جن کي سنڌ حڪومت طرفان ٻج جي سبسڊي فراهم ڪئي وئي هئي. وڏي وزير کي آگاهه ڪيو ويو ته حڪومت لڳ ڀڳ 13 لک ننڍن آبادگارن کي ٻج تي سبسڊي ڏني آهي، جيڪي هڪ کان 25 ايڪڙ زمين جا مالڪ آهن، ۽ زراعت کاتي وٽ انهن جو مڪمل ڊيٽا موجود آهي. سيد مراد علي شاهه هدايت ڪئي ته باردانو (ٻورين) جي ورڇ مستند هارين جي ڊيٽا مطابق سختي سان ڪئي وڃي ته جيئن خريداري جي عمل ۾ ننڍن هارين کي ترجيح ملي سگهي. سنڌ جي وڏي وزير زراعت کاتي ۽ خوراڪ کاتي کي اها به هدايت ڪئي ته گڏجي هڪ صاف ۽ شفاف خريداري پاليسي تيار ڪن ته جيئن باردانو جي منصفاڻي ورڇ، ڪڻڪ جي همواري خريداري ۽ موجود ذخيرن جو موثر انتظام يقيني بڻائي سگهجي. هن زور پريو ته اهي اپاءَ ننڍن هارين جي مفادن جي تحفظ، مارڪيٽ جي استحڪام ۽ صوبي جي خوراڪ جي تحفظ واري نظام کي مضبوط ڪرڻ ۾ مددگار ثابت ٿيندا.

بقايا 8 نهال هاشمي

هن اڄ کان هي سفر شروع ڪرڻ ۽ 2040 تائين پاڪستان کي ترقي جي نئين بلندين تي وٺي وڃڻ جو عزم ظاهر ڪيو. گورنر سنڌ چيو ته کيس فخر آهي ته مان قوم جي باباءِ قوم ۽ نواز شريف جي پارٽي سان تعلق رکان ٿو هن زور ڏنو ته سياست ۾ انتشار پکيڙڻ نه پر پاڪستان کي مضبوط ڪرڻ اسان جي ذميواري آهي. هن چيو ته وزيراعظم هدايت ڪئي آهي ته سنڌ جي ترقي ۾ ڀرپور ڪردار ادا ڪيو وڃي ۽ صوبي جي خوشحالي لاءِ ڪا به ڪسر نه ڇڏي ويندي، هن وڌيڪ چيو ته سنڌ اسيمبلي پاڪستان جي حق ۾ پهرين قرارداد منظور ڪئي، الله هن صوبي کي وڌيڪ ترقي ڏئي. سنڌ جي گورنر دعا ڪئي ته وطن هميشه محفوظ رهي ۽ ماڻهن جي گهرن ۾ خوشيون هجن. هڪ سوال جي جواب ۾ سنڌ جي گورنر واضح ڪيو ته حڪومت عدالت ۽ هلندڙ ڪيسن ۾ مداخلت نٿي ڪري سگهي. هن چيو ته گورنر جو عهدو آئيني آهي جڏهن ته عوامي نمائندگي وڏي وزير وٽ آهي.

بقايا 9 درخواست ڪري

اسپيڪر باقر قاليباف سان ملاقات جي درخواست ڪئي آهي، پر ايران جي سپريم نيشنل سيڪيورٽي ڪائونسل اڃا تائين ڪو جواب نه ڏنو آهي ته ان حوالي سان ڪو فيصلو ڪيو آهي.

بقايا 10 برطانوي وزيراعظم

تي پاڙي نٿو سگهجي، حڪومت جي ترجيح آهي ته توانائي بحران کي جلد کان جلد حل ڪيو وڃي.

بقايا 11 سينيٽ چيئرمين

سيڪريٽريٽ طرفان جاري بيان ۾ سينيٽ چيئرمين، بيگم نصرت ڀٽو جي سالگره تي کيس خراج عقيدت پيش ڪندي چيو ته بيگم نصرت ڀٽو هڪ بهادر ۽ باوقار اڳواڻ هئي. هن چيو ته بيگم نصرت ڀٽو جون جمهوريت لاءِ خدمتون هميشه ياد رکيون وينديون. سينيٽ چيئرمين جمهوري قدرن ۽ قانون جي بالادستي کي هٿي وٺرائڻ جي عزم جو ورجاءُ ڪيو ۽ بيگم نصرت ڀٽو جي درجن جي بلنديءَ لاءِ دعا به ڪئي.

بقايا 12 ملاقات

گورنر هائوس ۾ شهر جي اهم ڪاروباري، سماجي ۽ سياسي شخصيتن ملاقات ڪئي ان موقعي تي اڪرام راجپوت، محمود مولوي، احمد جتوئي، خالد تواب، زبير طفيل، ڊاڪٽر فرحان عيسيٰ، حمزه تابائي، فرحان حنيف، ادريس گني گي، عبدالحسيب ۽ ٻيا معزز ماڻهو موجود هئا. شرڪت ڪندڙن گورنر سنڌ کي عيد جي مبارڪباد ڏني، جڏهن ته گورنر سنڌ مهمانن جو شڪريو ادا ڪيو ۽ نيڪ خواهشن جو اظهار ڪيو. هن واپارين کي ايف بي آر ۽ ٻين مسئلن کي حل ڪرڻ ۾ هر ممڪن تعاون جو يقين ڏياريو. گورنر سنڌ محمد نهال هاشمي چيو ته هو هڪ آئيني گورنر ۽ وفاقي حڪومت جو نمائندو آهي. هن زور ڏنو ته سيٽي کي انفراسٽرڪچر جي بهتري لاءِ گڏجي ڪم ڪرڻ گهرجي. هن چيو ته قومن جي ترقي عوامي خدمت ۽ عوامي ڀلائي سان ڳنڍيل آهي، جڏهن ته تعليم، تحقيق ۽ صحت جي شعبن تي خاص ڌيان ڏيڻ ضروري آهي.

بقايا 13 ملهايو ويو

وڌيڪ محنت، اتحاد ۽ قرباني جو مظاهرو ڪيو ويو. مسجدن ۾ فجر نماز کانپوءِ ملڪي سلامتي، ترقي، خوشحالي ۽ يڪجهتيءَ سان شهيدن جي درجن جي بلندي لاءِ خاص دعائون ڪيون ويون. اهم سرڪاري عمارتن تي قومي جهنڊو ڦڙڪايو ويو، جيڪو قومي وقار ۽ يڪجهتيءَ جي علامت آهي. ٻئي طرف ملڪ جي 86هين يوم پاڪستان جي موقعي تي وفاقي ۽ صوبائي گاديءَ وارن هنڌن ۾ توپن جي سلامي ڏني وئي، قومي ڏينهن جي شروعات وطن سان تجديد عهد ۽ يڪجهتي جي جذبي سان ٿي. فضا پاڪستان زندهه باد جي نعرن سان گونجي اٿي ۽ حب الوطني جو جذبو عروج تي هو اسلام آباد ۾ 31 جڏهن ته صوبائي گاديءَ وارن هنڌن ۾ 21 توپن جي سلامي ڏني وئي، اها سلامي قومي وقار، خودمختياري ۽ پاڪستاني فوج جي پيشيوراڻي صلاحيتن جي علامت طور تي ڏني وئي، مسجدن جي فجر نماز کانپوءِ ملڪي سلامتي، ترقي، خوشحالي ۽ يڪجهتيءَ سان شهيدن جي درجن جي بلندي لاءِ خاص دعائون ڪيون ويون. يوم پاڪستان جي موقعي تي پوري قوم متحد آهي، ملڪ جي ترقي ۽ خوشحاليءَ لاءِ گڏجي ڪم ڪنداسين.

بقايا 14 ملهايو ويو

سادگي ۽ وقار سان ملهايو ويو. سنگاپور ۾ پاڪستان جي هاءِ ڪمشنر رابعه شفيق پاڪستان هائوس ۾ قومي جهنڊو ڦڙڪايو. تقريب ۾ صدر آصف علي زرداري ۽ وزيراعظم محمد شهباز شريف جا پيغام پڙهي ٻڌايا. هاءِ ڪمشنر چيو ته 23 مارچ اسان کي جي مسلمانن جي قربانين ۽ جدوجهد جي ياد ڏياري ٿو. هن اوورسيز پاڪستانين جي معيشت ۾ اهم ڪردار ادا ڪرڻ تي خراج تحسين پيش ڪيو.

بقايا 15 طارق فضل چوڌري

پيغام ۾ چيو آهي ته 23 مارچ نئين سر عهد ۽ عزم استحڪام جي علامت آهي. پاڪستان ڪنهن ڪمزور ارادي يا مصلحت جو نالو ناهي پر هي هڪ نظريو هڪ طاقت ۽ هڪ ذميداري آهي. يوم پاڪستان جي موقعي تي گڏيل ڏينهن "ايڪس" تي پنهنجي هڪ ٽوئيٽ ۾ وفاقي وزير چيو ته 23 مارچ اهو ڏينهن آهي جڏهن ننڍي کنڊ جي مسلمانن تاريخ ساز فيصلو ڪيو جيڪو فقط هڪ نعرو نه هو پر هڪ واضح اعلان هو ته اسان غلامي نه آزادي ۽ خودمختياري سان جيئڻ چاهيون ٿا. هن چيو ته اسان کي ان ئي جرئت، بصيرت ۽ سياسي عزم کي وري زنده ڪرڻو پوندو پاڪستان ڪنهن ڪمزور ارادي يا مصلحت جو نالو ناهي پر هي هڪ نظريو آهي، هڪ طاقت ۽ هڪ ذميداري آهي. وفاقي وزير وڌيڪ چيو ته اسان کي اهو طئي ڪرڻو پوندو ته هي ملڪ صرف وجود ۾ رهڻ لاءِ نه پر قيادت ڪرڻ لاءِ ٺهيو هو هن چيو ته قانون جي بالادستي، حقيقي جمهوريت، قومي يڪجهتي ۽ غير متزلزل خودمختياري ئي اسان جي منزل آهي. هن چيو ته اڄ جي ڏينهن اهو واضح پيغام ڏئي ٿو ته پاڪستان تي ڪو سمجهوتو نه ٿيندو پاڪستان جي خودمختياري تي ڪا به سوديبازي نه ڪئي ويندي ۽ پاڪستان جي مستقبل کي ڪمزور ڪندڙ هر سوچ جو ڀرپور مقابلو ڪيو ويندو اهوئي 23 مارچ جو اصل پيغام آهي، عزم، غيرت ۽ عمل. پنهنجي پوسٽ جي آخر ۾ هن قومي جهنڊي سان پاڪستان زنده باد جو ٽيگ به شيئر ڪيو.

بقايا 16 گيانچند ايسراڻي

هڪ عظيم ڏينهن آهي جڏهن برصغير جي مسلمانن هڪ آزاد وطن حاصل ڪرڻ جو عهد ڪيو. گيانچند ايسراڻي چيو ته قرارداد لاهور برصغير جي مسلمانن کي هڪ واضح منزل ۽ نئين اميد ڏني، پاڪستان جو ڏينهن ان عهد جي تجديد جو ڏينهن آهي ته اسان پنهنجي پياري ملڪ جي سلامتي ۽ ترقي لاءِ پنهنجو ڪردار ادا ڪنداسين. گيانچند ايسراڻي چيو آهي ته پاڪستان جو ڏينهن اسان کي قائداعظم محمد علي جناح جي تنظيم جي ويزن، اتحاد، ايمان ۽ اصولن جي ياد ڏياري ٿو. گيانچند ايسراڻي چيو ته پاڪستان هڪ عظيم وطن آهي جيڪو لکين قربانين ۽ جدوجهد جي نتيجي ۾ حاصل ٿيو. گيانچند ايسراڻي چيو آهي ته اڄ اسان کي قومي اتحاد، پائيداري ۽ باهمي احترام کي فروغ ڏيڻ جو عهد ڪرڻ گهرجي، ملڪ جي ترقي ۽ استحڪام لاءِ اجتماعي ذميواري جو احساس وقت جي ضرورت آهي، پاڪستان جو ڏينهن اسان کي ملڪ جي خدمت ۽ عوامي ڀلائي جي جذبي سان وڌيڪ مضبوط ڪرڻ جو پيغام ڏئي ٿو. گيانچند ايسراڻي چيو آهي ته بحالي ۽ آفتن سان منهن ڏيڻ اسان هڪ محفوظ ۽ محفوظ ملڪ جي تعمير جاري رکنداسين.

بقايا 17 لاش هٿ آيا

ايس ايڇ او بلال ڪالوني انور شيخ جو چوڻ آهي ته لاش ٻه کان ٽي ڏينهن پراڻا لڳن ٿا. فوت ٿيلن جي سڃاڻپ هماجبين ۽ نور محمد جي نالن سان ٿي آهي، جيڪي مڙس زال هئا. پوليس موجب خاتون هماجبين نور محمد جي ٻي زال هئي، جڏهن ته پهرين زال جي ڌيءَ عيد جي موقعي تي پنهنجي والد سان ڳالهائڻ لاءِ فون ڪيو، پر ڪنهن به ڪال وصول نه ڪئي. ڌيءَ پاران ڪيترائي پيرا فون ڪرڻ باوجود رابطو نه ٿيڻ تي هن پوليس کي اطلاع ڏني، اطلاع ملڻ تي پوليس ۽ گهر وارا موقع تي پهتا ۽ پوليس جي موجودگي ۾ دروازو ٽوڙي گهر ۾ داخل ٿيا. تلاشي دوران هڪ ڪمري مان عورت جو ٻه ڏينهن پراڻو لاش هٿ آيو، جڏهن ته گهر جي ڇت تان مرد جو لاش مليو.پوليس جو چوڻ آهي ته واقعو بظاهر پراسرار آهي ۽ مختلف رخن کان جاچ شروع ڪئي وئي آهي، ٻنهي لاشن کي پوسٽ مارٽم لاءِ اسپتال منتقل ڪيو ويو آهي، جتي رپورٽ اچڻ کان پوءِ موت جو اصل سبب سامهون ايندو.

بقايا 18 جوابدار گرفتار

ايس پي ملير ڊاڪٽر عبدالخالق جي هدايت تي واقعي جي جاچ لاءِ خاص ٽيمون جوڙيون ويون. سڪڻ پوليس ايس ايڇ او جي اڳواڻي ۾ ڪارروائي ڪندي ٻن ڪلاڪن ۾ ٻن جوابدارن کي گرفتار ڪري ورتو جن جي سڃاڻپ عرفان ۽ وحيد طور ٿي آهي. پوليس موجب عرفان مقتولا جو مڙس جڏهن ته وحيد سندس ڏير آهي. شروعاتي جاچ دوران معلوم ٿيو آهي ته ٻنهي جوابدارن گڏجي مرد ۽ عورت جو قتل ڪيو.پوليس ڪارروائي دوران واردات ۾ استعمال ٿيل اوزار پڻ هٿ ڪري ورتو آهي. مقتولا جي سڃاڻپ عيدن جڏهن ته مقتول مرد جي سڃاڻپ صدر عرف شير دل طور ڪئي وئي آهي. جاچ دوران جوابدارن غيرت جي نالي تي قتل ڪرڻ جو اعتراف ڪيو آهي. پوليس موجب واقعي جو ڪيس سڪڻ ٿاڻي ۾ داخل ڪيو ويو آهي ۽ جوابدارن خلاف قانوني ڪارروائي جاري آهي.پوليس جو چوڻ آهي ته جوابدارن جو ڪرمنل رڪارڊ پڻ جاچيو پيو وڃي.

بقايا 19 3ڄڻا زخمي

سانول، 14 ورهين جو شهادت حسين ولد غلام شبير ۽ 20 ورهين جو احد ولد نظير شامل آهن. زخمين کي طبي امداد لاءِ عباسي شهيد اسپتال منتقل ڪيو ويو. ايس ايڇ او ٿاڻي نارٿ ناظم آباد شاهد آدم موجب ابتدائي جاچ مان ظاهر ٿيو آهي ته واقعو مبينه طور تي تيز آواز ۾ ميوزڪ هلائڻ تان ٿيل جهيڙي سبب پيش آيو. عيني شاهدن پوليس کي ٻڌايو ته شيرو نالي شخص گاڏي ۾ تيز آواز ۾ گانا هلائي رهيو هو جنهن تي عمران نالي شخص منع ڪئي ته ڳالهه وڌي تڪرار ۾ تبديل ٿي وئي، جهيڙو شدت اختيار ڪري ويو ۽ مبينه طور تي جوابدار وڌيڪ ماڻهن کي گهرائي فائرنگ ڪئي، جنهن جي نتيجي ۾ ٽي ڄڻا زخمي ٿي پيا. پوليس ذريعن موجب واقعي ۾ ملوث شيرو نالي شخص مبينه طور نشي جي حالت ۾ هو. پوليس جو چوڻ آهي ته واقعي جي وڌيڪ جاچ جاري آهي ۽ ملوث جوابدارن جي گرفتاري لاءِ ڪارروايون شروع ڪيون ويون آهن.

بقايا 20 وڏو وزير

ويو. سنڌ جي گورنر نهال هاشمي جي مزار قائد پهچڻ تي وڏي وزير سندن آجيان ڪئي. ٻنهي اڳواڻن پاڪستان جي باني محمد علي جناح جي روح کي ثواب پهچائڻ خاطر گلن جي چادر چاڙهي ۽ فاتحه خواني ڪئي. ان موقعي تي ميڊيا سان ڳالهائيندي وڏي وزير سيد مراد علي شاهه چيو ته هو 23 مارچ جي تاريخي ڏينهن تي قائداعظم کي ڀيٽا پيش ڪرڻ لاءِ آيا آهن ۽ اڄوڪي ڏينهن 86 سال اڳ لاهور ۾ قرارداد پاڪستان منظور ڪئي وئي هئي. هن چيو ته پاڪستان جي آزادي واري تحريڪ ۾ سنڌ اهم ڪردار ادا رهيو آهي ۽ سنڌ اسيمبلي سڀ کان پهرين قرارداد لاهور کان پوءِ پاڪستان جي قيام جي حمايت ۾ قرارداد پاس ڪئي، جنهن سان پاڪستان جي قيام جو بنياد پيو وڏي وزير چيو ته پاڪستان، جيڪو 14 آگسٽ 1947ع تي وجود ۾ آيو قيام کان پوءِ ڪيترن ئي چئلينجن کي منهن ڏيندو رهيو آهي، پر ان باوجود ثابت قدميءَ سان اڳتي وڌندو رهيو آهي. قومي اڳواڻن کي ڀيٽا پيش ڪندي هن چيو ته شهيد ذوالفقار علي ڀٽو پاڪستان جي دفاع کي مضبوط ڪيو ۽ ايٽمي پروگرام جو بنياد وڌو، جڏهن ته شهيد محترمه بينظير ڀٽو ميزائل پروگرام ذريعي ملڪ جي دفاعي صلاحيت کي وڌيڪ مضبوط بڻايو سيد مراد علي شاهه چيو ته اڄ پاڪستان صدر مملڪت آصف علي زرداري ۽ وزيراعظم شهباز شريف جي اڳواڻيءَ ۾ مضبوط بيٺو آهي، جڏهن ته فيلڊ مارشل سيد عاصم منير جي قيادت هيٺ هٿياربند فوجون مڪمل طور تي چوڪس آهن. هن چيو ته دشمن پاڪستان ڏانهن اک به کڻي نٿو سگهي وڏي وزير زور ڀريو ته پاڪستان کي قائداعظم جي اصولن اتحاد، ايمان ۽ نظم ۽ ضبط تي عمل ڪرڻ جي ضرورت آهي. هن چيو ته خطي جي هاڻوڪي صورتحال کي ڏسندي اسان کي متحد رهڻو پوندو ۽ اختلافن کان مٿاهون ٿي پاڪستان جو دفاع ڪرڻو پوندو سيد مراد علي شاهه علائقائي ڇڪتاڻ تي ڳالهائيندي ظاهر ڪندي ايران خلاف جارحيت جي مذمت ڪئي ۽ افغانستان ۾ دهشتگردن جي ٺڪاڻن خلاف پاڪ فوج جي ڪارروائين جي واکاڻ ڪئي. وڏي وزير عالمي معاملن تي پاڪستان جي موقف کي ورجائيندي والاريل جمون ۽ ڪشمير ۾ پارتي ظلم ۽ فلسطين ۾ اسرائيلي تشدد جي مذمت ڪئي ۽ مسلم دنيا ۾ امن جي گهرج لاءِ زور پريو. هن چيو ته جنگ ڪنهن جي به فائدي ۾ ناهي، اسان امن لاءِ دعاگو آهيون ۽ مسلم اڳواڻن کي ڇڪتاڻ ختم ڪرڻ لاءِ ڪردار ادا ڪرڻ گهرجي. ترقياتي رٿائن بابت وڏي وزير چيو ته هو 2018ع کان لڳاتار اهو مامرو اٿاريندو رهيو آهي ته وفاقي حڪومت سنڌ کي مناسب ترقياتي رٿائون فراهم نٿي ڪري، پر موجوده وفاقي حڪومت دوران صورتحال بهتر ٿي آهي. هن چيو ته سنڌن گهر تي هاڻوڪي وفاقي نظام ۾ سنڌ کي ترقياتي رٿائون ڏنيون وڃن آهن ۽ سندس سدائين قومي ترقياتي رٿائن ۾ صوبي جي حصي لاءِ آواز اٿاريندو رهيو آهي. سيد مراد علي شاهه سنڌ لاءِ ترقياتي رٿائون ۽ فنڊ فراهم ڪرڻ تي وزيراعظم شهباز شريف جا ٿورا مڃيا. سيد مراد علي شاهه پنهنجي عزم کي ورجايو ته سنڌ ۾ پاڪستان پيپلز پارٽي جي حڪومت صوبي جي آئيني حقن لاءِ جدوجهد جاري رکندي ۽ قومي مفاد ۾ فيصلا ڪندي، پر سنڌ جي حق تي ڪو به ناهه نه ڪيو ويندو وڏي وزير چيو ته جيڪڏهن پاڪستاني قوم قائداعظم جي اتحاد واري اصول تي عمل نه ڪندي ته ان سان پاڪستان کي نقصان پهچندو تنهنڪري اسان کي هن بنيادي اصول تي عمل ڪرڻ گهرجي. هن وڌيڪ چيو ته نوجوان نسل کي قائداعظم جي نظريي ۽ ويزن کان واقف ڪرائڻ ضروري آهي ته جيئن پاڪستان معاشي ۽ سماجي استحڪام ڏانهن وڌي سگهي. انهيءَ کان اڳ سيد مراد علي شاهه مزار قائد تي مهمانن جي ڪتاب ۾ پنهنجا تاثر لکيا ۽ قوم کي يوم پاڪستان جون واڌايون پڻ پيش ڪيون.

بقايا 21 ضياءُ الحسن لنجار

ڪنن دور ۾ جمهوريت، آئين ۽ عوامي حق حڪمراني لاءِ تاريخي ڪردار ادا ڪيو. وزير داخله چيو ته بيگم نصرت ڀٽو جي استقامت ۽ بهادريءَ جمهوري جدوجهد کي نئين قوت بخشي. بيگم نصرت ڀٽو جون قربانيون ۽ سياسي بصيرت اڄ به جمهوري قوتن لاءِ رهنمائي جو ذريعو آهن قوم مادر جمهوريت بيگم نصرت ڀٽو جي خدمتن ۽ جدوجهد کي هميشه عزت ۽ فخر سان ياد رکندي.

بقايا 22 تقريب ۾ شريڪ

قومي جهنڊو ڦڙڪايو. ان موقعي تي اطلاعات ۽ نشريات جو وفاقي وزير عطاالله تارڙ پڻ موجود هو. هن سال حڪومت ڪفايت شعاري ۽ توانائي جي بچت کي نظر ۾ رکندي 23 مارچ 2026ع تي روايتي فوجي پريڊ ۽ سيٽي وڏيون تقريبون ختم ڪندي جهنڊو ڦڙڪائڻ واري تقريب کي انتهائي سادگي سان ملهائڻ جو فيصلو ڪيو هو جڏهن ته سيٽي سرڪاري کاتن کي پڻ هدايتون ڪيون ويون هيون ته تقريبون محدود رکيون وڃن. جڏهن ته پاڪستان جي ڏهاڙي جي موقعي تي ايوارڊ ڏيڻ جي روايتي تقريب پڻ ملتوي ڪرڻ جو اعلان ڪيو ويو هو جيڪا هاڻي 28 اپريل 2026ع تي منعقد ڪئي ويندي، وزيراعظم ٻاهرين ملڪن ۾ پاڪستاني سفارتخانن کي به 23 مارچ جون تقريبون انتهائي سادگي سان ملهائڻ جي هدايت ڪئي هئي.

بقايا 23 سعدير جاويد

سنهري باب آهي، هن چيو ته مادر جمهوريت جون قربانيون جمهوريت جي استحڪام ۽ انساني حقن جي پاسداري لاءِ هميشه ياد رکيون وينديون. سعدير جاويد موجب بيگم نصرت ڀٽو انتهائي ڏکين حالتن ۾ به همت ۽ حوصلي جو مظاهرو ڪيو ۽ هوءَ عورتن لاءِ هڪ بهترين رول ماڊل رهي آهي. ترجمان سنڌ حڪومت چيو ته پاڪستان پيپلز پارٽي جي قيادت ۽ ڪارڪن اڄ به مادر جمهوريت جي ڏيکاريل واٽ تي هلي رهيا آهن، جڏهن ته بيگم نصرت ڀٽو سياست ۾ جرئت، شائستگي ۽ استقلال جون نيون مثالون قائم ڪيون.

بقايا 24 رهاڻ

اهڙن خيالن جو اظهار ناميارن ڪهاڻيڪار، محقق ۽ نقاد ڊاڪٽر احسان دانش سان رچايل رهاڻ ۾ سندس ڪهاڻي ڪتاب "اها رات" جي مهورتي تقريب ۾ ڪيو. جيڪا آرٽس ڪائونسل لاڙڪاڻي جي ادب شعبي طرفان منعقد ڪئي وئي هئي. تقريب کي خطاب ڪندي ناميارو اديب ڊاڪٽر فياض لطيف چيو ته احسان دانش گهڻ رخي شخصيت جو مالڪ آهي، اسان ٻئي سدائين هڪ ٻئي جو اُستاد رهيا آهيون. احسان هڪ حساس دل ڪهاڻيڪار آهي ۽ هن جون مختصر ڪهاڻيون ٻه دل ۾ چڀن ٿيون ۽ ماڻهوءَ کي جاڳائي وجهن ٿيون. ڊاڪٽر احسان دانش چيو ته ڪهاڻي لکڻ مون لاءِ ڪا وندر ۽ وروتهن ناهي، مان پنهنجي هر ڪهاڻيءَ ۾ پنهنجي دل جو لهو اوتيو آهي. منهنجي حاوي سڃاڻپ هڪ محقق ۽ نقاد واري آهي پر مان بنيادي طور تخليقڪار آهيان ان ڪري شاعري توڙي ڪهاڻي ٻئي منهنجون پهريون محبوبائون آهن. ناميارو اديب ۽ براڊ ڪاسٽر عابد عباس ڪاظمي چيو ته هڪ ليکڪ جي قلم مان نڪرل هر لفظ ان جي پڙهندڙ جي امانت هوندو آهي ڊاڪٽر احسان دانش هڪ گهڻ پڙهيو روشن خيال ۽ ترقي پسند ليکڪ آهي. هن رڳو ڪهاڻيون نه لکيون آهن پر شاهه لطيف جي شاعريءَ تي بهترين تحقيق به ڪئي آهي. ادب شعبي جي چيئرمين اختر پيا چيو ته ڊاڪٽر احسان سان رهاڻ آرٽس ڪائونسل ۽ ادب شعبي لاءِ اعزاز آهي. هن جي پنهنجي زندگيءَ جا لڳ ڀڳ چاليهه سال ادب کي ڏيئي ڇڏيا آهن ۽ منهنجو به لڳ ڀڳ اُيتري ئي عرصي کان ساٿس ساٿ ۽ سهنڌ جو ناميارو ليکڪ پروفيسر مختيار سمي چيو ته احسان هڪ پر وقار شخصيت جو مالڪ آهي هن وٽ ڪمال جي سهپ، بردباري ۽ سنجيدگي آهي. دانش ادب جي جنهن به شعبي ۾ ڪم ڪيو آهي، ان ۾ پاڻ مڃايو آهي. ناميارو ليکڪ ۽ صحافي نثار کوکر چيو ته ڪهاڻي اڄ به ساهه کڻي رهي آهي ۽ پنهنجي پوري طاقت سان زنده آهي. ڊاڪٽر احسان انساني المين جون ڪهاڻيون لکيون آهن، جيڪي پنهنجي فن ۽ آرٽ ۾ شاندار آهن. هن جو فليش فڪشن ته چرڪائيندڙ آهي. ناميارو ليکڪا رفعه بخاري چيو ته احسان دانش جي ڪهاڻين ۾ درد ۽ پيڙا جو پڙلاءُ محسوس ٿئي ٿو هن سماج جي زخمن کي لفظن جي آئيني ۾ ڏيکاريو آهي. ناميارو ڪهاڻيڪار محقق ڊاڪٽر عزيز قاسماڻي چيو ته مختصر مختصر ڪهاڻي لکڻ جو فن ڏاڍو ڏکيو آهي، احسان دانش اسان جي نهيءَ جو هڪ سڃيت ليکڪ آهي. سنگت مرڪز جي خزانچي ۽ ناميارن ڪهاڻيڪار ستار هليبي چيو ته ڪهاڻي پياسي مور جي رڙ آهي جيڪا حساس دلين کي ترپائي وجهي ٿي. ڊاڪٽر احسان جي ڪهاڻين ۾ اهڙي ئي رڙ محسوس ٿئي ٿي. هن سماج جي المين کي پنهنجي ڪهاڻين ۾ هڪ اعلا آرٽسٽ وانگر ٽئي بيان ڪيو آهي. تقريب ۾ جهانگير عباسي، ڊاڪٽر ملهار سنڌي، رضوان گل، محمد هاشم حامي، ممتاز لوهان يار محمد چانديي، زاهد حسين جوڻيجي، اڪبر ساسولي، وسيم سيتائي ۽ شهمير سومري پڻ ڊاڪٽر احسان دانش جي شخصيت، فن ۽ ڪهاڻي ڪتاب تي پنهنجا ويچار ونڊيا. آخر ۾ آرٽس ڪائونسل جي ادب شعبي طرفان دانش کي يادگار مڃتا شيلڊ پڻ ڏني وئي.

بقايا 25 جنازي نماز

هاشمي پڻ سينيٽر شيري رحمان جي ڌيءَ ماروي ملڪ جي جنازي نماز ۾ شرڪت ڪئي. ان موقعي تي گورنر سنڌ شيري رحمان سان ملاقات ڪئي ۽ سندس ڌيءَ جي وفات تي گهري ڏک ۽ افسوس جو اظهار ڪيو. گورنر سنڌ مرحوم جي مغفرت ۽ درجات جي بلندي لاءِ دعا ڪئي، جڏهن ته سوڳوار خاندان لاءِ صبر جي دعا به ڪئي. هن چيو ته هو هن ڏک جي گهڙي ۾ سوڳوار خاندان جي غم ۾ برابر جو شريڪ آهي.

بقايا 26 لاش هٿ

مان ڦندو ٻڌل 40 سالن جي شخص زرگر ولد رنگين خان جو لاش مليو. چيپا ايمبولينس جي ذريعي لاش قانوني ڪارروائي جي لاءِ جناح اسپتال منتقل ڪيو ويو آهي. پراڻا گوليمار گولڊن پان واري گهٽي جي ويجهو 27 سالن جي نامعلوم شخص جو هٿ پير ٻڌل گن شاٽ لاش هٿ. اطلاع تي واقعي واري هنڌ پوليس پهچي لاش قانوني ڪارروائي جي لاءِ چيپا ايمبولينس جي ذريعي سول اسپتال منتقل ڪيو ويو آهي پوليس جو چوڻ آهي ته شاهدين گڏ ڪري واقعي بابت جاچ شروع ڪري ڏني آهي. ڪورنگي اوپائي نمبر باڪري پمپ ماڊل پارڪ لڳ فائرنگ ۾ فاروق ولد گوهر زخمي ٿيو.

بقايا 27 زخمي

ڪري گهر وڃي رهيو هو ته واقعو پيش آيو. پوليس جو چوڻ آهي ته لڳي رهيو آهي ته ملزم واردات ڪري رهيا هئا ته پوليس ڪانسٽيبل کي پويان ايندي ڏسي ملزمن پوليس اهلڪار کي گولي هڻي زخمي ڪيو جيڪا ٽنگ ۾ لڳي. زخمي پوليس اهلڪار کي فوري طور تي طبي امداد لاءِ اسپتال منتقل ڪيو. ۽ پوليس اهلڪار خطري کان ٻاهر ٻڌايو پيو وڃي. پوليس وڌيڪ علائقي جو گهيراءُ ڪري ملزمن جي گرفتاري جي ڳولا شروع ڪري ڏني آهي.

بقايا 28 ڪنٽرول ڪيو ويو

وئي. پوليس سرجن موجب سرچنگ دوران اڄ صبح ملندڙ هڪ شخص فوت ٿي ويو، جڏهن ته مرندڙ شخص جي سڃاڻپ نه ٿي سگهي. ان کان اڳ چيف فائر آفيسر همايون احمد چيو هو ته باهه وسائڻ کان پوءِ بلڊنگ جي سرچنگ ڪئي وئي، جنهن دوران اڄ صبح هڪ شخص بيهوشيءَ جي حالت ۾ مليو. همايون احمد مطابق، بيهوش شخص بظاهر نشي جو عادي لڳندو هو جنهن کي فوري طور اسپتال موڪليو ويو جتي هو فوت ٿي ويو.

بقايا 29 حڪم

جي ميڊيا ونگ پاران جاري ڪيل بيان موجب، وزيراعظم، هاءِ آڪٽين بارڻ تي پيٽروليم ليوي ۾ اضافي جي فيصلي جي تسلسل ۾، هڪ ٻيو اهم فيصلو ڪندي سرڪاري گاڏين ۾ هاءِ آڪٽين بارڻ جي استعمال تي پابندي لڳائي ڇڏي آهي، جيڪو فوري طور تي لاڳو ٿيندو بيان موجب، جيڪڏهن ڪنهن به سرڪاري کاتي جي گاڏي ۾ هاءِ آڪٽين بارڻ جو استعمال اثر آهي، ته استعمال ڪندڙ پنهنجي ذاتي کيسي مان خرچ ڪري سگهي ٿو وزيراعظم هدايت ڪئي آهي ته سيٽي وفاقي کاتا، اختيارين ۽ ماتحت ادارا هن فيصلي تي فوري ۽ مڪمل عمل درآمد کي يقيني بڻائين. ياد رهي ته ان کان پهرين سرڪاري گاڏين لاءِ بارڻ تي 50 سيڪڙو ڪٽوتي پهرين ئي لاڳو ٿي چڪي آهي، ان کان علاوه، 60 سيڪڙو سرڪاري گاڏيون گرائونڊ ڪيون ويون آهن. عوام کي رليف ۽ سستو بارڻ فراهم ڪرڻ لاءِ انهن قدمن ذريعي ٿيندڙ بچت کي استعمال ڪيو ويو آهي. وزيراعظم چيو آهي ته ڪفايت شعاري جي پاليسي تي سختي سان عمل ڪندي غير ضروري خرچن ۾ گهٽتائي آڻڻ وقت جي اهم ضرورت آهي. انهن قدمن سان سرڪاري خرچن ۾ گهٽتائي ايندي ۽ عوامي وسيلن جو بهتر استعمال ممڪن ٿيندو وزيراعظم لاڳاپيل اختيارين کي هدايت ڪئي ته هن فيصلي تي نگراني لاءِ موثر نظام تيار ڪيو وڃي ۽ خلاف ورزي جي صورت ۾ سخت ڪارروائي ڪئي وڃي.

بقايا 30 بحالي شروع

شراڪتدارن جي پروگرامن تحت 5,314 اسڪولن جي ٻيهر تعمير ۽ بحالي ڪري رهيا آهيون، جنهن سان 1.4 ملين کان وڌيڪ شاگردن لاءِ تعليمي سهولتون بحال ٿي رهيون آهن. وزيراعلي هائوس ۾ رٿيل اجلاس ۾ اسڪولن جي ٻيهر تعمير ۽ بحاليءَ جي اڳيرائيءَ جو جائزو ورتو ويو. اجلاس ۾ تعليم وارو وزير سيد سردار شاهه، چيف سيڪريٽري آصف حيدر شاهه، اسڪول ايجوڪيشن کاتي جو سيڪريٽري زاهد عباسي، سيڪريٽري ٽو سي ايم آصف جميل شيخ ۽ ٻين اعلي عملدارن شرڪت ڪئي. تعليم واري وزير سنڌ جي وڏي وزير کي ٻڌايو ته ٻوڏ دوران صوبي جا 19,808 اسڪول متاثر ٿيا، جن مان 5,465 اسڪولن جي ٻيهر تعمير ۽ بحالي لاءِ قدم کنيا پيا وڃن. جنهن ۾ 2,268 مڪمل طور تي تباهه ٿيل ۽ 3,197 جزوي طور متاثر اسڪول شامل آهن. باقي 14,343 اسڪول اڃا بحالي جا منتظر آهن. وڏي وزير کي ٻڌايو ويو ته اسڪولن جي بحاليءَ وارا هلندڙ ڪم صوبائي حڪومت، وفاقي حڪومت ۽ ٻين ادارن جي پروگرامن تحت جاري آهن. سرڪاري انگ اکرن موجب، 5,369 اسڪول وڏين تعميراتي رٿائن ۾ شامل ڪيا ويا آهن، جن جي لاڳت 167 ارب روپيا آهي، جن مان 63.95 ارب روپيا خرچ ٿي چڪا آهن، جڏهن ته 2,114 اسڪول مختلف مالي انتظام تحت مڪمل ٿي چڪا آهن. صوبي جي سالياني ترقياتي پروگرام (اي ڊي پي) تحت 2,405 اسڪولن تي ڪم شروع ٿي چڪو آهي، جن مان 617 مڪمل ٿي چڪا آهن، جڏهن ته باقي منصوبن جي مڪمل ٿيڻ جون 2027ع تائين اميد آهي. مينٽيننس ۽ مرمت پروگرام 23-2022ع ۽ 25-2024ع تحت 938 اسڪولن جي بحالي ڪاميابي سان ڪئي وئي ۽ اهي سڀ مڪمل ٿي چڪا آهن. سنڌ اسڪول ايجوڪيشن انويسٽمينٽ پروگرام براءِ ٻوڏ متاثر (SSEIP-FA) تحت پڻ وڏي پيماني تي تعميراتي ڪم هلندڙ آهي، جنهن ۾ 805 اسڪول شامل آهن ۽ اميد آهي ته اهي جون 2027ع تائين مڪمل ٿي ويندا. وفاقي پبلڪ سيڪٽر ڊولپمينٽ پروگرام (پي ايس ڊي پي) ۾ 481 مڪمل طور تباهه ٿيل اسڪول شامل آهن، جن مان 37 اسڪول مڪمل ٿي چڪا آهن ۽ اهو منصوبو ڊسمبر 2026ع تائين مڪمل ٿيڻ جو شيڊول رکي ٿو ترقياتي شراڪتدار پڻ بحالي واري عمل جي مدد ڪري رهيا آهن. يورپي يونين ۽ يونيسف جي مدد سان 173 اسڪول اڳ ۾ ئي بحال ٿي چڪا آهن. حيدرآباد ڊويزن ۾ سڀ کان وڌيڪ 1,254 اسڪول متاثر ٿيا، ان کان پوءِ لاڙڪاڻي ڊويزن ۾ 1,218، سکر ڊويزن ۾ 1,070، شهيد بينظيرآباد ڊويزن ۾ 894، ميرپورخاص ڊويزن ۾ 724 ۽ ڪراچي ڊويزن ۾ 305 اسڪول متاثر ٿيا. ضلع سطح تي ڏنو وڃي ته خيرپور ۾ 730، نوشهرو فيروز ۾ 494، لاڙڪاڻي ۾ 343، قمبر-شهدادڪوٽ ۾ 294، ميرپورخاص ۾ 277 ۽ عمرڪوٽ ۾ 238 سڀ کان وڌيڪ متاثر ٿيا آهن.

بقايا 31 حملو

باهه ڏني وئي. واقعي ۾ ڪو به جاني نقصان نه ٿيو پر گيس سلينڊر ڦاٽڻ سبب ويجهن گهرن کي ڪجهه نقصان پهتو. لنڊن جي ميٽروپوليٽن پوليس موجب ٽن شڪين جي ڳولا جاري آهي ۽ واقعي جا ڪارڻ ڄاڻڻ لاءِ جاچ ڪئي پئي وڃي. برطانوي وزيراعظم ڪيئر اسٽارمر واقعي تي افسوس جو اظهار ڪندي يهودي برادري سان همدردي جو اظهار ڪيو آهي.

بقايا 32 بابت آگاهي

۾ راڻا تنوير حسين موجوده صورتحال ۾ ملڪي غذائي ضرورتن جي ذخيرن ۽ ٽار ملڪن کي کاڌي پيتي جي شين جي برآمدات تي اڳيرائي کان پڻ آگاهه ڪيو. هن ٻڌايو ته ملڪ ۾ غذائي شيون وڏي مقدار ۾ موجود آهن.

بقايا 33 پير پاڳارو

جيڪا اليڪشن ٿي اها ننڍي ٻار کي به خبر آ ان جو سوڊو ٿيل هو. موٽڪي اڳ ئي ٻڌايو ته توهان پلي ڪامياب ٿي وڃو پر توهان جي ماڻهن کي هارايو ويندو پيرپاڳاروتفصيل موجب حر جماعت جي روحاني پيشوا جي ڊي اي سربراه پير صبغت الله شاهه المعروف پيرپاڳاري طرفان شهرين ۽ پارٽي اڳواڻن سان عيد ملڻ پارٽي منعقد ڪئي وئي جنهن ۾ پيرڳوٺ جي شهرين سميت سنڌ جي مختلف علائقن مان پارٽي اڳواڻن شرڪت ڪئي ان موقعي تي حر جماعت جي روحاني پيشوا جي ڊي اي سربراه پير صبغت الله شاهه المعروف پيرپاڳاري خطاب ڪندي چيو ته گذريل اليڪشن ته پر سليڪشن هئي ننڍي ٻار کي به خبر هئي ته اليڪشن جو سوڊو ٿيل آهي. موٽڪي اليڪشن کان اڳ ٻڌايو ويو ته پلي توهان ڪامياب ٿيو پر توهان جا ڦلاڻا ڦلاڻا ماڻهو ڪامياب نه ٿيندا. پيرپاڳاري وڌيڪ چيو ته جيڪي جي ڊي اي ڇڏي ويا انهن کي ڏسو شروع ۾ پ پ جي ليڊرن انهن جي عزت ڪئي هاڻ انهن جي فون به اٽينڊ نه ٿا ڪن. هن وڌيڪ چيو ته مهانگائي عروج تي پهچي چڪي آهي عيد جا ڏينهن گذرن مهانگائي جو پتو پئجي ويندو ته مهانگائي ڪٿي پهتي آ. سبزي ۽ گوشت جا اگهه هڪ جيترا ٿيندا. هن وقت جيڪي حالات اچن ٿا اهي تمام خراب حالات اچن ٿا خدا پاڪ سڀني کي انهن حالاتن ۾ حفظ امان ۾ رکي. پيرپاڳاري وڌيڪ چيو ته هاڻ ٽن ويلن جي نهيو ۾ هڪ ويلي جي ماني ۾ پريشان آهن پيرپاڳاري چيو ته اسان جي ڳوٺ وارن جي مهرباني جيڪي هميشه اسان سان ڏک سک ۾ گڏ هوندا آهن. پيرپاڳاري چيو ته عباسي برادري جي سردار معظم خان عباسي جو ٿورائتو آهيان مون سان گڏ ٿيو آهي جيڪو حال هوندو ان سان گڏ هوندس. ٻئي طرف سردار معظم خان عباسي چيو ته پيپلزپارٽي سان هڪ صدي جو ناتو هو هتي قربانيون ڏنيون پر قدر نه ڪيو ويو 1928ع واري چوڻدن اليڪشن وڙهي هن وقت جيڪا پيپلزپارٽي سنڌ جي حالت ڪئي آهي اها ڪنهن کان به ڳجهي ناهي. هن چيو ته پير صاحب پاڳاري جي وڏي شفقت آ عزت مان ڏنو پاڪستان مسلم ليگ فنڪشنل ۾ ڪم ڪرڻ جو موقعو ڏنو آهي. انشاء الله پيرپاڳاري جو حر ڪم ڪنداسين.

بقايا 34 روس

سگهجن ۽ اهڙي پاليسي خطي ۾ وڌيڪ عدم استحڪام پيدا ڪندي. پنهنجي بيان ۾ سرگئي لاروف چيو ته دنيا تيزي سان طاقت جي قانون ڏانهن واپس وڃي رهي آهي، جتي طاقتور ملڪ پنهنجي مرضي هلائيندا آهن. جڏهن ته ڪمزور ملڪن کي نقصان برداشت ڪرڻو پوندو آهي. هن چيو ته آمريڪا جي پاليسين ۾ رڳو پنهنجي مفادن کي ترجيح ڏني پئي وڃي، جنهن سبب عالمي توازن متاثر ٿي رهيو آهي، وچ اوڀر جهڙي حساس خطي ۾ زبردستي فيصلا يا معاهدا لاڳو ڪرڻ امن لاءِ خطرو ثابت ٿي سگهي ٿو. سندس چوڻ هو ته آمريڪا توانائي جا وسيلا حاصل ڪرڻ لاءِ وينزويلا ۽ ايران جهڙن ملڪن ۾ دلچسپي رکي ٿو جڏهن ته ٻئي پاسي يورپ کي سستي توانائي کان محروم ڪيو پيو وڃي، جنهن جا معاشي اثر به سامهون اچي رهيا آهن. روسي پرڏيهي وزير چيو ته عالمي تڪرارن جو حل طاقت جي استعمال بدران ڳالهين ۽ سفارتڪاري ذريعي ڪڍڻ گهرجي ته جيئن خطي ۾ پائيدار امن قائم ٿي سگهي.

بقايا 35 سردار رحيم

ليگ (فنڪشنل) سنڌ جي سيڪريٽري جنرل سردار عبدالرحيم يوم پاڪستان 23 مارچ جي موقعي تي پنهنجي بيان ۾ چيو آهي ته 23 مارچ 1940ع جي قرارداد برصغير جي مسلمانن کي هڪ واضح سمت ۽ الڳ وطن جو تصور ڏنو، جنهن جي بنياد تي پاڪستان قائم ٿيو. هن چيو ته هي ڏينهن اسان کي پنهنجي اسلاف جي قربانين ۽ جدوجهد جي ياد ڏياريندو آهي، سردار عبدالرحيم وڌيڪ چيو ته پير صاحب پاڳارا جي قيادت هيٺ حر جماعت هميشه ملڪ جي سرحدن جي تحفظ ۽ قومي سلامتي لاءِ چوڪس ۽ تيار رهي آهي، هن چيو ته حر جماعت هر دور ۾ پاڪستان جي استحڪام، دفاع ۽ سالميت لاءِ پنهنجون خدمتون ۽ قربانيون پيش ڪيون آهن.هن وڌيڪ چيو ته يوم پاڪستان جي موقعي تي اسان کي ان عزم جي تجديد ڪرڻ گهرجي ته اسين پاڪستان جي ترقي، خوشحالي ۽ استحڪام لاءِ گڏجي ڪم ڪنداسين. سردار عبدالرحيم چيو ته پاڪستان جي سلامتي ۽ مضبوطي اسان سڀني جي گڏيل ذميواري آهي ۽ حر جماعت هميشه جيان ملڪ جي دفاع ۽ استحڪام لاءِ پنهنجو ڪردار ادا ڪندي رهندي.

بقايا 36 ڊالر سگهارو

ڪئي وئي آهي. تيل جي قيمتن ۾ پڻ نمايان گهٽتائي ٿي آهي، برينٽ ڪچي تيل جي قيمت 10 سيڪڙو کان وڌيڪ گهٽ ٿي تقريباً 100 ڊالر في بيرل کان به گهٽجي وئي آهي. جڏهن ته هڪ موقعي تي في بيرل تيل جي قيمت 96 ڊالر رڪارڊ ڪئي وئي، اهڙي طرح ڪچي تيل جي قيمت 88 ڊالر في بيرل تائين پهچي وئي.

بقايا 37 ملهائي وئي

ٿي ۽ سندس تعلق هڪ اميري حريري خاندان سان هو. سندس والد هڪ امير ايراني ڪرد واپاري هو جنهن شروعاتي دور ۾ بمبئي ۾ به قيام ڪيو. جڏهن ته 1947ع ۾ پاڪستان جي قيام کان اڳ ڪراچي منتقل ٿي. پاڪستان هجرت کان پهرين نصرت ڀٽو اصفهان يونيورسٽي مان تعليم حاصل ڪئي ۽ 1950ع ۾ انسانيات ۾ بي اي ڪيائين. هن ملڪي سياست ۽ جمهوريت لاءِ هميشه قائداڻو ڪردار ادا ڪيو. نصرت ڀٽو 23 آڪٽوبر 2011ع تي دبئي ۾ لاڏاڻو ڪري وئي. سندس سالگره جي موقعي تي پ پ سميت ٻين سياسي پارٽين ۽ ڪارڪنن طرفان ڀرپور انداز ۾ خراج تحسين پيش ڪيو ويو.

بقايا 38 بلاول

نصرت ڀٽو جمهوريت تي اڻ ٽٽ يقين، جرئت ۽ قرباني جي لازوال علامت آهن. هن چيو ته بيگم نصرت ڀٽو آمريت جي سامهون هڪ مضبوط جبل وانگر بيهي رهيون ۽ ڪنهن به دٻاءَ آڏو نه جهڪيون. بلاول ڀٽو زرداري موجب بيگم نصرت ڀٽو تاريخ جي هڪ انتهائي ڏکئي دور ۾ غيرمعمولي بهادري سان جمهوريت جي جدوجهد جي قيادت ڪئي. چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري چيو ته بيگم نصرت ڀٽو جون قربانيون قوم جي ضمير ۾ هميشه زنده رهنديون، جيڪي وقار ۽ ثابت قدمي جي علامت آهن. هن وڌيڪ چيو ته بيگم نصرت ڀٽو رڳو هڪ خاندان جي ماءُ نه پر هڪ تحريڪ جي ماءُ هيون. هن چيو ته مادر جمهوريت جي جرئت هر ان شخص لاءِ رستو روشن ڪيو جيڪو ناانصافي آڏو جهڪڻ کان انڪار ڪندو رهيو. بلاول ڀٽو زرداري موجب بيگم نصرت ڀٽو جي ميراث اڄ به جمهوريت، انساني حقن ۽ آئين جي بالادستي جي جدوجهد ۾ مشعل راهه آهي. هن قوم کي اپيل ڪئي ته عزم ۽ استقامت سان مادر جمهوريت جي مشن کي اڳتي وڌايو وڃي. بلاول ڀٽو زرداري چيو ته بيگم نصرت ڀٽو جي سالگرهه جي موقعي تي اسان سڀني کي تجديد عهد ڪرڻو پوندو. هن چيو ته اچو ته اهو عهد ڪريون ته اسين بيگم نصرت ڀٽو جي قربانين جو احترام هڪ منصفاڻ، جمهوري ۽ همدرد پاڪستان جي قيام جي جدوجهد ذريعي ڪنداسين.

بقايا 39 ناصر شاهه

جي لکين مسلمانن جي عظيم قربانين کي ياد ڪرڻ جو ڏينهن آهي، جڏهن ته 1940ع جي قرارداد لاهور مسلمانن کي آزادي جي هڪ نئين راهه ڏيکاري. ناصر حسين شاهه چيو ته اڄ اسين انهن شهيدن ۽ غازين کي خراج تحسين پيش ڪريون ٿا، جن پاڪستان جي قيام لاءِ وڏيون قربانيون ڏنيون. هن وڌيڪ چيو ته پاڪستان جي قيام جو مقصد هڪ مضبوط، جديد اسلامي فلاحي رياست جو قيام هو جنهن جي تعمير لاءِ اڄ به مسلسل محنت، جدوجهد ۽ پختي عزم جي ضرورت آهي. ناصر حسين شاهه زور ڏيندي چيو ته پاڪستان جي قوم ۽ افواج هميشه مادر وطن جي تحفظ ۽ آزادي جي دفاع لاءِ هر قسم جي قرباني ڏيڻ لاءِ تيار آهن.

بقايا 40 حاضري ڏني

عوام شهيد ذوالفقار علي ڀٽو شهيد محترمه بينظير ڀٽو، مادر جمهوريت بيگم نصرت ڀٽو شهيد مير مرتضيٰ ڀٽو، شهيد شاهنواز ڀٽو جي مزارن تي حاضري ڀري گل جون چادرون چاڙهي ملڪي سلامتي ۽ خوشحالي لاءِ فاتحه خواني ڪئي. صدر آصف علي زرداري ۽ بلاول ڀٽو زرداري جو هيليڪاپٽر جيئن اوچتو ڳڙهي خدابخش ڀٽو ۾ لٿو ته مزار تي حاضري ڀرڻ لاءِ آيل موجود عورتون صدر پاڪستان ۽ بلاول ڀٽو زرداري سان ملاقات ڪئي. صدر آصف علي زرداري انهن کان حال احوال پڻ ورتا. ان موقعي تي ايم پي اي سهيل انور سيال، غلام مصطفيٰ لغاري پڻ موجود هئا. شهيدن جي مزارن تي حاضري ڀرڻ بعد صدر پاڪستان آصف علي زرداري ۽ پ پ چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري واپس نئون ديرو هائوس پهچي ويا. ان کان اڳ صدر آصف علي زرداري ۽ پي پي چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري نئون ديرو هائوس کان هيليڪاپٽر جي ذريعي خيرپور پهتا جتي ڳوٺ صادق ڪلهوڙو ۾ زرعي زمينن جو معائنو ڪيو خيرپور کان واپسي تي هيليڪاپٽر تي ڳڙهي خدابخش ڀٽو پهتا. ان موقعي تي سيڪيورٽي جا انتهائي سخت انتظام ڪيا ويا.

بقايا 41 ڳالهيون

گهرو وزير محسن نقوي، وفاقي وزير خزانه محمد اورنگزيب، پيٽروليم مصنوعات جو وفاقي وزير علي پرويز ملڪ ۽ ٻين صدر پاڪستان آصف علي زرداري سان خصوصي ملاقات ڪئي جنهن ۾ پي پي پي چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري، وڏو وزير سيد مراد علي شاهه، پي پي پي ليڊيز ونگ جي مرڪزي صدر ايم پي اي فريال ٽالپر صوبائي وزير سيد ناصر شاهه ۽ ٻيا موجود هئا. ملاقات ۾ ملڪ ۾ امن امان، معاشي صورتحال، توانائي جي شعبي ۽ پيٽروليم شين جي قيمتن جي اثرن تي خيالن جي ڏي وٺ ڪئي وئي، وفاقي گهرو وزير صدر کي ملڪ ۾ دهشتگردي خلاف جاري ڪارروايون ۽ سرحدي سلامتي جي صورتحال بابت آگاهه ڪيو. پاڪ-افغان ڇڪتاڻ ۽ علائقائي سيڪيورٽي چئلينجز جو پڻ تفصيلي جائزو ورتو ويو. وفاقي وزير خزانه ۽ وزير پيٽروليم معاشي اشارين، توانائي جي شعبي ۽ پيٽروليم شين جي قيمتن ۾ واڌ جي پسمنظر ۾ حڪومتي قدمن تي بريفنگ ڏني. صدر پاڪستان هدايت ڪئي ته علائقائي صورتحال کي نظر ۾ رکندي معاشي پاليسين ۾ عوامي رليف کي ترجيح ڏني وڃي ۽ پيٽروليم شين جي قيمتن جو بار گهٽ کان گهٽ رکيو وڃي ته جيئن عام ماڻهن کي سهولت فراهم ٿي سگهي.

بقايا 42 تقريب

جنهن ۾ صدر پاڪستان آصف علي زرداري پرچم ڪشائي ڪري پاڪستان جي قومي جهنڊي کي بلند ڪيو. ان موقعي تي سنڌ پوليس جي چاق ۽ چوبند دستي صدر پاڪستان آصف علي زرداري کي سلامي پيش ڪئي ۽ قومي ترانو پيش ڪيو ويو. ان موقعي تي پي پي پي جي چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري، پي پي پي ليڊيز ونگ جي مرڪزي صدر ايم پي اي فريال ٽالپر، ايم پي اي سهيل انور سيال ۽ ٻيا اعلي عهديدار پڻ موجود هئا. ان کان اڳ پرچم ڪشائي تقريب جو آغاز تلاوت ڪلام پاڪ سان ڪيو ويو.

بقايا 43 ريلي

ڪان مزار قائد تائين وڏي ريلي ڪڍي وئي، ريلي جي اڳواڻي پي ٽي آءِ سنڌ جي صدر حليم عادل شيخ، ڪراچي جي صدر راجا اظهر، جنرل سيڪريٽري ارسلان خالد، پارليامانی اڳواڻ شبير قريشي، فهيم خان سميت ٻين اڳواڻن ڪئي، ريلي دوران "پاڪستان زنده آباد" ۽ "عمران خان پائنده آباد" جا نعرا هنيا ويا، ريلي جا شرڪت ڪندڙ جلوس جي صورت ۾ مزار قائد پهتا جتي يوم پاڪستان جي حوالي سان تقريب ۾ شرڪت ڪئي وئي، ڪراچي جي مختلف ضلعن مان وڏي انگ ۾ ڪارڪنن ۽ اڳواڻن شرڪت ڪئي، شرڪت ڪندڙن عمران خان جي آزادي جو مطالبو پڻ ڪيو، حليم عادل شيخ جو خطاب حليم عادل شيخ چيو ته اڄ اسين قائداعظم محمد علي جناح جي مزار تي 23 مارچ يوم پاڪستان جي موقعي تي پهتا آهيون، هن چيو ته 23 مارچ 1940ع تي قرارداد پاڪستان پيش ڪئي وئي هئي ۽ اڄ اسين نئين عزم سان هتي گڏ ٿيا آهيون. هن چيو ته جيستائين هڪ به پاڪستاني زنده آهي، ڪو به ملڪ ڏانهن بري نظر سان نه ڏسي سگهندو پاڪستان مضبوط هو ۽ قيامت تائين مضبوط رهندو، هن وڌيڪ چيو ته يوم پاڪستان اسان کي هڪ آزاد، خودمختيار ۽ فلاحي رياست جي ياد ڏياريندو آهي، ۽ اڄ جو ڏينهن ان عزم جي تجديد جو ڏينهن آهي ته ملڪ کي قائداعظم جي ڳالهه مطابق بڻايو وڃي، حليم عادل شيخ چيو ته تحريڪ انصاف آئين جي بالادستي، قانون جي حڪمراني ۽ عوامي حقن جي تحفظ تي يقين رکي ٿي، هن چيو ته جنهن اڳواڻ عالمي سطح تي اسلام جو آواز بلند ڪيو، اهو اڄ جيل ۾ قيد آهي، عمران خان قوم جي دلين جي ڌڙڪن آهي ۽ سڄي قوم سندس ساٿ ۾ بيٺل آهي، هن وڌيڪ چيو ته آمريڪا، اسرائيل ۽ پارت اسان کي ڪمزور نه سمجهن، اسين هڪ مضبوط قوم آهيون ۽ ملڪ جي سلامتي وقت سڀ هڪ ٿي ويندا آهيون، راجا اظهر جو خطاب راجا اظهر چيو ته 23 مارچ 2026 صرف هڪ تاريخ نه، پر عزم جي تجديد جو ڏينهن آهي،

بقايا 44 ملاقات

۾ ملاقات ڪئي. فيصل ڪريم ڪنڊي گورنر سنڌ کي عهدو سنڀالڻ تي مبارڪباد ڏني ۽ نيڪ خواهشن جو اظهار ڪيو. ان موقعي تي ٻنهي اڳواڻن بين الصوبائي هم آهنگي ۽ تعاون کي فروغ ڏيڻ تي اتفاق ڪيو ملاقات ۾ پيپلز پارٽي جا اڳواڻ نيئر بخاري، نديم افضل چن ۽ انور عالم خان پڻ موجود هئا. ڳالهه ٻولهه دوران عوامي مسئلن جي حل ۽ قومي اتحاد کي فروغ ڏيڻ لاءِ گڏجي ڪم ڪرڻ جو عزم ظاهر ڪيو ويو. اڳواڻن زور ڏنو ته ملڪ جي ترقي ۽ عوامي ڀلائي لاءِ صوبن جي وچ ۾ تعاون ۽ هم آهنگي ضروري آهي.

بقايا 45 ٻار ۽ مرد فوت

ٽينڪر جي ٽڪر جي نتيجي ۾ موٽرسائيڪل سوار نامعلوم ٻار ۽ مرد هنڌ تي فوت ٿي ويا آهن حادثي ۾ فوت ٿي ويلن جا لاش چيپا ايمبولينس جي ذريعي جناح اسپتال منتقل ڪيا ويا آهن آخري اطلاع تائين فوتين جي لاشن جي سڃاڻپ ناهي ٿي سگهي.

بقايا 46 شرجيل ميمڻ

دل جي گهراين سان مبارڪباد ڏني وزير شرجيل چيو ته هي اهو ڏينهن آهي جڏهن قائداعظم ۽ ٻين عظيم اڳواڻن مسلمانن لاءِ هڪ الڳ، آزاد ۽ خودمختيار وطن جو بنياد وڌو. هن زور ڏنو ته پاڪستان انهن لکين قربانين جو نتيجو آهي جيڪي اسان جي بزرگن آزاد ۽ جمهوري رياست جي قيام لاءِ ڏنيون. وزير شرجيل انعام ميمڻ چيو ته اسان کي اڄ انهن عظيم شهيدن کي ياد رکڻ گهرجي جن وطن جي آزادي، خودمختياري ۽ تحفظ لاءِ پنهنجون زندگيون قربان ڪيون. هن يوم پاڪستان کي وطن جي خدمت، قومي اتحاد ۽ قرباني جي جذبي کي تازو ڪرڻ جو ڏينهن قرار ڏنو.شرجيل ميمڻ چيو ته اڄ جو ڏينهن پاڪستان کي درپيش چئلينجن جي مقابلي ۾ متحد ٿي جدوجهد جي عزم کي ٻيهر زندهه ڪرڻ جو ڏينهن آهي. هن سڀني کان اپيل ڪئي ته مضبوط، مستحڪم ۽ خوشحال پاڪستان لاءِ اختلافن کان بالاتر ٿي هڪجهڙائي جو مظاهرو ڪيو وڃي. ۽ قائداعظم جي اصولن ۽ [illegible] جي روشني ۾ ملڪ جي ترقي ۾ پنهنجو ڪردار ادا ڪيو وڃي.

بقايا 47 مراد علي شاهه

بيگم نصرت ڀٽو جي جمهوريت لاءِ جدوجهد پاڪستاني سياست جو روشن باب آهي. بيگم نصرت ڀٽو آمريت جي سخت دور ۾ عوامي حقن، آئين ۽ جمهوريت جي بحالي لاءِ تاريخي ڪردار ادا ڪيو. وزيراعلي سنڌ زور ڏنو ته مادر جمهوريت جي بهادري ۽ استقامت جمهوري جدوجهد کي نئين قوت ڏني. جڏهن ته بيگم نصرت ڀٽو مشڪل ترين حالتن ۾ پارٽي ۽ ڪارڪنن جو حوصلو بلند رکيو ۽ جبر جي دور ۾ به عوامي حقن لاءِ سمجهوتو نه ڪيو. سيد مراد علي شاهه چيو ته بيگم نصرت ڀٽو جون قربانيون ضايع نه ٿيڻ ڏينديون ۽ سنڌ حڪومت بيگم نصرت ڀٽو جي ويزن مطابق عورتن جي خودمختياري لاءِ ڪوشان آهي.

Tuesday 24 March 2026 — اڱارو 24 مارچ 2026ع

روزاني عبرت

ايڊيٽوريل — پيٽروليم جي نئين پاليسي! — صفحو 4

اشتياق احمد — آبنائے هرمز بحران: جنگي چڪتاڻ، معاشي ڌڪ ۽ عالمي بيچيني! — صفحو 4

توانائيءَ جو بحران ۽ عالمي مالياتي ادارن جو دٻاءُ! — **ميان عمران احمد** — صفحو 4

مختيار آڏو — اڄوڪو ڏينهن - 24 مارچ — صفحو 4

بدين ۾ يوم پاڪستان جوش جذبي سان ملهايو ويو،جيم خانه ۾ تقريب،قومي جهنڊو ڦڙڪايو ويو

جيم خانه ۾ منعقد تقريب ۾ ايڊيشنل ڊپٽي ڪمشنر ون ڪاشف رضا منگي ۽ ٻين قومي جهنڊو ڦڙڪايو

23 مارچ 1940 تي قرارداد پاڪستان آل انڊيا مسلم ليگ جي اجلاس ۾ منظور ڪئي وئي،پاڪستان جي قيام ڏانهن پهريون باقاعده قدم هو:ڪاشف منگي

قرارداد جو مقصد هو ته مسلمانن لاءِ اهڙو خودمختار ملڪ قائم ڪيو وڃي جتي هو پنهنجن معاملن تي آزاديءَ سان عمل ڪري سگهن

اهو ڏينهن اسان کي ان عزم جي تجديد جو موقعو فراهم ڪري ٿو ته اسان پنهنجي پياري وطن جي ترقي، خوشحالي ۽ سلامتي لاءِ ڪوششون جاري رکون

... ايڊيشنل ڊپٽي ڪمشنر ون ڪاشف رضا منگي ۽ ٻين قومي جهنڊو ڦڙڪايو ميڊيا سان ڳالهائيندي ايڊيشنل ڊپٽي ڪمشنر ون ڪاشف رضا منگي چيو ته قرارداد پاڪستان جيڪا 23 مارچ 1940 تي آل انڊيا مسلم ليگ جي اجلاس ۾ منظور ڪئي وئي، پاڪستان جي قيام ڏانهن پهريون باقاعده قدم هو هيءُ اجلاس لاهور جي منٽو پارڪ (هاڻوڪو اقبال پارڪ) ۾ ٿيو جتي مولوي فضل الحق ... جو بنيادي مقصد اهو هو ته برصغير جي مسلمانن لاءِ الڳ وطن حاصل ڪيو وڃي، جتي هو پنهنجي مذهبي، سياسي، سماجي، اقتصادي، ثقافتي ۽ تمدني آزاديءَ سان زندگي گذاري سگهن مسلمانن لاءِ اهڙو خودمختار ملڪ قائم ڪيو وڃي جتي هو پنهنجن معاملن تي آزاديءَ سان عمل ڪري سگهن هن قرارداد پاڪستان جي نظريي کي واضح ڪيو جنهن جي بنياد تي 1947 ۾ پاڪستان قائم ٿيو ... خوشحالي ۽ سلامتي لاءِ ڀرپور ڪوششون جاري رکڻ هن وڌيڪ چيو ته پاڪستان حاصل ڪرڻ لاءِ ڏنل قربانيون اسان کان مطالبو ڪن ٿيون ته اسان پنهنجي ذميوارين کي سمجهون ۽ ملڪ جي بهتري لاءِ پاڻ پتوڙيون ريلي ۾ تعليم، صحت، پوليس، روينيو، سماجي ڀلائي، زراعت، اطلاعات کاتو سماجي تنظيمن، ميڊيا، اقليتن سول سوسائٽي ۽ شاگردن سميت زندگيءَ جي هر شعبي سان تعلق رکندڙ وڏي انگ ۾ شرڪت ڪئي

بدين : ايڊيشنل ڊپٽي ڪمشنر ڪاشف رضا منگي ۽ ٻيا پاڪستان جي ڏهاڙي جي موقعي تي قومي جهنڊو ڦڙڪائي رهيا آهن

مهراڻ يونيورسٽي ۾ يوم پاڪستان شان ۽ شوڪت سان ملهايو ويو

ايندڙ نسلن کي پنهنجي وطن جي تاريخ بابت ڄاڻڻ لازمي آهي:پروفيسر انيل ڪمار

اهو به ياد رکڻ گهرجي ته اسان جي نسل جو وطن جي ترقي ۾ ڪهڙو ڪردار آهي

ڄامشورو (پ ر)مهراڻ يونيورسٽي آف انجنيئرنگ اينڊ ٽيڪنالاجي ڄامشورو ۾ يوم پاڪستان شان ۽ شوڪت سان ملهايو ويو تقريب کي خطاب ڪندي مهراڻ يونيورسٽي جي پرو وائيس چانسلر پروفيسر ڊاڪٽر انيل ڪمارچيو ته اسان جي ايندڙ نسلن کي پنهنجي وطن جي تاريخ بابت ڄاڻڻ لازمي آهي هي ڏينهن اسان جي بنيادن جو ڏينهن آهي پاڪستان جي تخليق جو ڏينهن آهي ڊاڪٽر انيل ڪمار چيو ته اسان جي وڏن جي وطن لاءِ ڪيل خدمتن کي خراج پيش ڪرڻ گهرجي پر اهو به ياد رکڻ گهرجي ته اسان جي نسل جو وطن جي ترقي ۾ ڪهڙو ڪردار آهي ان موقعي تي تقريب کي ڊين فئڪلٽي پروفيسر ڊاڪٽر خانجي هريجن پروفيسر ڊاڪٽر ذيشان ڪتري، پروفيسر ڊاڪٽر عبدالفتاح عباسي پڻ خطاب ڪندي چيو ته

ڄامشورو: مهراڻ يونيورسٽي جو پرو وائيس چانسلر پروفيسر ڊاڪٽر انيل ڪمار 23 هين مارچ جي تقريب کي خطاب ڪندي

ٽنڊي باگي ۾ نئون ڪوٽ پوليس پاران يونس چانڊيو جي مبينہ قتل خلاف احتجاجي مظاهرو

پريس ڪلب اڳيان چانڊيا برادري پاران اعجاز چانڊيو،مبين چانڊيو،عمر چانڊيو ۽ مير اصغر جي اڳواڻي ۾ احتجاجي مظاهرو ڪيو ويو

نئون ڪوٽ پوليس پاران يونس چانڊيو جي قاتلن کي گرفتار نه ڪرڻ تي سخت نعريبازي،احتجاجي تحريڪ شروع ڪري ڇڏينداسين:اڳواڻ

پوليس يونس چانڊيو جي قاتلن کي گرفتار ڪرڻ بجائي بچائي رهي آهي،قاتلن کي فوري طور تي گرفتار ڪيو وڃي

ٽنڊوباگو(ت ر)ٽنڊوباگو ۾ چانڊيا برادري برادري پاران اعجاز چانڊيو مبين چانڊيو عمر چانڊيو ۽ مير اصغر جي اڳواڻي ۾ احتجاجي مظاهرو ڪيو ويو ان موقعي تي نئون ڪوٽ پوليس پاران يونس چانڊيو جي قاتلن کي گرفتار نه ڪرڻ تي سخت نعريبازي ڪندي گهر ڪئي وئي ته نئون ڪوٽ پوليس يونس چانڊيو جي قاتلن کي گرفتار ڪرڻ بجائي بچائي رهي آهي هنن ڊي آئي جي ميرپور خاص کان مطالبو ڪندي گهر ڪئي ته يونس چانڊيو جي قاتلن کي فوري طور تي گرفتار ڪيو وڃي ٻي صورت ۾ سڄي سنڌ ۾ چانڊيا برادري احتجاجي تحريڪ شروع ڪري ڇڏيندي جي ماڻهن جو نئون ڪوٽ پوليس پاران قتل ٿيل يونس چانڊيو جا قاتل گرفتار نه ڪرڻ خلاف احتجاجي مظاهرو ڪجهه ڏينهن اڳ نئون ڪوٽ پرسان قتل ٿيل يونس چانڊيو جا قاتل گرفتار نه ٿيڻ خلاف ٽنڊوباگو پريس ڪلب اڳيان چانڊيا ڪوٽ پوليس يونس چانڊيو جي قاتلن

سکر ۾ عيدالفطر وڏي مذهبي جوش ۽ عقيدت سان ملهائي وئي،ٻه سئو کان وڌيڪ ننڍا وڏا اجتماع

عيد نماز جي اجتماعن ۾ عالمن پنهنجي خطابن ۾ عيدالفطر جي اهميت، پائيچاري، محبت ۽ اتحاد تي زور ڏنو

عيدگاهن، مسجدن ۽ کليل ميدانن ۾ نماز عيد جا وڏا اجتماع ٿيا،ملڪ جي سلامتي، خوشحالي ۽ استحڪام لاءِ خاص دعائون پڻ گهريون ويون

پوليس، رينجرز ۽ ٻين قانون لاڳو ڪندڙ ادارن شهر جي اهم هنڌن تي مقرر رهيا،ٽريفڪ جي رواني برقرار رکڻ لاءِ به خاص قدم کنيا ويا

سکر (بيورو رپورٽ)ملڪ جي ٻين شهرن جيان سکر ۾ به عيدالفطر وڏي مذهبي جوش ۽ عقيدت سان ملهائي وئي، جتي شهرين ۽ ڳوٺاڻن وڏي انگ ۾ عيد نماز جي اجتماعن ۾ شرڪت ڪئي. ضلعي اندر ٻه سئو کان وڌيڪ ننڍا وڏا اجتماع منعقد ٿيا، جتي عالمن پنهنجي خطابن ۾ عيدالفطر جي اهميت، پائيچاري، محبت ۽ اتحاد تي زور ڏنو جڏهن ته ملڪ جي سلامتي، خوشحالي ۽ استحڪام لاءِ خاص دعائون پڻ گهريون ويون. سکر جي مرڪزي عيدگاهن، مسجدن ۽ کليل ميدانن ۾ نماز عيد جا وڏا اجتماع ٿيا، جتي نمازين هڪ ٻئي سان ڀاڪر پائي عيد جون مبارڪون ڏنيون. نماز کان پوءِ شهر ۾ خوشيءَ جو ماحول ڏسڻ ۾ آيو ٻارڙا نوان ڪپڙا پائي خوش نظر آيا جڏهن ته وڏن به روايتي انداز ۾ عيد جون خوشيون ملهايون. پاڪستان پيپلز پارٽي جي مرڪزي اڳواڻ سيد خورشيد احمد شاهه سميت اسپيڪر سنڌ اسيمبلي سيد اويس قادر شاهه سيد زيرڪ خورشيد شاهه ڪميل حيدر شاهه محمد علي شيخ ميئر سکر ارسلان اسلام شيخ ڊاڪٽر آفتاب سومرو ۽ ٻين مختلف هنڌن تي عيد نماز ادا ڪري عوام سان مليا ۽ عيد جون مبارڪون ڏنيون ضلعي انتظاميا پاران عيد جي موقعي تي سيڪيورٽي جا سخت انتظام ڪيا ويا هئا. پوليس، رينجرز ۽ ٻين قانون لاڳو ڪندڙ ادارن شهر جي اهم هنڌن تي مقرر رهيا، جڏهن ته ٽريفڪ جي رواني برقرار رکڻ لاءِ به خاص قدم کنيا ويا. سڄي شهر ۾ امن امان جي صورتحال تسلي بخش رهي ۽ ڪو به ناخوشگوار واقعو پيش نه آيو عيدالفطر جي موقعي تي ميونسپل ڪارپوريشن ۽ ٻين لاڳاپيل ادارن پاران صفائي ستھرائي جا به خاص انتظام ڪيا ويا، جيئن شهرين کي ڪنهن به قسم جي تڪليف پيش نه اچي. مجموعي طور تي سکر ۾ عيدالفطر جو ڏهاڙو پرامن، خوشگوار ۽ روايتي جوش جذبي سان ملهايو ويو

سنڌ ناريجا ويلفيئر ضلع دادو پاران عيد ملن پارٽي،اڳواڻن جي شرڪت

ٿرڙي محبت(ن ع) گذريل ڏينهن سنڌ ناريجا ويلفيئر سنڌ ضلع دادو پاران ٿرڙي محبت ۾ سٽلن جي آفيس ۾ ضلع دادو جي مختلف شهرن ۽ ڳوٺن شاهه پنجو هوتي ناريجو نئون ڳوٺ ميهڙ جمعو ناريجو سميت شهر جي سياسي سماجي صحافين جي سان ۾ عيد ملن پارٽي جو پروگرام منعقد ڪيو ويو جنهن ۾ سنڌ جو مرڪزي وائيس چيئرمين وزير ناريجو مرڪزي اليڪشن ڪاميٽي جي چيئرمين صيفل ناريجو ضلع دادو جو صدر فيروز ناريجو حاجي نثار احمد ناريجو سنڌ ڄامشورو جو صدر عبدالحفيظ ناريجو گلزمان ناريجو پريس ڪلب ٿرڙي محبت جي صدر ممتازعلي مينگل گلاب گڙ زخمي ملاح وڏيرو نجيب احمد ناريجو يوسي سوپو مگسي جو وائيس چيئرمين مولا بخش ناريجو مطلوب ناريجو سميت وڏي تعداد ۾ ماڻهن جي شرڪت جتي مختلف اڳواڻن خطاب ڪندي چيو ته ناريجا ويلفيئرجو مقصد شهر جي اهم مسئلن لاءِ ۽ برادري جي نمين تنين مسئلن جي حل لاءِ جدوجهد ڪرڻ آهي ان ڪانسواءِ اسين شهر جي هر برادري جي ماڻهن هر مسئلي تي گڏ آهيون

ٿٽون ديرو هائوس ۾ پ پ چيئرمين بلاول ڀٽو سان اڳواڻن جون ملاقاتون

بلاول شيخ،قربان سومرو،سرائي دوست سومرو،صدام سومرو ملاقات ڪئي

اڳواڻن پارٽي قيادت کي شهرين ۽ ڪارڪنن کي درپيش مسئلن کان باخبر ڪيو

شهدادڪوٽ (ذ ر)عيد جي ڏهاڙي تي پ پ پ جي چيئرمين بلاول ڀٽو سان نئون ديرو هائوس ۾ پ پ سٽي جي صدر بلاول اصغر شيخ سٽي جي جنرل سيڪريٽري سرائي قربان علي سومرو سيڪ جي مرڪزي اڳواڻ سرائي دوست محمد سومرو ضلعي صدر صدام حسين سومرو ملاقات ڪئي ان ملاقات ۾ پارٽي جي ساٿين ۽ شهر شهدادڪوٽ جي مسئلن تي ويچارڻ ويو ان موقعي تي پ پ پ شهدادڪوٽ جي اڳواڻن پارٽي قيادت کي شهرين ۽ ڪارڪنن جي درپيش مسئلن کان باخبر ڪيو ۽ شهدادڪوٽ شهر جي ڊرينيج سسٽم جي منظوري سميت شهر جي بيو ٽيفڪيشن پلان جي منظوري ۽ ترقياتي پيڪيج ڏيارڻ تي سٽلن جو ٿورو مڃيو

شهدادڪوٽ: پ پ جي قيادت سان پ پ ۽ سيڪ جا اڳواڻن جي ملاقات

دنيا ۾ امن جي قيام لاءِ سيني کي عملي ڪردار ادا ڪرڻو پوندو:مخدوم فخر

ملڪ جي سلامتي،استحڪام ۽ جمهوريت لاءِ سيني کي گڏجي ڪم ڪرڻو پوندو

23مارچ يوم پاڪستان اسان جي قومي تاريخ جو سنهري باب آهي:صحافين سان ڳالهيون

هالا(ن ع)سنڌ حڪومت جي ترجمان مخدوم فخرالزمان صدر آصف علي زرداري سان ملاقات کان پوءِ هالا ۾ غلام اڪبر پلي شمن سهتو جي موجودگي ۾ ميڊيا سان ڳالهائيندي چيو آهي ته پاڪ فوج ۽ فيلڊ مارشل جنرل عاصم منير تي پوري قوم کي فخر آهي جن آپريشن "غضب للحق" ۾ دشمن کي ڀرپور جواب ڏئي ملڪ جو دفاع يقيني بڻايو،هن چيو ته جيڪڏهن پارٽ طرفان ڪا به جارحيت مڙهي وڃي ها ته ان جا سمورا ارادا خاڪ ۾ ملايا وڃن ها ۽ پوري قوم پنهنجي فوج سان گڏ بيٺل آهي،مخدوم فخرالزمان چيو ته 23 مارچ يوم پاڪستان اسان جي قومي تاريخ جو سنهري باب آهي ۽ ملڪ جي سلامتي، استحڪام ۽ جمهوريت لاءِ سيني کي گڏجي ڪم ڪرڻو پوندو،هن وڌيڪ چيو ته پاڪستان پيپلز پارٽي آئين ۽ جمهوري قدرن جي بالادستي تي يقين رکي ٿي جڏهن ته شهيد ذوالفقار علي ڀٽو ۽ شهيد بينظير ڀٽو جو ويژن اسان جي رهنمائي ڪري رهيو آهي،سنڌس چوڻ هو ته ملڪ هن وقت ڏکين حالتن مان گذري رهيو آهي ۽ مهانگائي عوام لاءِ وڏو مسئلو بڻجي چڪي آهي تنهنڪري عيد سادگي سان ملهائڻ گهرجي، اسان پاڻ به سادگي اختيار ڪندي پگهار نه ورتي آهي،هن وڌيڪ چيو ته ضلعي مٽياري جي مسئلن جي حل لاءِ وڏي قيادت سان ڳالهيون ڪيون ويون آهن ۽ اميد آهي ته حالتون بهتر ٿينديون ته عوامي مسئلا حل ڪيا ويندا،سنڌ حڪومت جي ترجمان سول سوسائٽي جي خدمتن کي ساراهيندي چيو ته انهن جي ڪوشش سان علائقي ۾ ترقي ممڪن آهي ۽ حڪومت هر سلي قدم ۾ سندن ساٿ ڏيندي.

هالا: جوترجمان مخدوم فخرالزمان ميڊيا سان ڳالهائيندي ٻئي طرف آصف زرداري سان عيد ملندي

سکرنڊ ۾ ڪائونسلر نور احمد رند هندو برادري وٽ گهر گهر وڃي عيد جي مٺائي پيش ڪئي

سکرنڊ (س ر)ٽائون ڪاميٽي سکرنڊ جي ڪائونسلر نور احمد رند عيدالفطر جون خوشيون غير مسلم ڪميونٽي سان شيئر ڪرڻ لاءِ پنهنجي وارڊ (1) جي هندو برادري وٽ گهر گهر وڃي ڪين عيد جي مٺائي تحفي طور پيش ڪئي ان موقعي تي هن ڳالهائيندي چيو ته ٽرڙي جو عيد جي خوشي اسان مسلمانن جي آهي پر مونکي خوشيون ٻين سان ونڊڻ ۾ بيحد خوشي ٿيندي آهي ان ڪري انسانيت خاطر هندو برادريءَ ۾ مٺائي ورهائي آهي هن وڌيڪ ٻڌايو ته غريب ۽ مستحق مسلمان پورهيتن کي پڻ عيد جا ڪپڙا ولي ڏنا ته جيئن هو به نوان ڪپڙا پائين ۽ منجهن احساس محرومي پيدا نه ٿئي هن اهو پڻ ٻڌايو ته ڪوشش هوندي آهي ته هر سال اهي خوشيون ورهايان جنهن کي ڪافي سال ٿي چڪا آهن آئنده به الله سائين همت عطا ڪندو سندس ان عمل کي سکرنڊ پريس ڪلب پاران ساراهيو ويو آهي :

سڄاول ۾ يوم پاڪستان جي موقعي تي مختلف هنڌن تي شاندار ريليون

شهرين، سماجي ۽ سرڪاري ادارن جي نمائندن وڏي انگ ۾ شرڪت ڪئي

قومي جهنڊا کڻي پاڪستان سان والهه ۽ يڪجهتي جو اظهار ڪيو ويو

اهم ڏينهن آهي،جيڪو اتحاد،قرباني ۽ قومي يڪجهتي جو درس ڏئي ٿو:اڳواڻ

سڄاول(ذ ر)سڄاول ۾ 23 مارچ يوم قرارداد پاڪستان جي موقعي تي مختلف هنڌن تان شاندار ريليون ڪڍيون ويون، جن ۾ شهرين، سماجي ۽ سرڪاري ادارن جي نمائندن وڏي انگ ۾ شرڪت ڪري وطن سان محبت جو اظهار ڪيو.خبر موجب سني رابطه ڪونسل سڄاول جي اهتمام هيٺ "سلام پاڪستان ريلي" جامع مسجد خالد بن وليد سڄاول کان حافظ رياض احمد ميمڻ جي قيادت ۾ ڪڍي وئي، جنهن ۾ شهرين وڏي انگ ۾ شرڪت ڪئي. ريلي ۾ شرڪت ڪندڙن هٿن ۾ قومي جهنڊا کڻي پاڪستان سان والهه ۽ يڪجهتي جو اظهار ڪيو ريلي کي خطاب ڪندي محمد الياس فاروقي ۽ عاشق علي راهمون چيو ته پاڪستان جي سلامتي ۽ استحڪام لاءِ پوري قوم متحد آهي ۽ هر وقت تيار بيٺي آهي. هنن چيو ته ملڪ دشمن عنصرن پاران پاڪ فوج ۽ قومي ادارن خلاف ڪيل بي بنياد پروپيگنڊا ڪنهن به صورت ۾ قبول نه ڪئي ويندي. هنن واضح ڪيو ته عوام پنهنجي سلامتي ادارن سان گڏ بيٺل آهي ۽ هر سازش کي ناڪام بڻائيندو. ٻئي طرف يوم پاڪستان جي موقعي تي ڊاڪٽر انور ميمڻ جي اڳواڻي ۾ سول اسپتال سڄاول مان پڻ هڪ شاندار ريلي ڪڍي وئي، جنهن ۾ فاضل سومرو فهيم ميمڻ سميت اسپتال جي عملي ۽ شهرين جي وڏي انگ شرڪت ڪئي. شرڪت ڪندڙن قومي جهنڊا کڻي "پاڪستان زنده باد" ۽ "افواج پاڪستان زنده باد" جا نعرا هنيا، جنهن سان فضا حب الوطني جي جذبي سان گونجندي رهي. ان موقعي تي اڳواڻن خطاب ڪندي چيو ته 23 مارچ پاڪستان جي تاريخ جو اهم ڏينهن آهي، جيڪو اتحاد، قرباني ۽ قومي يڪجهتي جو درس ڏئي ٿو ۽ اهڙيون سرگرميون نئين نسل ۾ حب الوطني کي هٿي ڏين ٿيون. ٻئي ريليون پرامن ماحول ۾ پنهنجي مقرر ڪيل رستن تان گذري پنهنجي منزل تي پهچي اختتام پذير ٿي ويون

ٿرپارڪر ضلعي انتظاميہ ۽ تعليم کاتي پاران يوم پاڪستان ريلي

اعليٰ عملدارن،تعليمي آفيسرن،استادن ۽ شاگردن شرڪت ڪئي

شاگردن ڀرپور نعريبازي ڪندي پنهنجي وطن سان محبت جو اظهار ڪيو

مٺي(ذ ر)ضلعي انتظاميہ ٿرپارڪر ۽ تعليم کاتي جي گڏيل سهڪار سان يوم پاڪستان جي حوالي سان هڪ پروقار ريلي ڪڍي وئي ريلي ۾ ضلعي جي اعليٰ عملدارن، تعليم کاتي جي آفيسرن، استادن ۽ شاگردن وڏي انگ ۾ شرڪت ڪئي شريڪ اڳواڻن ۽ شاگردن ڀرپور نعريبازي ڪندي پنهنجي وطن سان محبت جو اظهار ڪيو ريلي کي خطاب ڪندي اسسٽنٽ ڊپٽي ڪمشنر (ٽو) مٺي پرٿوي راج، ڊپٽي ڊسٽرڪٽ ايجوڪيشن آفيسر سيڪنڊري ارجن لال سوٿهڙ ڊاڪٽر ليڪراج ڊسٽرڪٽ هيلٿ آفيسر ٿرپارڪر تعلقا ايجوڪيشن آفيسر پرائمري عطا الرحمان بجير صديق دل گسنا ٿرپارڪر جي جنرل سيڪريٽري جيتيش راٺي چيو ته 23 مارچ جو ڏينهن اسان جي ملڪ جي روشن مستقبل جي تعمير ۽ عزم جي تجديد جو ڏينهن آهي اڳواڻن وڌيڪ چيو ته 23 مارچ 1940ع جو لاهور وارو قرارداد اسان جي وڏن جي عظيم قربانين جي ياد تازي ڪري ٿو اڄ اسين جنهن آزاد ۽ خودمختيار وطن ۾ رهون پيا، اهو انهن ئي قربانين جو ثمر آهي هتي هندو، مسلم، سک ۽ عيسائي بغير ڪنهن فرق جي گڏجي وطن جي ترقي ۽ خوشحالي لاءِ جدوجهد ڪري رهيا آهن آخر ۾ ملڪ جي سلامتي ۽ دفاعي سرحدن جي حفاظت لاءِ خصوصي دعا پڻ ڪئي وئي 23 مارچ رڳو هڪ تاريخ ناهي پر اسان جي بزرگن جي ان عظيم عزم جي ياد آهي جنهن ننڍي کنڊ جي مسلمانن کي هڪ آزاد سڃاڻپ ڏني اڄوڪو ڏينهن اسان کي سيکاري ٿو ته هندو مسلم سک ۽ عيسائي سڀ گڏجي ئي هن پاڪ سرزمين جي ترقيءَ جو خواب ساڀيان ڪري سگهن ٿا. اسان جو ايمان آهي ته پاڪستان جي بقا اسان جي اتحاد ۾ آهي ۽ اسان هن مٽيءَ جي خوشحالي لاءِ هر قرباني ڏيڻ لاءِ تيار آهيون الله تعاليٰ اسان جي ملڪ کي امن جو گهوارو بڻائي ۽ ان جي دفاعي سرحدن جي هر دشمن کان حفاظت فرمائي

گلاب لغاري ۽ ڀرپاسي ۾ گجگوڙ ۽ تيز هوائن سان گڏ برسات،علائقا پاڻي هيٺ اچي ويا

گلاب لغاري(ن ع) گلاب لغاري ۽ ڀرپاسي ۾ گجگوڙ ۽ تيز هوائن سان گڏ برسات جي تيزوسڪاري سبب هيٺاهين وارا علائقا پاڻي هيٺ اچي ويا جڏهن ته ڪڻ ۾ گڏ ۽ لاٻارو ٿيل ڪڻڪ جي فصل کان علاوه انبن جي باغن کي پڻ وڏي نقصان جو انديشو آهي ٻئي طرف بجلي ۽ مواصلات جو نظام معطل ٿي ويو

ناليواري اداڪاره صبا خان آمريڪا جي دوري بعد سعودي عرب پهچي وئي

آمريڪا هڪ ترقي يافته ۽ قانون تي حڪمراني ڪندڙ ملڪ آهي:صبا خان

سخت پاليسي محسوس ٿي،قانون تي سختي ڪرڻ به هنن جي مرضي آهي

ايران، غزه ۾ ٿيندڙ ظلم انسان حقن جي لتاڙ سمجهان ٿي:ٽيليفونڪ ڳالهه ٻولهه

ورجينيا (رپورٽ:ضياء قريشي/سبين ميمڻ) ناليواري اداڪاره صبا خان آمريڪا جي دوري بعد سعودي عرب پهچي وئي، عمري جي سعادت ۽ عيد ادا ڪئي عالم انسانيت لاءِ امن محبت ۽ پائيچاري جو پيغام اداڪاره صبا خان آمريڪا جي دوري ۽ عمري لاءِ سعودي پهچڻ بعد ٽيليفونڪ ڳالهه ٻولهه ڪندي چيو ته آمريڪا هڪ ترقي يافته ۽ قانون تي حڪمراني ڪندڙ ملڪ آهي پر هن ڀيري حڪومت جي ڪجهه سخت پاليسي محسوس ٿي، قانون تي سختي ڪرڻ به هنن جي مرضي آهي پرآمريڪا ۾ رهندڙ پاڪستانين لاءِ پاليسي ۾ نرمي ٿيڻ گهرجي صبا خان عيد جي حوالي سان ڳالهائيندي چيو ته پنهنجي وطن سنڌ ۾ عيد گهر وارن سان مسڪي مزاق ۾ ڪندي آهيان پر هن ڀيري سعودي عرب ۾ عمرو نصيب ٿيو آهي عيد به عبادتن سان گڏ گذري رهي آهي هن چيو ته ايران غزه ۾ ٿيندڙ ظلم انسان حقن جي لتاڙ سمجهان ٿي بنهي مظلومن سان گڏ ۽ سندن لاءِ دعاگو آهيان اداڪاره صبا خان وڌيڪ چيو ته دنيا جا ڪيترائي ملڪ گهميا آهن پر حڪومتون ڏينهون ڏينهن عوام لاءِ سختيون پيدا ڪري رهيون آهن آئون سڄي دنيا جي انسانيت جي بهتري جي خواهشمند آهيان آمريڪا، سعودي سميت سمورن ملڪن جي حڪمرانن کي عوام خاص طور باهرين ماڻهن لاءِ آسانيون سهولتون پيدا ڪرڻ گهرجن

باني جنرل سيڪريٽري پاڻي خان ويلفيئر حاجي محمد ياسين آرائين پاڪستان جي ڏهن جي موقعي تي جهنڊو ڦڙڪائيندي

سيٺارجا ۾ ننڍي عمر ۾ شادي ڪرائڻ جي الزام هيٺ گهوٽ،ڪنوار ۽ مولوي سميت چار ڄڻا گرفتار

گهوٽ ڪنوار ۽ ٻين جي گرفتاري سيٺارجا پوليس ظاهر ڪرائڻ کان لنوائڻ لڳي،چائلڊ ميرج ايڪٽ تحت 6 ڄڻن مٿان ڪيس داخل ڪري ڇڏيو

ڳوٺ نوح پوٽا ۾ ڪاروائي ڪندي گهوٽ اياز ۽ ڪنوار نسيم نوجوڙي، نڪاح خوان عبدالڪريم ۽ نينگري جي والد عطا حسين کي گرفتار ڪيو آهي:ذريعا

عطا حسين نوجوڙو پنهنجي 13 سالا نياڻي نسيم جي نوجوان اياز ولد باڊل نوجوڙو سان نڪاح ڪرايو: سيٺارجا پوليس

ڪاروائي ڪري ننڍي عمر ۾ شادي ڪرائڻ جي واقعي جو 6 جوابدارن خلاف چائلڊ ميريج ايڪٽ تحت ڪيس داخل ڪيو ويو آهي

سيٺارجا(ن ع)سيٺارجا پوليس پاران ننڍي عمر ۾ شادي ڪرائڻ جي الزام هيٺ گهوٽ ،ڪنوار ۽ نڪاح پڙهندڙ مولوي سميت چار ڄڻن کي گرفتار ڪري ورتو جڏهن ته ايس ايس پي خيرپور جي حڪم تي گرفتار ٿيلن سميت 6 ڄڻن مٿان چائلڊ ميريج ايڪٽ جي خلاف خلاف ورزي جو گهوٽ ۽ نينگري جي وارثن سميت نڪاح خوان مولوي سميت 6 ڄڻن جن ۾ مور علي ايوب ۽ خادم حسين پڻ شامل آهن جن خلاف ڪيس داخل ڪري ڇڏيو آهي جڏهن ته ننڍي عمر جي گهوٽ عبدالڪريم ۽ نينگري جي والد عطا حسين سميت چار ڄڻن کي گرفتار ڪري ورتو جڏهن ته ايس ايس پي خيرپور جي حڪم تي گرفتار ٿيلن سميت 6 ڄڻن مٿان چائلڊ ميريج ايڪٽ تحت 6 ڄڻن مٿان ڪيس داخل ڪري ڇڏيو گرفتار گهوٽ ڪنوار ۽ ٻين جي گرفتاري سيٺارجا پوليس ظاهر ڪرائڻ کان لنوائڻ لڳي،سيٺارجا پوليس هڪ اطلاع تي ڳوٺ نوح پوٽا ۾ ڪاروائي ڪندي هڪ ننڍي عمر جي نينگري جي شادي ڪرائڻ جي الزام هيٺ گهوٽ اياز ۽ ڪنوار نسيم نوجوڙو کي تحويل ۾ وٺڻ سميت نڪاح خوان مولوي ڪنوار کي پڻ سيٺارجا پوليس تحويل ۾ وٺي ڇڏيو آهي پوليس موجب سيٺارجا پرسان ڳوٺ نوح پوٽا جو رهواسي عطا حسين نوجوڙو پنهنجي 13 سالا نياڻي نسيم جي نوجوان اياز ولد باڊل نوجوڙو سان نڪاح ڪرايو جنهن جو اطلاع مليو جنهن تي ڪاروائي ڪري ننڍي عمر ۾ شادي ڪرائڻ جي واقعي جو 6 جوابدارن خلاف چائلڊ ميريج ايڪٽ تحت ڪيس داخل ڪيو ويو آهي

مٺي ۾ پوليس ٽيسٽ پاس ڪندڙ اميدوارن کي آفر آرڊر نہ ملڻ خلاف احتجاج

ٿرپارڪر وارن کي رلايو پيو وڃي،ٻين ضلعن جا اهلڪار تربيت حاصل پيا ڪن:اميدوار

جيڪي اميدوار عدالت ۾ ويا هئا، انهن جي حق ۾ فيصلو به اچي چڪو آهي

مٺي(ذ ر)مٺي ۾ پوليس ڀرتي لاءِ هڪ سال اڳ ٽيسٽ پاس ڪندڙ اميدوارن کي آفر آرڊر نہ ملڻ خلاف احتجاج ڪيو ويو اميدوارن جو چوڻ آهي ته هڪ سال کان ٿرپارڪر جي اميدوارن کي رلايو پيو وڃي، جڏهن ته ٻين ضلعن ۾ پوليس اهلڪار تربيت حاصل ڪري رهيا آهن تنهن ڪري اسان کي به آفر آرڊر ڏنا وڃن مٺي ۾ 2024ع ۾ پوليس ڪانسٽيبل جي ٽيسٽ پاس ڪندڙ اميدوارن بلاول ڀٽو پارڪ کان ڪشمير چوڪ مٺي تائين احتجاجي ريلي ڪڍي مظاهرين عبدالفتاح علي محمد نهڙيو سڪندر علي، نور سميجو وقار چوهان عبدالسبحان ۽ ٻين ميڊيا سان ڳالهائيندي چيو ته هنن 2024ع ۾ پوليس ڪانسٽيبل ڀرتي لاءِ ٽيسٽ پاس ڪئي ۽ اميدوارن جي فهرست به فائنل ٿي چڪي آهي ٿرپارڪر ۽ عمرڪوٽ جي اميدوارن کي اڃا تائين آفر ليٽر نه مليا آهن جڏهن ته جيڪي اميدوار عدالت ۾ ويا هئا، انهن جي حق ۾ فيصلو به اچي چڪو آهي،اميدوارن چيو ته اسان ميرٽ تي ٽيسٽ پاس ڪري آيا آهيون ۽ فهرستون به تيار آهن ميرپورخاص ضلعي ۾ آرڊر جاري ڪيا ويا آهن، تنهن ڪري اسان کي به نوڪري ڏيڻ اسان جو قانوني حق آهي پر بنا ڪنهن سبب جي آرڊر جاري ڪرڻ ۾ دير ڪئي پئي وڃي، جيڪا افسوسناڪ ڳالهه آهي،اميدوارن وزير داخله سنڌ، آءِ جي سنڌ ۽ پوليس اختيارين کان مطالبو ڪيو ته ميرٽ تي ڪامياب اميدوارن کي فوري طور آفر آرڊر جاري ڪيا وڃن ۽ نوجوانن ۾ پکڙيل بيچيني ختم ڪئي وڃي، ٻي صورت ۾ احتجاج جو دائرو وڌايو ويندو

ٽنڊو محمد خان ۾ فرنچائز مالڪ تي ڪيس داخل ڪرڻ خلاف سخت احتجاج

تاجران فيڊريشن اختيارين کان واقعي جي جانچ جو مطالبو ڪري ڇڏيو

ايف آئي اي ٽيم موبائيل فرنچائز تي چڙهائي ڪري سامان ضبط ڪري ڇڏيو:اڳواڻ

ٽنڊو محمد خان(ذ ر)ٽنڊو محمد خان جي واپاري تنظيم تاجران فيڊريشن نجي فرنچائز جي مالڪ فيصل ڪريم شيخ تي ڪيس داخل ڪرڻ تي سخت احتجاج ڪندي اعليٰ اختيارين کان واقعي جي جانچ ڪري انصاف جو مطالبو ڪري ڇڏيو آهي ، ٽنڊو محمد خان پريس ڪلب ۾ واپاري تنظيم تاجران فيڊريشن جي صدر حاجي محمد اسماعيل ميمڻ،حاجي شبير احمد ميمڻ ، محمد سليم گدي پٺاڻ ، عبدالڪريم شيخ ۽ ٻين پريس ڪانفرنس ڪندي چيو آهي ته حيدرآباد کان آيل ايف آئي اي جي ٽيم وڪيل علي شير جانوري جي فرياد تي بينظير انڪم سپورٽ پروگرام جي ڊوائيس هولڊر جي مستحق عورتن جي امدادي رقم ۾ ڪٽوتي تي داخل ڪرايل ايف آءِ آر ۾ ڊوائيس هولڊرن سان گڏ نجي موبائيل فرنچائز جي شاپ تي چڙهائي ڪري سمورو سامان ضبط ڪري پاڻ سان گڏ کڻي ويا ۽ هڪ ملازم عامر ڪنڊرا کي حراست ۾ ورتو هو جنهن کي بعد ۾ بي ڏوهي قرار ڏئي آزاد ڪري ڇڏيو پر ڊوائيس هولڊرن سان گڏ نجي موبائيل فرنچائز جي مالڪ واپاري تنظيم جي فيصل ڪريم شيخ کي به ان ايف آءِ آر ۾ شامل ڪيو ويو آهي جنهن جو ڊوائيس هولڊر سسٽم سان ڪو به تعلق نه رهي ٿو، نه وري بينظير ڀٽو انڪم سپورٽ پروگرام جي ڊوائيس کان ولي ان ۾ ڊوائيس هولڊرن جي انتخاب ڪرڻ ان سموري سسٽم سان هن جو ڪو به تعلق نه رهي ٿو جنهن جي ڪري سنڌس خلاف بنا جواز ان جو نالو ايف آءِ آر ۾ شامل ڪيو ويو آهي جنهن سان واپاري برادري جي نه صرف دل آزاري ڪئي وئي آهي پر ڪين انصاف لاءِ احتجاج ڪرڻ تي مجبور ڪيو ويو آهي ، واپاري برادري پنهنجي ملڪ جي قانون جي پاسداري ڪرڻ ۾ يقين رکي ٿي جنهن ۾ ڪنهن به طريقي سان عوام سان ٿيندڙ ناانصافين توڙي غريب مسڪين مستحق عورتن جي امدادي رقم ۾ ٿيندڙ ڪٽوتي کي پڻ غلط عمل قرار ڏئي ٿي ، جنهن جي ڪري واپاري فيصل ڪريم شيخ تي جيڪا ايف آءِ آر داخل ڪئي وئي آهي ان جي اعليٰ سطح تي جانچ ڪرائي وڃي ، جيڪا ڪهڙي سبب ايف آءِ آر داخل ڪئي وئي آهي جانچ ڪرائڻ سان گڏ واپاري تنظيم اعليٰ اختيارين کان داخل ڪرايل ايف آءِ آر فوري طور ختم ڪرڻ ۽ انصاف جو مطالبو ڪيو آهي .

حيدرآباد ۾ پاڻي خان ويلفيئر ايسوسيئيشن پاران قومي جهنڊو چاڙهڻ واري تقريب

حيدرآباد (پ ر) 23 مارچ اسان کي اسان جي بزرگن جي قربانين ۽ قائداعظم محمد علي جناح جي قيادت ۾ آزادي جي تحريڪ جي دلچسپ سفر جي ياد ڏياري ٿو انهن خيالن جو اظهار پاڻي خان ويلفيئر ايسوسيئيشن جي باني جنرل سيڪريٽري حاجي محمد ياسين آرائين پاڪستان جي ڏينهن جي موقعي تي ويلفيئر پاران منعقد ڪيل جهنڊو چاڙهڻ واري تقريب کي خطاب ڪندي ڪيو ان موقعي تي ويلفيئر نائب صدر شاهد راجپوت، جوائنٽ سيڪريٽري محمد اسماعيل شيخ تعلقي چيئرمين لطيف آباد حاجي عبدالحميد ملڪ حسن لالا، مرزا منصور احمد بيگ، محمد حنيف شيخ شوقين عبدالشڪور عباسي کان علاوه مختلف مڪتب فڪر سان تعلق رکندڙ ماڻهن جي وڏي انگ پڻ موجود هئي هن چيو ته اڄ جو ڏينهن اسان کي سيکاري ٿو ته اتحاد، ايمان ۽ قرباني ذريعي اسان ناممڪن کي ممڪن بڻائي سگهون ٿا هن وڌيڪ چيو ته اسان سڀني کي گڏجي عهد ڪرڻو پوندو ته پاڪستان کي هڪ مضبوط خوشحال ۽ ترقي يافته ملڪ بڻائڻ لاءِ پنهنجون سڀ صلاحيتون استعمال ڪنداسين ان موقعي تي پاڪستان زنده باد "پاڪ فوج زنده باد" جا نعرا پڻ لڳايا ويا

باني جنرل سيڪريٽري پاڻي خان ويلفيئر حاجي محمد ياسين آرائين پاڪستان جي ڏهن جي موقعي تي جهنڊو ڦڙڪائيندي

حاجي عبدالعزيز گدارو پاران سرفراز راهو ۽ راحيل راهو جي مان ۾ ڊنر

عبدالعزيز گدارو محبتون ۽ مان ڏيڻ ۾ سدائين گوءِ کٽي ويندو آهي:سرفراز راهو

مکي شريف اچڻ ٿيندو آهي ته هن در تان مليل مان وساري جهڙو نہ هوندو آهي

سکرنڊ (س ر)سنڌ ۽ مکي شريف جي مشهور اوطاقي ۽ مهمان نواز شخصيت حاجي عبدالعزيز گدارو پاران سرفراز احمد راهو ۽ راحيل راهو جي مان ۾ ڊنر جو اهتمام ڪيو جنهن ۾ حاجي مير محمد جمالي ، حاجي علي اصغر جمالي، سڪندر سومرو ۽ خان محمد گدارو پڻ شريڪ هئا ان دوران مهمانن پاران حاجي عبدالعزيز گدارو جي پاءِ رحمت الله گدارو جي طبيعت جي ناسازي سبب عيادت پڻ ڪئي جنهن بعد روايتي مهمان ڪئي وئي ان موقعي تي سرفراز احمد راهو ڳالهائيندي چيو ته حاجي عبدالعزيز گدارو محبتون ۽ مان ڏيڻ ۾ سدائين گوءِ کٽي ويندو آهي سنڌس پاران مليل عزتون هميشه ياد رهنديون آهن جڏهن به مکي شريف اچڻ ٿيندو آهي ته هن در تان مليل مان وسارڻ جهڙو نہ هوندو آهي ان کان اڳ ميزبان حاجي عبدالعزيزگدارو آيل مهمانن کي آجياڻو پيش ڪندي چيو ته ٽڏي آيل مهمانن منهنجي سهڻي ديس سنڌ جا آهن جن جي اچڻ سان خوشي ٿي آهي هي اهي مهمان آهن جن جي لاءِ چيو ويو آهي ته مهمان رحمت ۽ برڪت ۾ شمار ٿين ٿا ان موقعي تي محمد گدارو ۽ احمد گدارو آيل مهمان جو آڌرڀاءُ ڪيو :

مهانگائي بين الاقوامي صورتحال سبب ٿي آهي:مخدوم احمد الزمان

ملڪي دفاع لاءِ پاڪ فوج جي قربانين کي خراج تحسين پيش ڪريان ٿو

پاڪستان کي درپيش چيلينجز کي منهن ڏيڻ لاءِ قومي يڪجهتي ضروري آهي

هالا(ن ع)سروري سرهان پاڪستان سماجي تنظيم جي مرڪزي اڳواڻ ۽ ضلعي ڪائونسل مٽياري جي چيئرمين مخدوم احمد الزمان هالا مخدوم هائوس ۾ عيد ملڻ بعد ميڊيا سان ڳالهائيندي چيو آهي ته عالمي صورتحال سبب ملڪ ۾ مهانگائي جا اثر گهٽائڻ لاءِ حڪومت ڪوششون ڪري رهي آهي،هن پاڪ فوج جي لازوال جدوجهد ۽ قربانين کي خراج تحسين پيش ڪندي چيو ته افواج پاڪستان هر ڏکي گهڙي ۾ ملڪ جي دفاع لاءِ پنهنجون جانيون قربان ڪيون آهن جڏهن ته "غضب الحق آپريشن" سميت پاڪ فوج جي خدمتن کي به ساراهيو ويو آهي،مخدوم احمد الزمان چيو ته يوم پاڪستان اسان کي اتحاد، ايمان ۽ نظم و ضبط تي عمل ڪرڻ جو درس ڏئي ٿو ۽ پاڪستان کي درپيش چيلينجن سان منهن ڏيڻ لاءِ قومي يڪجهتي، برداشت ۽ جمهوري قدرن کي هٿي ڏيڻ ضروري آهي،هن چيو ته پاڪستان پيپلز پارٽي وفاق جو حصو آهي ۽ خدمت خلق تي يقين رکي ٿي جڏهن ته اسان به ضلعي مٽياري ۾ عوامي مسئلن جي حل لاءِ پنهنجو ڪردار ادا ڪري رهيا آهيون هن يونين ڪائونسلن جي چيئرمينن ۽ يوسي عملدارن کي هدايت ڪئي ته هو پنهنجي علائقن ۾ عوام جي بهتر خدمت يقيني بڻائن،هن سول سوسائٽي جي ڪوشش کي ساراهيندي چيو ته پراڻو هالا ۾ درياهه سنڌ تي پل جي تعمير لاءِ قرارداد منظور ڪئي وئي آهي ۽ هر ممڪن تعاون جاري رکيو ويندو،مخدوم احمد الزمان وڌيڪ چيو ته ضلعي ۾ اين آءِ سي وي ڊي جي سخت ضرورت آهي جڏهن ته اسپتالن ۾ بهتر طبي سهولتون فراهم ڪرڻ لاءِ لاڳاپيل اختيارين سان رابطا ڪيا ويا آهن ۽ ايم پي اي ۽ ايم اين اي پڻ ان سلسلي ۾ متعلق حڪام سان رابطا ڪري رهيا آهن

رئيس نور احمد لاکو جي وفات تي اهم شخصيتن پاران موريو لاکو پهچي عذرخواهي

سکرنڊ (س ر)پاڪستان پيپلز پارٽي جي سينيئر اڳواڻ رئيس نور احمد لاکو جي وفات تي ايم پي اي نواب غيبي سردار خان چانڊيو ، قومي اسيمبلي جي ڊپٽي اسپيڪر سيد مير غلام مصطفيٰ شاهه ۽ سينيئر صحافي قاضي جاويد سنائي گوهر هائوس موريو لاکو پهچي مرحوم جي فرزندن منير احمد لاکو ، محسن لاکو ۽ سوٽ حاجي الهه بخش لاکو سان مرحوم جي رحلت تي ڏک ونڊيو ۽ عذرخواهي ڪئي جنهن بعد هنن الڳ الڳ تاثرات پيش ڪندي چيو ته مرحوم نور احمد لاکو زنده دل ماڻهو هوندو هو سندس ڪردار هميشه هن کي جوڙڻ وارو رهيو ڇنڻ ، بغض ، عداوت يا ڪاوڙ سندس ڊڪشنري ۾ ئي نه هئي برادري مسئلا هجن يا پارٽي جا ، سنگت ساٿ جا مسئلا هجن يا پاڙي جا پاڻ هڙان وڙان ڏئي به مسئلن کي حل ڪرائڻ ۾ ڪردار ادا ڪندو هو ان لاءِ چاهي سنڌ جي ڪهڙي به ڪنڊ ۾ چو نه وڃڻو پوي ان ڪري چيو ويو آهي ته انسان کي موت آهي پر ڪردار کي ناهي اسين سمجهون ٿا ته مرحوم نور احمد لاکو انهن ڪردارن مان هو ان موقعي تي نوابزاده لشڪر خان چانڊيو فيصلن جي راجوڻي امين

ٽنڊو محمد خان ۾ ضلعي انتظاميہ ۽ سول سوسائٽي طرفان يوم پاڪستان ريلي

ايڊيشنل ڊپٽي ڪمشنر نعيم سومرو جي اڳواڻي ۾ جاڳرتا لاءِ ريلي ڪڍي وئي

قومي ڏهاڙي کي هر سال وانگي قومي جذبي سان ملهائڻ جو عزم ڪريون ٿا:اي ڊي سي

ٽنڊو محمد خان(ذ ر)ٽنڊو محمد خان ۾ ضلعي انتظاميہ سول سوسائٽي جي طرفان 23 مارچ جي قومي ڏهاڙي تي جاڳرتا ريلي ، پاڪ فوج جي حمايت ۾ نعريبازي ، ٽنڊو محمد خان ۾ ضلعي انتظاميہ سول سوسائٽي جي طرفان ايڊيشنل ڊپٽي ڪمشنر نعيم سومرو ، اسسٽنٽ ڪمشنر محمد يوسف ، اسسٽنٽ ڪمشنر غلام سرور پنهيور ۽ ٻين جي اڳواڻي ۾ 23 مارچ جي قومي ڏهاڙي جي جاڳرتا لاءِ ريلي ڪڍي وئي ، انهي موقعي تي اڳواڻن چيو ته 23 مارچ اسان جي وطن عزيز جو قومي ڏهاڙو آهي پاڪ فوج ملڪ جي حفاظت لاءِ قيام عمل کان وٺي پنهنجي جانين جا نذرانا پيش ڪري قومي سلامتي کي قائم دائم رکيو آهي جيڪو اسان جي پوري قوم لاءِ اعزاز آهي ، پارٽي جارحيت کي منهن ٽوڙ جواب ڏنو آهي ته افغانستان جي دهشتگردي جي خاتمي لاءِ سرحدن جي حفاظت سان گڏ دشمن ملڪ جي هر حملي کي ناڪام بڻايو آهي ، اسان پنهنجي پاڪ فوج جي عظمت کي سلام پيش ڪريون ٿا ۽ پنهنجي قومي ڏهاڙي کي هر سال وانگي قومي جذبي سان ملهائڻ جو عزم ڪريون ٿا .

سيٺارجا لڳ لنڊ برادري جي ٻن ڌرين وچ ۾ پلاٽ جي مالڪي تان جهيڙو

لٺيون ۽ ڪهاڙيون لڳڻ سبب غلام مهدي،عبدالرزاق،سراج ۽ احمد رضا زخمي ٿي پيا

مخالف ڌر پلاٽ جي معاملي تان اسان جي گهرن مٿان حملو ڪيو:غلام مهدي

سيٺارجا(ن ع)سيٺارجا ٿاڻي جي حد ڳوٺ علي بخش لنڊ ۾ پلاٽ جي مالڪي تان ٻن ڌرين ۾ هلندڙ تڪرار جي سلسلي ۾ عيد جي ٻئي ڏينهن جهيڙو ٿي پيو جنهن ۾ لٺيون ۽ ڪهاڙيون لڳڻ سبب هڪ ڌر جا 4 ڄڻا غلام مهدي، عبدالرزاق، سراج احمد ۽ احمد رضا لنڊ سميت ڪجهه عورتون پڻ زخمي ٿي پيون جڏهن ته ٻي ڌر جو پڻ هڪ ڄڻو زخمي ٿي پيو جن مان هڪ ڌر جي زخمين کي سيٺارجا اسپتال بعد تعلقہ اسپتال ميرواهه منتقل ڪيو ويو زخمين ۽ غلام مهدي سراج وارن جو الزام آهي ته مخالف ڌر پلاٽ جي معاملي تان اسان جي گهرن مٿان حملو ڪيو سيٺارجا پوليس موجب واقعي جي اطلاع تي زخمين کي اسپتال منتقل ڪيو ويو آهي ۽ وڌيڪ جاچ ڪئي پئي وڃي

***

اجرڪ ڪالوني ٽنڊي محمد خان ۾ سنڌو تهذيب جو ڏهاڙو ملهايو ويو

هزارين سالن کان وجود رکندڙ سنڌ تهذيبن جي ماءُ آهي:اعجاز جسڪاڻي

عظيم ۽ قديم ترين تهذيب جي تاريخي جوهر کي اجاگر ڪرڻ فرض آهي

ٽنڊو محمد خان(ذ ر)سنڌي ادبي سنگت شاخ ٽنڊي محمد خان ۽ انجمن ترقي پسند مصنفين ٽنڊي محمد خان چيپٽر پاران پروفيسر لياقت عزيز سولنگي هال لڳ اجرڪ ڪالوني ٽنڊي محمد خان ۾ سنڌو تهذيب جو ڏهاڙو ملهايو ويو تقريب کي سنڌي ادبي سنگت جي ضلعي رابطا سيڪريٽري ۽ انجمن ترقي پسند مصنفين ٽنڊي محمد خان چيپٽر جي صدر اعجاز علي جسڪاڻي، اعظم پلي، آغا جان آغا، ڊاڪٽر جمال ناصر سولنگي، عاشق علي ڳاهو ۽ ٻين خطاب ڪندي چيو ته هزارين سالن کان وجود رکندڙ سنڌ تهذيبن جي ماءُ آهي. سنڌو تهذيب ڪائنات جي عظيم ۽ قديم ترين تهذيب آهي، جنهن تهذيب جي تاريخي جوهر کي اجاگر ڪرڻ اسان سڀني جو اولين فرض آهي. هنن چيو ته اڄوڪو ڏينهن ملهائڻ جو مقصد سنڌو ماٿريءَ جي تهذيب جي تاريخي ۽ آفاقي اهميت ۽ حيثيت کي اجاگر ڪرڻ ۽ نوجوان نسل کي پنهنجي تهذيبي تاريخ کان واقف ڪرڻ آهي. ان موقعي تي سنڌو تهذيب جي ڏهاڙي جي خوشيءَ ۾ ڪيڪ پڻ ڪٽيو ويو. جڏهن ته رمضان آزاد لغاري، شاهه زمان قريشي شاعري ۾ پيغام پيش ڪئي ۽ چنگ نواز حاڪم علي سولنگي ۽ فضل لغاري خوبصورت سُرَ وکيريا

ملي ۾ صحافين پ پ تعلقي صدر سراج سومرو ۽ دادن هنگورجو سان تعزيت ڪئي

ملي (ذ ر)ملي جي صحافين سماجي ۽ سياسي اڳواڻن سينيئر صحافي نندلال لوهاڻو ناڪرام ميگهواڙ رٽائرڊ انجنيئر جمن لال ڊاماڻي، ڊپٽي جنرل سيڪريٽري امر اوڏاڻي، الهورايو هنگورجو ۽ ٻين ڳوٺ گوڏيار پهچي پ پ پ تعلقي ملي جي صدر سراج سومرو سان سندس ماسي جي انتقال ۽ پ پ پ اڳواڻ دادن هنگورجو سان سندس ڳوٺ بگهار پهچي سندس ڀيڻ جي انتقال تي تعزيت ڪئي ۽ ڏک ونڊيو، جڏهن ته پ پ پ ايم پي اي ڊاڪٽر ڪٽومل جيوڻ پڻ هنن سان ٽڏي تي پهچي تعزيت ڪئي آهي

ٽنڊو محمد خان : واپاري تنظيم تاجران جا اڳواڻ حاجي محمد سماعيل واپاري تنظيم جي فيصل ڪريم شيخ تي داخل ايف آءِ آر خلاف پريس ڪانفرنس ڪندي

ٽنڊو محمد خان جي ڦليلي ڪئنال مان 35 سالا نامعلوم نوجوان لاش هٿ

لاش جي اطلاع تي پوليس پهچي رضاڪارن جي مدد سان ڪري اسپتال منتقل ڪيو

سڃاڻپ ڏڙي واسي رسول بخش چوهاڻ طور ٿيڻ تي لاش وارثن حوالي ڪيو ويو

ٽنڊو محمد خان(ذ ر) ٽنڊو محمد خان جي ڦليلي ڪئنال مان 35 سالا نامعلوم نوجوان لاش هٿ ، سڃاڻپ ڏڙي واسي رسول بخش چوهاڻ طور ڪئي وئي ، ٽنڊو محمد خان شهر جي ڦليلي ڪئنال ۾ 35 سالا نامعلوم شخص جو لاش لوهندي ڏٺو ويو ، شهرين جي اطلاع تي پوليس سفت جي رضاڪارن جي مدد سان لاش کي پاڻي مان ٻاهر ڪيرائي ٽنڊو محمد خان جي سرڪاري اسپتال ۾ پوسٽ مارٽم لاءِ پهچايو ، جتي لاش جي سڃاڻپ سڄاول ضلعي جي ڏڙي کان آيل وارين وارثن رسول بخش ولد حسين بخش چوهاڻ طور ڪئي ، جنهن ۾ وارثن ٻڌايو ته اسان جو نوجوان ڏڙي کان عيد واري ڏينهن پنهنجي ڀيڻ سان ملڻ لاءِ آيو هو جنهن جو لاش عيد جي 3 ڏينهن وري ڦليلي ڪئنال مان هٿ آيو ، اطلاع تي اسان پهچي لاش کي سرڪاري اسپتال مان پوسٽ مارٽم بعد ڏڙي شهر کڻي وڃي رهيا آهيون ، فوتي جي ڏڙي جي پنهنجي اباڻي قبرستان ۾ رات دير سان تدفين ٿيندي ، جنهن ۾ اهو به ٻڌايو ويو آهي ته نوجوان جو دماغي توازن درست نه هو، پوليس جو چوڻ آهي ته اسان وٽ وارثن طرفان ڪو به فرياد داخل نه ڪرايو ويو آهي وارث پاڻ سرڪاري اسپتال مان ضروري ڪاروائي ڪانپوءِ لاش کي پنهنجي ڏڙي شهر کڻائي ويا . جڏهن ته اهو به ٻڌايو وڃي پيو ته ڦليلي ڪئنال ۾ لاش ڏسي شهرين 1122 ريسڪيو وارن کي موبائيل فون تي اطلاع ڪيو پر ريسڪيو جي ٽيم 2 ڪلاڪ پهچي نہ سگهي

شهدادڪوٽ جي پ پ اڳواڻن جي ايم اين اي خورشيد جوڻيجو سان ملاقات

شهدادڪوٽ (ذ ر)پ پ تعلقہ صدر مير آصف علي لغاري ، نائب صدر مير دريا خان مستوئي سميت ٻين اڳواڻن پ پ پ اڳواڻ ۽ ايم اين اي خورشيد احمد جوڻيجو ۽ قمبر شهدادڪوٽ ضلع ڪائونسل جي چيئرمين ۽ پ پ پ صدر قمرالدين گوپانگ سان ملاقات ڪري کين عيد جون واڌايون پيش ڪيون ان موقعي تي پ پ جي اڳواڻن کين تعلقہ شهدادڪوٽ جي مسئلن ۽ پ پ پ ڪارڪنن جي درپيش مسئلن کان کين آگاهه ڪيو ويو ان موقعي تي ايم اين اي خورشيد احمد جوڻيجو چيو ته شهر جي ڊرينيج سسٽم جي بهتر تعمير ، واٽر سپلاءِ جي توسيعي منصوبي سميت ۽ بيوٽيفڪيشن پلان جي

The largest circulated amongst regional dailies of Pakistan
ABC CERTIFIED
متحده عرب امارات ۾ قيمت 2 درهم - سعودي عرب ۾ 2 ريال
ايڊيٽر انچيف ۽ پبلشر: قاضي اسد عابد
روزاني عبرت
هي اخبار پرنٽر ناصر جمال سومرو پلولر پرنٽرز مان ڇپرائي عبرت گروپ آف پبليڪيشنز جي تحت عبرت بلڊنگ گاڏي کاتو حيدرآباد مان جاري ڪئي
روزانه عبرت علائقائي اخبارن ۾ باقائده تصديق ٿيل سڀ کان وڌيڪ اشاعت رکندڙ اخبار آهي
Hyd. Ph: 2728703-4, 2728571-2 Fax: 2781879, 2784300 Isld. Ph: 2823277
Khi. Ph: 4538862-3, 2639617 Fax: 4543839-2639492, Lhr. Ph: 7236191
Reach us at www.dailyibrat.com, E-mail: ibratg@yahoo.com, ibrat@hydwol.com.pk

آڱارو 24 مارچ 2026ع

پيٽروليم جي نئين پاليسي!

وزيراعظم مياں شهباز شريف جي صدارت هيٺ وڊيو لنڪ ذريعي ٿيل اهم اجلاس ۾ حڪومت هڪ اهڙو فيصلو ڪيو آهي جيڪو معاشي انصاف، وسيلن جي منصفاڻي ورهاست ۽ عوامي رليف جي دعوائن کي نئون رخ ڏئي ٿو. اجلاس ۾ امير ترين طبقي جي استعمال هيٺ ايندڙ لگزري گاڏين لاءِ استعمال ٿيندڙ هاءِ آڪٽين فيول تي ليويءَ ۾ وڏو اضافو منظور ڪيو ويو. اڳ ۾ لاڳو 100 رپيا في ليٽر ليوي کي وڌائي وڌيڪ 200 رپيا شامل ڪيا ويا آهن جنهن ڪانپوءِ هاڻي هاءِ آڪٽين فيول تي مجموعي ليوي 300 رپيا في ليٽر ٿي وئي آهي. اهو قدم رڳو ٽيڪنيڪل تبديلي ناهي پر معاشي پاليسيءَ جي ترجيحن جو واضح اظهار پڻ آهي. وزيراعظم نوٽيس ورتو آهي ته هاءِ آڪٽين فيول گهڻو ڪري مهانگين ۽ لگزري گاڏين ۾ استعمال ٿئي ٿو جيڪي معاشري جي امير ترين طبقي وٽ آهن. اهڙي پسمنظر ۾ حڪومت جو دليل آهي ته ملڪ کي درپيش مالي دٻاءُ گهٽائڻ لاءِ بار انهن طبقن تي وڌو وڃي، جيڪي ادائيگيءَ جي سگهه رکن ٿا. هن فيصلي سان حڪومت کي ماهوار لڳ ڀڳ 9 ارب رپين جي بچت متوقع آهي ۽ وزيراعظم جي هدايت موجب اها بچت سنڌي يا اڻ سڌي ريت عوامي رليف تي خرچ ڪئي ويندي.

اها پاليسي معاشي انصاف جي تصور سان ٺهڪي اچي ٿي. هڪ پاسي هيٺين ۽ وچولي طبقي جي استعمال هيٺ عام پيٽرول ۽ ڊيزل جي قيمتن ۾ واڌ نه ڪرڻ جو فيصلو ڪيو ويو آهي ته ٻئي پاسي لگزري استعمال تي اضافي مالي بار وڌايو ويو آهي. اهڙي طريقيڪار سان حڪومت اهو پيغام ڏئي رهي آهي ته مهانگائيءَ جي اثرن کان عام شهريءَ کي بچائڻ ترجيح آهي، جڏهن ته آسائشون استعمال ڪندڙ طبقو وڌيڪ ذميواري کڻي. خاص ڳالهه اها به آهي ته اِن فيصلي سان پبلڪ ٽرانسپورٽ ۽ هوائي سفر جي ڪراين تي ڪو به اثر نه پوندو، يعني روزاني ڪم ڪار، تعليم، روزگار ۽ ڪاروباري سفر ڪندڙ لکين ماڻهن لاءِ خرچن ۾ اضافي جو خطرو گهٽايو ويو آهي. هيءُ پهلو عوام دوست حڪمت عمليءَ طور ڏٺو پيو وڃي، ڇو ته مهانگي ٽرانسپورٽ جو اثر سڌي طرح خوراڪ، سامان ۽ خدمتن جي اگهن تي پوندو آهي. وزيراعظم اڳ ئي هاءِ آڪٽين فيول جي اگهن بابت نوٽيس وٺي لاڳاپيل وزارتن کي جامع لائحه عمل تيار ڪرڻ جي هدايت ڪئي هئي. اجلاس ۾ اهم وفاقي وزيرن ۽ عملدارن شرڪت ڪئي جن ۾ اعظم نذير تارڙ، محمد اورنگزيب، عطاءُ الله تارڙ ۽ علي پرويز ملڪ شامل هئا. وزيرن جي موجودگي فيصلي جي اهميت ۽ بين الوزارتي هم آهنگيءَ کي ظاهر ڪري ٿي ته هيءُ رڳو هڪ انتظامي قدم ناهي. فيصلي جو سبب بڻجي وئي آهي عالمي منڊيءَ ۾ تيل جي وڌندڙ قيمتن سبب ملڪ ۾ گاسليٽ 70 رپيا 73 پئسا في ليٽر مهانگو ڪيو ويو آهي جنهن بعد نئين قيمت 428 رپيا 74 پئسا في ليٽر ٿي وئي آهي. ياد رهي ته گذريل هفتي به 39 رپيا 20 پئسا اضافو ٿيو هو. اهڙي ريت رڳو ٻن هفتن اندر گاسليٽ لڳ ڀڳ 120 رپيا في ليٽر مهانگو ٿي چڪو آهي جيڪو گهڻو ڪري گهٽ آمدنيءَ وارن علائقن، ڳوٺاڻن گهرن ۽ انهن صارفين طرفان استعمال ڪيو ويندو آهي جتي گيس يا بجليءَ جون سهولتون محدود آهن. اهڙي صورت ۾ گاسليٽ جي اگهن ۾ واڌ سماجي ۽ معاشي اثر ڇڏيندي. حڪومت لاءِ ضروري آهي ته هڪ پاسي لگزري استعمال تي ٽيڪس وڌائڻ جهڙا فيصلا جاري رکي ته ٻئي پاسي بنيادي ضرورتن سان لاڳاپيل شين تي رليف يا ٽارگيٽيڊ سبسڊيءَ جا طريقا پڻ اختيار ڪري.

معاشي پاليسين جو اصل امتحان تڏهن ٿيندو آهي، جڏهن اهي انصاف، استحڪام ۽ عوامي ڀلائيءَ جي وچ ۾ توازن قائم ڪن. هاءِ آڪٽين فيول تي ليوي وڌائڻ وارو قدم ظاهري طور "جيڪو وڌيڪ وسيلن وارو آهي، سو وڌيڪ حصو ڀري" واري اصول سان ٺهي ٿو پر ساڳئي وقت گاسليٽ جهڙين بنيادي شين جي اگهن ۾ اضافو حڪومت کان وڌيڪ حساس، همدرد ۽ هدف بند قدمن جي تقاضا ڪري ٿو. اڄ جي صورتحال ۾ شفافيت پڻ انتهائي اهم بڻجي وئي آهي، ڇو ته حڪومت کي واضح ڪرڻ گهرجي ته 9 ارب رپين جي ماهوار بچت ڪهڙن منصوبن تي خرچ ٿيندي؟ ڪهڙي طبقي کي ڪهڙو سڌو فائدو ملندو ۽ مهانگائيءَ جي دٻاءُ کي گهٽائڻ لاءِ ڪهڙا عملي قدم کنيا ويندا؟ جيستائين عوام کي رليف جا اثر نظر ايندا ته پاليسين تي اعتماد وڌندو. بي صورت ۾ سٺا قدم به تنقيد جي ور چڙهي سگهن ٿا. بهرحال هاءِ آڪٽين فيول تي ليوي ۾ اضافو هڪ اهم معاشي سگنل آهي ته آسائش تي خرچ ڪندڙ طبقو قومي بار ۾ وڌيڪ حصو وجهي سگهي ٿو پر حڪومت کي ساڳي سنجيدگيءَ سان بنيادي ضرورتن جي تحفظ، غريب ۽ وچولي طبقي جي سهائتا ۽ اگهن جي استحڪام تي پڻ ڌيان ڏيڻو پوندو. متوازن پاليسيون ئي پائيدار معاشي بهتريءَ جو رستو هموار ڪنديون.

آبناءِ هرمز بحران: جنگي چڪتاڻ، معاشي ڏڪ ۽ عالمي بيچيني!

اشتياق احمد

آمريڪي صدر ڊونلڊ ٽرمپ طرفان ڏنل 48 ڪلاڪن جي ڊيڊ لائين ختم ٿيڻ جي ويجهو آهي، جنهن دوران ايران کان مطالبو ڪيو ويو ته آبناءِ هرمز کي مڪمل طور تي جهاز راني لاءِ کوليو وڃي، ٻي صورت ۾ سخت ڪارروائي ٿيندي. ٽرمپ پنهنجي سوشل ميڊيا پليٽ فارم تي "طاقت ذريعي امن" جو نعرو ڏيندي واضح ڪيو ته آمريڪا پنهنجي مفادن جي تحفظ لاءِ سخت قدم کڻڻ کان نه ڪيٻائيندو.

هيءُ بيان روايتي سفارتڪاريءَ کان هٽي هڪ جارحاڻي حڪمت عمليءَ ڏانهن اشارو ڪري ٿو، جتي ڳالهين بدران طاقت جي نمائش کي ترجيح ڏني پئي وڃي. آمريڪا جو موقف آهي ته عالمي واپار ۽ تيل جي رسد ۾ ڪنهن به رڪاوٽ کي برداشت نه ڪيو ويندو. ٻئي پاسي ايراني صدر مسعود پزشڪيان نرم مگر سخت لهجي ۾ جواب ڏيندي چيو آهي ته آبناءِ هرمز سڀني لاءِ کليل آهي، سواءِ انهن قوتن جي، جيڪي ايران جي خودمختياريءَ جي ڀڃڪڙي ڪري رهيون آهن. ايران جي اِن موقف مان صاف ظاهر آهي ته هو پاڻ کي دفاعي پوزيشن ۾ پيش ڪري رهيو آهي، جڏهن ته آمريڪا اِن کي دٻاءُ واري حڪمت عمليءَ طور ڏسي رهيو آهي.

ايران واضح ڌمڪي ڏني آهي ته جيڪڏهن سندس ساحلي علائقن يا ٻيٽن تي حملو ٿيو ته هو نار جي ملڪن ۾ بارودي سرنگهون وڇائي سامونڊي واپار کي معطل ڪري سگهي ٿو. اهڙي قسم جي ڪارروائي نه صرف فوجي چڪتاڻ وڌائيندي پر عالمي معيشت لاءِ تباهه ڪندڙ ثابت ٿي سگهي ٿي. رياستي ذريعن موجب ايران جي دفاعي ڪائونسل اهڙي هنگامي حڪمت عمليءَ تي غور ڪري رهي آهي، جنهن تحت ساموندي لنگهن کي بند ڪرڻ لاءِ مختلف قسم جون بارودي سرنگهون استعمال ڪيون وينديون. انهن ۾ اهڙيون سرنگهون به شامل آهن جيڪي سطح تان ڇڏيون وينديون ۽ پاڻيءَ جي مٿاڇري تي ترنديون رهنديون. اهڙي صورتحال ساموندي سلامتيءَ لاءِ انتهائي خطرناڪ آهي، ڇو ته بارودي سرنگهون رڳو فوجي جهازن لاءِ نه پر واپاري جهاز رانيءَ لاءِ به وڏو خطرو بڻجن ٿيون. عالمي واپار جو وڏو حصو هن ساموندي رستي تان گذرندو آهي، تنهنڪري ڪنهن به رڪاوٽ جا اثر دنيا جي هر معيشت تي پوندا.

آمريڪا جا ميڊيا اداري Axiosهڪ اهم دعويٰ ڪئي آهي ته آمريڪا ايران تي دٻاءُ وڌائڻ لاءِ اِن جي اهم تيل برآمدي مرڪز خارڳ ٻيٽ تي قبضي يا محاصري جي منصوبابنديءَ تي غور ڪري رهيو آهي. جيڪڏهن اهڙو قدم کنيو ويو ته اهو سڌي طرح معاشي جنگ جي برابر هوندو.

خارڳ ٻيٽ ايران جي تيل جي برآمدات لاءِ ساهه واري رڳ جي حيثيت رکي ٿو. هتان ٿيندڙ برآمدات ايران جي معيشت لاءِ اهم آهن. اِن مرڪز کي نشانو بڻائڻ سان ايران جي آمدنيءَ تي وڏو ڌڪ لڳي سگهي ٿو، جيڪو خطي ۾ وڌيڪ عدم استحڪام پيدا ڪندو. ساڳئي وقت، ايران ۾ فوجي ڪارروائين جون خبرون به سامهون اچي رهيون آهن. ايراني صوبي ۾ واقع شهر تبريز تي حملن جي نتيجي ۾ جاني نقصان جون ٿيڻ جون رپورٽون شايع ٿيون آهن. رهائشي عمارتن ۽ عوامي هنڌن کي نشانو بڻائڻ سبب عام شهري به متاثر ٿيا آهن.

ايران جو موقف آهي ته انهن حملن ۾ آمريڪا ۽ اسرائيل ملوث آهن، جڏهن ته واشنگٽن طرفان اهڙين خبرن تي محتاط ردعمل ڏنو ويو آهي. بهرحال سوشل ميڊيا تي تباهه ٿيل عمارتن جون تصويرون ۽ ڌماڪن جون وڊيوز صورتحال جي سنگينيءَ کي ظاهر ڪن ٿيون. جنگي چڪتاڻ صرف فوجي محاذ تائين محدود ناهي رهي، عالمي معيشت تي به اِن جا اثر نمايان ٿيڻ لڳا آهن. تيل جون قيمتون وڌڻ جو خدشو، واپار ۾ رڪاوٽون ۽ مهانگائيءَ جو طوفان ڪيترن ملڪن لاءِ وڏو چئلينج بڻجي چڪو آهي.

برطانيا جي وزيراعظم ڪيئر اسٽارمر هنگامي اجلاس گهرائيندي چيو آهي ته حڪومت مهانگائيءَ سان مقابلي لاءِ هر ممڪن قدم کڻندي. اهو اجلاس لنڊن ۾ واقع ڪيبينيٽ آفس بريفنگ روم اي ۾ ٿيندو جتي بحرانن دوران اهم فيصلا ڪيا ويندا آهن.

اسٽارمر جو چوڻ آهي ته ماڻهو رڳو جنگ بابت پريشان ناهن پر اِن ڳالهه کان به خوفزده آهن ته وڌندڙ مهانگائي سندن روزمره جي زندگيءَ کي ڪيئن متاثر ڪندي. توانائيءَ جي قيمتن ۾ اضافو، خوراڪ جي مهانگائي ۽ روزگار جا مسئلا عام ماڻهن لاءِ وڏو امتحان بڻجي رهيا آهن. اجلاس ۾ بينڪ آف انگلينڊ سميت اهم مالي ادارن جي شرڪت به اِن ڳالهه جو ثبوت آهي ته صورتحال کي رڳو سياسي نه پر معاشي بحران طور به ڏٺو پيو وڃي. حڪومت مهانگائيءَ جي اثرن کي گهٽائڻ لاءِ مالي پاليسين، سبسڊين ۽ هنگامي قدمن تي غور ڪري رهي آهي.

حقيقت ۾ آبناءِ هرمز تي چڪتاڻ عالمي توانائي مارڪيٽن کي سڌي طرح متاثر ڪري ٿي. دنيا جي وڏي تيل سپلاءِ هن ساموندي رستي تان گذرندي آهي. جيڪڏهن اهو رستو بند ٿيو ته تيل جون قيمتون آسمان تي پهچي سگهن ٿيون، جنهن سان ترقي يافته ۽ ترقي پذير ملڪن ٻنهي جون معيشتون لوڏي سگهن ٿيون.

ايران ۽ امريڪا وچ ۾ چڪتاڻ ڪا نئين ڳالهه ناهي پر موجوده صورتحال وڌيڪ حساس آهي، ڇو ته اِن ۾ سڌي فوجي ڪارروائي، معاشي پابنديون ۽ ساموندي رستن جي سلامتي شامل آهي. جيڪڏهن ايران ساموندي بارودي سرنگهون وڇائي ٿو ته اهو قدم عالمي قانونن جي ڀڃڪڙي سمجهيو ويندو پر ايران اِن کي پنهنجي دفاعي حڪمت عملي قرار ڏئي سگهي ٿو. ٻئي طرف آمريڪا اهڙي عمل کي عالمي سلامتيءَ لاءِ خطرو قرار ڏيندي فوجي جواب ڏئي سگهي ٿو.

اهو خطو اڳ ئي ڪيترن تڪرارن جو مرڪز رهيو آهي. نئين چڪتاڻ نه رڳو علائقائي استحڪام کي متاثر ڪندي پر عالمي سفارتڪاري کي به آزمائش ۾ وجهي ڇڏيندي. سفارتڪاري هن وقت سڀ کان اهم ضرورت آهي. فوجي طاقت جو استعمال عارضي فتح ته ڏئي سگهي ٿو پر مستقل امن لاءِ ڳالهين، اعتماد سازي ۽ بين الاقوامي قانونن جي پاسداري لازمي آهي.

عالمي قوتن کي گهرجي ته هو معاملي کي وڌائڻ بدران ڳالهين ذريعي حل ڳولين. گڏيل قومن ۽ ٻين عالمي ادارن کي فعال ڪردار ادا ڪرڻو پوندو ته جيئن خطي کي وڏي جنگ کان بچائي سگهجي. هيءُ وقت آهي ته عالمي برادري جذباتي ٿيڻ بدران عقل کان ڪم وٺي. ساموندي رستا بند ڪرڻ، توانائي سپلاءِ روڪڻ ۽ فوجي ڌمڪيون ڪنهن به مسئلي جو مستقل حل ناهن.

آبناءِ هرمز جو بحران رڳو ٻن ملڪن جو تڪرار ناهي رهيو پر سڄي دنيا جي امن، معيشت ۽ استحڪام جو امتحان آهي. جيڪڏهن هوش کان ڪم نه ورتو ويو ته هڪ چڻنگ وڏي باهه ۾ تبديل ٿي سگهي ٿي. امن جو رستو طاقت جي نمائش مان نه پر گڏيل احترام، سفارتڪاري ۽ انصاف مان نڪري ٿو. دنيا اڳ ئي ڪيترن بحرانن کي منهن ڏئي رهي آهي، هڪ نئون عالمي تڪرار انسانيت لاءِ هاڃيڪار ثابت ٿيندو.

توانائيءَ جو بحران ۽ عالمي مالياتي ادارن جو دٻاءُ!

ميان عمران احمد

وفاقي حڪومت چوي ٿي ته ملڪ ۾ ربيع ۽ ايندڙ خريف جي فصلن لاءِ ڀاڻ (کاد) جي کوٽ پيدا ٿيڻ جو ڪوبه امڪان نه آهي. ظاهر ۾ اها ڳالهه دل کي سڪون ڏيندڙ لڳي ٿي، خاص ڪري اهڙي وقت ۾ جڏهن وچ اوڀر ۾ تڪرار وڌي تيزي سان هلي رهيا آهن. جيڪي سڄي دنيا جي توانائي (مثلاً تيل ۽ گيس) ۽ زراعت واري نظام لاءِ خطرو بڻجي ويا آهن پر اصل سوال اهو آهي ته ڇا واقعي اسان جو زرعي نظام انهن عالمي حالتن کان محفوظ آهي يا نه؟ سرڪاري انگن اکرن موجب ملڪ کي جيتري يوريا ڀاڻ جي ضرورت هوندي آهي، اِن مان لڳ ڀڳ 90 کان 95 سيڪڙو ملڪ اندر ٺهي تيار ڪئي ويندي آهي، جڏهن ته باقي ٿورڙي مقدار ٻاهرين ملڪن مان گهرائي ويندي آهي. اهڙي طرح ڊي اي پي ڀاڻ به ضرورت کان ٿوري وڌيڪ موجود ڏيکاري پئي وڃي، جنهن مان لڳي ٿو ته سپلاءِ (فراهمي) جو نظام ٺيڪ هلي رهيو آهي پر هتي هڪ اهم ڳالهه سمجهڻ جهڙي آهي ته هن سڄي نظام جو دارومدار سستي ۽ لڳاتار ملندڙ گيس تي آهي. اسان جي ملڪ ۾ ڀاڻ ناهڻ واريون فيڪٽريون روزانو وڏي مقدار ۾ گيس استعمال ڪن ٿيون (تقريباً 700 کان 800 ايم ايم سي ايف ڊي). جنهن مان گهڻي گيس سوئي ناردرن ڪمپني ذريعي ڏني وڃي ٿي. هاڻي جيڪڏهن دنيا ۾ حالتون خراب ٿين ٿيون، تيل ۽ گيس مهانگي ٿي وڃي يا سپلاءِ ۾ رڪاوٽ اچي وڃي ته پوءِ اسان وٽ به گيس جي فراهمي متاثر ٿي سگهي ٿي. جيڪڏهن ائين ٿيو ته اڄ جيڪا 'ڀاڻ ۾ خودڪفالت' نظر اچي رهي آهي، اها شايد صرف عارضي ثابت ٿئي. هاڻي ڀاڻ جون قيمتون ملڪ ۾ عالمي مارڪيٽ جي ڀيٽ ۾ گهٽ آهن جيڪا ڳالهه هارين لاءِ سٺي آهي پر اها سستي هئڻ جو سبب اهو آهي ته حڪومت سبسڊي ڏئي ٿي، گيس سستي ڏئي ٿي ۽ ڪجهه پاليسيون به مددگار آهن. جيڪڏهن عالمي دٻاءُ سبب اهي سهولتون گهٽ ٿي وڃن ته پوءِ ڀاڻ مهانگي ٿي سگهي ٿي. اِن جو سڌو اثر زراعت تي پوندو. فصل گهٽ ٿيندا يا مهانگا ٿيندا ۽ آخرڪار کاڌي پيتي جون شيون به مهانگيون ٿي وينديون. هتي هڪ اهم ڳالهه اها آهي، جنهن کي نظرانداز نٿو ڪري سگهجي. اسان جي ملڪ جي زرعي معيشت لڳ ڀڳ 21 کان 22 ملين هيڪٽر زمين تي ٻڌل آهي جتي ربيع ۾ ڪڻڪ ۽ خريف ۾ چانور، ڪپهه ۽ ڪمند جهڙا اهم فصل پوکيا وڃن ٿا. انهن فصلن جي سٺي پيداوار لاءِ ڀاڻ جو وقت سر ۽ مناسب مقدار ۾ ملڻ بلڪل بنيادي حيثيت رکي ٿو. يعني ائين سمجهو ته ڀاڻ زراعت جي "ريڙهه جي هڏي" آهي. هاڻي جيتوڻيڪ موجوده انگ اکر ٻڌائين ٿا ته ڀاڻ جو ٿورو اضافي ذخيرو (بفر) موجود آهي پر اهو ذخيرو رڳو 5 کان 10 سيڪڙو تائين محدود آهي. مطلب ته جيڪڏهن ڪو وڏو بحران اچي وڃي، مثال طور، گيس جي کوٽ يا عالمي مارڪيٽ ۾ مسئلو پيدا ٿئي ٿو ته اهو ٿورو ذخيرو ڪافي نه ٿيندو. تنهنڪري حڪومت جو اهو چوڻ ته ڀاڻ جي ڪا کوٽ ناهي، في الحال ته صحيح لڳي ٿو پر ايندڙ وقت بابت پڪ سان ڪجهه نٿو چئي سگهجي. اِن لاءِ ضروري آهي ته حڪومت صرف توانائي (گيس ۽ بجلي) جي پاليسي مضبوط نه ڪري پر زراعت ۾ مقامي وسيلا وڌائي، متبادل ڀاڻ (جهڙوڪ نامياتي ڀاڻ) تي ڌيان ڏئي ۽ جديد ٽيڪنالاجي استعمال ڪرڻ کي به وڌائي.

توانائيءَ جو بحران (خاص ڪري گيس ۽ بجلي جو مسئلو) پاليسي ناهيندڙن لاءِ وڏو چئلينج بڻجي سگهي ٿو. آءِ ايم ايف حڪومت کي چيو ته صنعتن لاءِ گيس تي لڳل اضافي ٽيڪس (ليوي) گهٽ نه ڪيو وڃي ۽ نه ئي ڪجهه ڪارآمد پاور پلانٽن کي اِن مان ڇوٽ ڏني وڃي. حڪومت چاهي ٿي ته صنعتن کي ڪجهه رليف ملي پر آءِ ايم ايف چوي ٿو ته گيس مهانگي ڪئي وڃي ته جيئن فيڪٽريون مجبور ٿين ته اهي قومي گرڊ مان بجلي وٺن. اهو معاملو ٻڌڻ ۾ سنئون لڳي ٿو پر اصل ۾ ڪافي پيچيده آهي. پاڪستان ۾ اڳ ئي بجلي تمام مهانگي آهي. اِن ڪري صنعتون سڌو ڪان پنهنجي بجلي پاڻ ناهينديون رهيون آهن. هاڻي جيڪڏهن گيس به مهانگي ٿي وڃي ته صنعتن جي خرچن ۾ وڌيڪ اضافو ٿيندو، جنهن جي نتيجي ۾ ملڪ ۾ مهانگائي وڌندي، شيون مهانگيون ٿينديون، ايڪسپورٽ به متاثر ٿيندي. يعني هڪ فيصلو سڄي معيشت تي دٻاءُ وجهي سگهي ٿو. حڪومت جو خيال آهي ته جيڪي صنعتون گيس کي صحيح نموني استعمال ڪن ٿيون، انهن کي رعايت ملڻ گهرجي، پر آءِ ايم ايف جو چوڻ آهي ته گهٽا پلانٽ غير موثر آهن. تنهنڪري انهن کي حوصلا افزائي ڪرڻ بدران روڪڻ گهرجي. حقيقت شايد ٻنهي وچ ۾ آهي. توانائيءَ جو ضايع ٿيڻ روڪڻ ضروري آهي پر صنعتن کي بنا ڪنهن سستي متبادل جي سڌو مهانگي بجليءَ تي منتقل ڪرڻ سان مسئلا وڌي سگهن ٿا. اصل مسئلو پاليسي ناهڻ جو آهي جيڪڏهن پهرين سستي بجلي مهيا ڪئي وڃي ۽ پوءِ صنعتن کي آهستي آهستي گيس تان هٽايو وڃي ته اهو عمل آسان ٿيندو پر جيڪڏهن پهرين گيس مهانگي ڪئي وڃي ۽ پوءِ متبادل ڏنو وڃي ته اِن جو سڌو بار صنعتن ۽ معيشت تي پوندو.

توانائيءَ بحران ۾ ڪٿي ڪٿي اهڙا موقعا به ملن ٿا. جيڪي ظاهر ۾ ته ڏاڍا سٺا لڳن ٿا پر حقيقت ۾ انهن مان ملندڙ فائدو محدود هوندو آهي آمريڪا طرفان ايران جي تيل تي لڳل پابندين ۾ جيڪڏهن ڪجهه نرمي اچي ٿي ته اها به اهڙي ئي هڪ صورتحال آهي. پهرين نظر ۾ اهو پاڪستان لاءِ فائدي وارو لڳي ٿو. ڇاڪاڻ ته سستو يا آسانيءَ سان ملندڙ تيل ملي سگهي ٿو پر اصل مسئلو اهو آهي ته اهو فائدو ڊگهي عرصي وارو نه هوندو. اهڙيون پابنديون عام طور تي عارضي طور نرم ٿينديون آهن ۽ پاڪستان جهڙو ملڪ اِن عارضي سهولت تي ڪو ڊگهي مدي وارو منصوبو يا پاليسي نٿو ناهي سگهي، ڇو ته جڏهن به ايران تي ٻيهر سخت پابنديون لڳنديون ته تيل جي اها فراهمي فوراً بند ٿي سگهي ٿي. هتي ٻي وڏي مشڪل ادائيگي (پئسا ڏيڻ) جو نظام آهي. دنيا جو بينڪنگ سسٽم اڄا تائين گهڻو ڪري آمريڪا جي اثر هيٺ آهي تنهنڪري رڳو تيل ملڻ ڪافي ناهي پر اهو به ضروري آهي ته اِن جي ادائيگي ڪيئن ڪئي وڃي؟ جيڪڏهن پئسا ڏيڻ جو رستو صاف نه هوندو ته واپار مشڪل ٿي ويندو. اِن کان علاوه پاڪستان هن وقت آءِ ايم ايف پروگرام ۾ آهي. جتي هر اهڙي فيصلي ۾ تمام گهڻي احتياط ڪرڻي پوي ٿي، ڇو ته عالمي ادارن جون ڪجهه شرطون به هونديون آهن پر هڪ مثبت ڳالهه به آهي ته جيڪڏهن ايران تي پابنديون نرم ٿين ٿيون ته عالمي مارڪيٽ ۾ تيل جي قيمتن ۾ گهٽتائي اچي سگهي ٿي اِن سان پاڪستان کي مهانگي تيل جو بار ڪجهه حد تائين گهٽ محسوس ٿيندو.

ملڪ جي معيشت هن وقت هڪ اهم موڙ تي بيٺل آهي؛ يعني اهڙي حالت ۾ آهي، جتي صحيح فيصلا ڪيا ويا ته حالتون بهتر ٿي سگهن ٿيون نه ته وڌيڪ مسئلا به پيدا ٿي سگهن ٿا. ايشيائي ترقياتي بئنڪ (ADB)طرفان 2026ع کان 2030ع تائين پنجن سالن لاءِ هڪ منصوبو (ڪنٽري پارٽنرشپ اسٽريٽيجي) ڏنو ويو آهي، جيڪو پاڪستان لاءِ هڪ اهم موقعو آهي. هن منصوبي هيٺ لڳ ڀڳ 10 کان 12 ارب ڊالر جو پيڪيج رکيو ويو آهي. پر اهو صرف قرض ڏيڻ لاءِ ناهي پر اصل مقصد اهو آهي ته ملڪ جي معيشت جي بنياد مضبوط ڪئي وڃي. ٻئي پاسي ملڪ جو ٽيڪس وارو نظام به هاڻي نئين قسم جي مسئلن کي منهن ڏئي رهيو آهي. آءِ ايم ايف چاهي ٿو ته ايف بي آر (ٽيڪس کاتو) ٽيڪس آڊٽ ۽ ڊجيٽل انوائسز (آن لائين بلن) جي ذريعي بهتر نتيجا ڏيکاري ۽ ٽيڪس وصولي وڌائي. پر اصل مسئلو اهو آهي ته ايف بي آر وٽ هر ڪيس تي مڪمل ڪنٽرول ناهي، ڇو ته ٽيڪس ڏيندڙن (ڪاروباري ماڻهن) جا به قانوني حق هوندا آهن. تنهنڪري هر آڊٽ مان حڪومت کي طئي ٿيل رقم حاصل ڪرڻ لازمي ناهي. گذريل سال لڳ ڀڳ 57 هزار اهڙا ڪيس سڃاتا ويا، جيڪي آڊٽ لاءِ موزون هئا. آءِ ايم ايف چاهي ٿو ته انهن مان سڀ کان وڌيڪ شڪي يا خطري وارن ڪيسن تي ڌيان ڏنو وڃي. پر عملي طور اهو ڪم ايترو آسان ناهي، ڇاڪاڻ ته هر ڪيس کي ثابت ڪرڻ ۽ اِن مان پيسا وصول ڪرڻ هڪ پيچيده عمل آهي. هاڻي ڊجيٽل انوائسنگ (آن لائين بلن وارو نظام) جي ڳالهه ڪيون ته اهو به اڃا مڪمل طرح لاڳو ناهي ٿيو پاڪستان ۾ هر سال لڳ ڀڳ 64 ڪرب رپين جي خريد ۽ فروخت ٿئي ٿي پر اِن مان صرف هڪ ٿيون حصو ڪاروبار ئي پنهنجا بل آن لائين شيئر ڪري ٿو. باقي اڃا به پراڻي طريقي تي هلن ٿا. ايف بي آر ڪاروباري ماڻهن جون ڪجهه ڳالهيون مڃيون آهن ته جيئن اهو نظام ٿورو آسان ۽ قابل عمل بڻجي سگهي. مثال طور: جيڪڏهن ڪو غلط انوائس داخل ٿي وڃي ته اِن کي 72 ڪلاڪن اندر درست ڪرڻ جي اجازت ڏني وئي آهي. جيڪا هڪ سٺي ۽ عملي سهولت آهي. هاڻي آءِ ايم ايف چاهي ٿو ته ٽيڪس جو هدف پورو ڪرڻ لاءِ ايف بي آر سخت قدم کڻي پر هتي به وڏيون رڪاوٽون آهن: قانوني پيچيدگيون ڪيس عدالتن ۾ وڃن ٿا وغيره ۽ ڪاروباري ماڻهن جي مزاحمت هو آسانيءَ سان نئين نظام کي قبول نٿا ڪن. تنهنڪري اصل ڳالهه اها آهي ته صرف قانون ناهڻ سان مسئلو حل نٿو ٿئي، اِن لاءِ ضروري آهي ته عملي قدم کنيا وڃن، نظام کي آسان بڻايو وڃي ۽ ڪاروباري ماڻهن جو به ساٿ حاصل ڪيو وڃي.

صيهونيت، گريٽر اسرائيل ۽ آزاد فلسطين!

مبشر علي زيدي

اسان کي گهڻو ڪري خوف اڻڄاڻائيءَ جي بنياد تي هوندو آهي، جيڪو صحيح ڄاڻ ملڻ سان ختم يا گهٽجي سگهي ٿو. غلط فهمين ۽ افواهن سبب معاملن کي صحيح نموني سمجهي نٿو سگهجي، جنهن حساس مسئلي تي مان قلم کڻي رهيو آهيان، اِن بابت نه رڳو ڪجهه ماڻهو گهٽ ڄاڻ يا غلط فهمين جو شڪار آهن ۽ اِن کان به وڌي ڪري، ٻئي کان ڪا راءِ وٺڻ ته پري جي ڳالهه هو ڪجهه ٻڌڻ لاءِ به تيار ناهن. ايران سان جنگ جي ڪري ۽ خطي جي صورتحال کي سمجهڻ لاءِ ڪجهه سوالن تي غور ڪرڻ ضروري آهي: اسرائيل ۽ آمريڪا ايراني حڪومت بدران "ايراني رجيم" چو چون ٿا ۽ اِن کي چو بدلائڻ چاهين ٿا؟ گريٽر اسرائيل جو منصوبو ڪهڙو آهي ۽ ڇا اسرائيلي رياست اِن تي عمل ڪري رهي آهي؟ يهودين ۽ صيهونين ۾ ڪهڙو فرق آهي ۽ ڇا فلسطين جو ٻه رياستي حل هاڻي ممڪن ناهي رهيو؟

اسان انهن سوالن کي نظرانداز ڪري رهيا آهيون ته جنگ يا ڪنهن تڪرار ۾ حق تي ڪير آهي ۽ مسئلا حل ڪيئن ٿيڻ گهرجن؟ اِن حوالي سان مختلف ملڪن جي ماڻهن جو مختلف موقف آهي، جنهن جو هتي ذڪر ڪرڻ جو مناسب ناهي. ايران جو موجوده نظام "ولايتِ فقہ" جي تصور تي ٻڌل آهي، جنهن ۾ سموري طاقت سپريم ليڊر ۽ عالمن جي هڪ ڪائونسل وٽ هوندي آهي. انهن جي حمايت ڪانسواءِ ڪو به چونڊ نه ٿو وڙهي سگهي. ڪٿڻ جو مرحلو ته پوءِ اچي ٿو. اهڙي صورتحال ۾ حڪومت تبديل ٿيڻ سان پاليسيون تبديل نٿيون ٿي سگهن. جيستائين اهو رجيم يا نظام قائم آهي، ڪا وڏي تبديلي ممڪن ناهي. ايران انقلاب کان پوءِ مسلسل اسرائيل کي دنيا جي نقشي تان متائڻ جا بيان ڏيندو رهيو آهي ۽ انهيءَ جو اهو موقف ڪڏهن به تبديل ناهي ٿيو. اهو اسرائيلي رياست جي وجود لاءِ سڀ کان وڏو خطرو سمجهيو وڃي ٿو. انهيءَ خطري کي منهن ڏيڻ لاءِ اسرائيل ايران تي اڳواٽ حملو ڪرڻ کي جائز سمجهي ٿو.

اهو خيال صحيح ناهي ته صيهونيت هڪ مذهبي تحريڪ آهي ۽ اِن جو مقصد گريٽر اسرائيل قائم ڪرڻ آهي. حقيقت ۾ يهودي به صرف مذهبي گروهه ناهن پر هڪ قوم آهن، جنهن جو پنهنجو مذهب آهي. اِن جو مطلب اهو ٿيو ته جيڪڏهن ڪو يهودي پنهنجو مذهب بدلائي به ڇڏي ته به نسلي طور يهودي ئي رهندو. ٻئي پاسي صيهونيت هڪ سياسي تحريڪ هئي، جيڪا 1890ع ۾ شروع ٿي هئي ۽ اِن جو مقصد اسرائيلي رياست جو قيام هو، جيڪو 1948ع ۾ حاصل ڪيو ويو. موجوده صيهونيت جو مقصد صرف هن رياست جي بقا آهي.

گريٽر اسرائيل جو تصور قديم ناهه ۾ بيان ڪيو ويو آهي. جنهن مطابق خدا حضرت ابراهيم سان نيل کان فرات تائين زمين جو واعدو ڪيو هو انهيءَ ڪري اِن کي "پرومسڊ لينڊ" چيو ويندو آهي. ڪجهه مذهبي حلقن ۾ هن رياست جون حدون به بيان ڪيون وڃن ٿيون آهن پر اهو ياد رکڻ گهرجي ته اهو مذهبي تصور آهي. اسرائيلي رياست جي سرڪاري پاليسي ناهي ڪڏهن ڪڏهن ڪجهه سخت گير سياستدان ذاتي طور اهڙا بيان ڏيندا آهن پر اهو ائين آهي، جيئن پارٽ جا ڪجهه سياستدان پاڪستان تي قبضي جون ڳالهيون ڪندا آهن. عملي طور اسرائيلي آئين يا سرڪاري پاليسيءَ ۾ اهڙو ڪو منصوبو شامل ناهي.

اِن سان لاڳاپيل هڪ سوال اهو آهي ته ڇا اسرائيل مغربي ڪناري ۽ غزه کي ضم ڪرڻ چاهي ٿو؟ اِن جو جواب به نه ۾ آهي. اسرائيل پنهنجي قيام کي بيت المقدس تي قبضي تائين اڌورو سمجهندو هو. 1967ع جي جنگ ۾ هن بيت المقدس سان گڏ اردن کان مغربي ڪنارو، شام کان گولان جو علائقو ۽ مصر کان غزه ۽ سينا هٿ ڪيا. مصر 1979ع ۾ امن معاهدي تحت سينا واپس حاصل ڪيو. بعد ۾ اسرائيل اردن کي مغربي ڪنارو ۽ مصر کي غزه واپس ڏيڻ جي آڇ ڪئي پر ٻنهي انڪار ڪري ڇڏيو. هن معاملي تي به راءِ موجود آهن ڪجهه ماڻهن جو خيال آهي ته اردن ۽ مصر انهن علائقن کي مستقبل جي فلسطيني رياست لاءِ ڇڏي ڏنو، جڏهن ته ڪجهه مبصرن موجب فلسطيني ويڙهاڪن جي موجودگيءَ سبب انهن کي قبول نه ڪيو ويو. اِن لاءِ اردن ۾ فلسطينين خلاف آپريشن ۽ ڪويت مان انهن جي نيڪاليءَ جو مثال ڏنو وڃي ٿو.

1993ع ۾ اسرائيل ۽ ياسر عرفات جي پي ايل او وچ ۾ اوسلو معاهدو ٿيو. جنهن تحت ٻنهي هڪٻئي کي تسليم ڪيو ۽ ٻه رياستي حل تي اتفاق ڪيو ويو. اِن ڪانپوءِ عبوري فلسطيني انتظاميه قائم ٿي ۽ مستقبل ۾ آزاد فلسطيني رياست جي اميد پيدا ٿي. بدقسمتيءَ سان هاڻي اهي امڪان تقريباً ختم ٿي چڪا آهن. 7 آڪٽوبر 2023ع تي حماس جي اسرائيل تي حملن کان پوءِ اهو منصوبو تقريباً ختم ٿي ويو آهي. اسرائيلي سياسي پارٽيون ۽ عوام جي اڪثريت هاڻي اِن جي حمايت نٿو ڪري. انهن جو خيال آهي ته جيڪڏهن سندن پاسي ۾ فلسطيني رياست قائم ٿئي ٿي ته اهڙا حملا جاري رهندا. اسرائيل مان اهڙا به آواز بلند ٿي رهيا آهن ته مغربي ڪناري ۽ خاص طور تي غزه مان فلسطينين کي ڪڍي ڇڏجي پر اِن کي وڏي پيماني تي حمايت حاصل ناهي ۽ عملي طور اهو لڳ ڀڳ ناممڪن آهي.

جيڪڏهن موجوده حالتن جو جائزو وٺون ٿا ته صورتحال هڪ بند گهٽيءَ جهڙي آهي. اسرائيل کي ايتمي طاقت بڻجڻ کان پوءِ ختم ڪرڻ ممڪن ناهي ۽ رياستي حل به ٻنهي قرين يعني اسرائيل ۽ حماس جهڙين فلسطيني تنظيمن کي قبول ناهي. منهنجي خيال ۾ جنگ ذريعي ايراني رجيم کي به هٽائڻ لڳ ڀڳ ناممڪن آهي. هن جنگ پوري دنيا کي معاشي بحران ۾ مبتلا ڪري ڇڏيو آهي پر اِن کان به وڌيڪ ڳڻتيءَ جوڳي ڳالهه اها آهي ته اِن مان ڪو واضح نتيجو نڪرڻ جو امڪان گهٽ آهي جيڪڏهن ايران ۽ اسرائيل پنهنجي پنهنجي موقف تي قائم رهن ٿا ته مستقبل ۾ اِن کان به وڌيڪ خطرناڪ جنگين ڏسڻ ۾ اچي سگهن ٿيون.

Note from Europe

محدود حدن کان ٻاهر نڪري عالمي اُفق تائين پهچندڙ سنڌي قوم!

عبدالله عثمان موراڻي

سنڌي ماڻهن بابت اڪثر چيو ويندو آهي ته هو پنهنجن گهرن ۽ آرامده زندگين، يعني ڪمفرٽ زون کان ٻاهر نڪرڻ پسند نٿا ڪن. ڪجهه حد تائين اها ڳالهه صحيح به لڳي ٿي، ڇاڪاڻ ته سنڌي سماج تاريخي طور پنهنجي ڌرتي، ڳوٺن، ڪٽنبن ۽ روايتن سان گهري وابستگي رکي ٿو ۽ رکندو اچي پيو. اڳي ڪيترن ئي خاندانن وٽ ايترو هوندو هو جو روزمره جي زندگي سولائيءَ سان گذرندي هئي. اِن ڪري سنڌيءَ ۾ چيو ويندو آهي ته "ماني مڇيءَ وارو خاندان يا گهر يا ماني مڇيءَ واري زندگي"، يعني گهر ۾ ماني ۽ مڇي موجود آهي، جيڪا پنهنجي بقا لاءِ ڪافي آهي. ٻين لفظن ۾ اِن کي ائين به چئي سگهجي ٿو ته جيڪڏهن گهر ۾ سک، شانتي ۽ ماني ميسر آهي ته پوءِ پرديس وڃڻ جي ڪهڙي ضرورت؟ پر جيڪڏهن تاريخ جا ورق ورائجن ٿا ته معلوم ٿئي ٿو ته سنڌي هميشه کان رڳو ڪمفرٽ زون واري زندگي گذاري نه رهيا آهن ۽ تاريخي طور تي هيءَ ڳالهه غلط ثابت ٿئي ٿي.

شاهه لطيف ۽ ساموندي سفر: اڄ کان ٽي چار سئو سال اڳ سنڌ جي عظيم صوفي بزرگ، شاعر حضرت شاهه عبداللطيف ڀٽائي پنهنجي شاهڪار تصنيف "شاهه جو رسالو" ۾ خاص طور تي سُر ساموندي ۾ انهن سنڌين جو ذڪر ڪيو آهي، جيڪي واپار لاءِ ڏورانهن ملڪن جا سفر ڪندا هئا. لطيف سائين سنڌي ساموندي واپارين، وڻجارن، ملاحن ۽ مسافرن جي جدوجهد، اميدن ۽ قربانين کي سندس شاعريءَ ۾ ڪين پيتا پيش ڪئي آهي ۽ جيڪي ڪاروبار لاءِ پري پري تائين سفر ڪندا هئا، تن کي امر ڪري ڇڏيائين. هيءُ واضح ثبوت آهي ته سنڌي واپار ۽ روزگار لاءِ پرڏيهه وڃڻ کان واقف هئا. ممڪن آهي ته انهن مان گهڻا هندو سنڌي واپاري رهيا هجن پر مجموعي طور سنڌ جي ڌرتي اهڙن ماڻهن کي جنم ڏنو جيڪي سمنڊ پار ڪري دنيا سان ناتا جوڙيندا هئا. معنيٰ ته سچي سنڌ ۾ شعور ۽ وڃڻ جو جذبو موجود هو.

گهر سان لڳاءُ مجبوري يا پسند؟: تمام گهڻا سنڌي ماڻهو گهر ڇڏڻ کان اِن ڪري به ڪيٻائيندا رهيا، ڇو ته سندن بنيادي ضرورتون ڳوٺن ۽ شهرن ۾ ئي پوريون ٿي وينديون هيون. ٻاهر وڃڻ جو مطلب هوندو هو ڊگهو عرصو ڪٽنب کان پري رهڻ، جيڪو سنڌي سماج لاءِ ڏکيو فيصلو هوندو هو انهيءَ ڪري ڪيترائي ماڻهو وڏن شهرن ۾ رڳو ٿوري وقت لاءِ ويندا هئا. يعني ڪنهن ڪم ڪار سانگي واپار يا ملاقات لاءِ ۽ پوءِ واپس پنهنجي ڳوٺ يا شهر موٽي ايندا هئا. **وقت جو بدلجڻ ۽ تبديليءَ جا ڪارڻ:** وقت سان گڏ حالتون تبديل ٿيون وقت بدليو ۽ ڳوٺاڻن علائقن ۾ معاشي سرگرمين ۾ گهٽتائي سنڌ جي هارين کي متاثر ڪيو. پاڻيءَ جي کوٽ جا مسئلا امن امان جي خراب صورتحال، وڌندڙ آبادي، خاندانن جو وڌڻ اباڻي زمينن جي ورڇ ۽ اعليٰ تعليم جو شوق اهي محرڪ بڻيا، جن سنڌي ماڻهوءَ کي نئين راهه ۽ نوان رستا ڳولڻ تي مجبور ڪيو اِن سان گڏوگڏ ساڳئي وقت پاڪستان اندر رهندڙ ٻين قومن پاران ڪيل طنز ٺٺول ۽ طعنا ته "سنڌي گهر کان ٻاهر نٿا نڪرن" سنڌي نوجوانن لاءِ هڪ چيلينج بڻجي ويو ته هو پاڻ کي ملڪي ۽ عالمي سطح تي ثابت ڪري ڏيکارين.

سڄي دنيا ۾ اڄ جو سنڌي ۽ عالمي دنيا: اعليٰ تعليم جي تڙپ ۽ تحقيق جو جذبو سنڌين کي اڳتي وڌائي رهيو آهي اڄ جو سنڌي مختلف آهي پاڻ کي اڄوڪو سنڌي نوجوان ڇوڪرا توڙي ڇوڪريون، دنيا جي هر ڪنڊ ۾ ملن ٿا. يورپ ۾ هزارين سنڌي شاگرد اعليٰ تعليم حاصل ڪري رهيا آهن ڪيترائي اتي نوڪريون ڪري ميزبان ملڪن جو حصو بڻجي چڪا آهن. پاڪستان اندر به سنڌي وڏن شهرن ڏانهن منتقل ٿيا آهن، خاص طور تي ڪراچي يا اسلام آباد ۾ سنڌين جي نمايان موجودگي نظر اچي ٿي اهو سڀ ڪجهه اِن ڳالهه جو ثبوت آهي ته هاڻي سنڌي قوم گهر تائين محدود ناهي رهي اڄڪلهه پاڻ کي سنڌي دبئي، ابوظهبي، سعودي عرب ۽ مسقط ۾ ڪاروبار، نوڪريون ۽ سروسز انجام ڏيندي ملندا برطانيا جي مختلف شهرن ۾ صحت، فنانس، آءِ ٽي ۽ ڪاروبار ۾ سرگرم نظر ايندا آمريڪا ۽ ڪينيڊا ۾ ٽيڪنالاجي طب، انجنيئرنگ ۽ تحقيق جي شعبن سان سلهاڙيل آهن سنگاپور، هانگ ڪانگ، ملائيشيا ۽ انڊونيشيا ۾ وري اهي پراڻين واپاري روايتن کي زنده رکيو اچن ٿا. مڙي جي ڳالهه ته ڪينيا، ڏکڻ آفريڪا، ڪينيا، يوگينڊا، روانڊا ۽ لاطيني آمريڪا جي ملڪن جهڙوڪ چلي ۾ به سنڌي ڪميونٽيون موجود آهن جتي هو ڪاروبار سان لاڳاپيل آهن دنيا جي ٻين ملڪن مثال طور چين، آسٽريليا، نيوزيلينڊ، جرمني ۽ اٽليءَ ۾ سنڌي شاگرد اعليٰ تعليم حاصل ڪري رهيا آهن ۽ اتي جي سماج ۾ اهم ڪردار ادا ڪري رهيا آهن دنيا جي مختلف هيٺن تي به سنڌين جا قدم پهچي يا ڄمي چڪا آهن.

عزت ۽ وقار جو قانوني رستو: هڪ اهم ۽ خوشيءَ جي ڳالهه اها آهي ته گهڻا سنڌي ماڻهو قانوني ۽ عزت واري طريقي يعني شاگرد ويزا، ڪاروبار يا نوڪري ڪرڻ جي ويزا ۽ جائز هجرت جي ذريعن سان ٻاهر وڃڻ کي ترجيح ڏين ٿا. سنڌين ۾ "ڊنڪي" (غير قانوني لڏپلاڻ) يا خطرناڪ طريقن سان ٻاهر وڃڻ عام ناهي جنهن جا ثبوت تمام گهٽ ملن ٿا ۽ نه ئي اهڙي عمل کي همٿايو وڃي ٿو قانوني رستو اختيار ڪرڻ نه رڳو ذاتي وقار آهي پر پوري قوم جو نالو روشن ڪرڻ به آهي جيڪڏهن ڪو هڪ شخص غلط رستو (غير قانوني لڏپلاڻ) اختيار ڪري ٿو ته اِن جو الزام پوري قوم تي لڳي ٿو تنهنڪري اڄوڪي سنڌي نوجوان جو هيءُ "صاف ۽ قانوني رستو" انهن ٻين نوجوانن لاءِ راهه هموار ڪري رهيو آهي جيڪي مستقبل ۾ علمي ۽ ڪاروباري ترقيءَ ۾ پنهنجو حصو وجهڻ چاهين ٿا. آخر ۾ جوڙ جو حاصل مقصد ته ڪڏهن ڪڏهن قومن کي

اڄوڪو ڏينهن - 24 مارچ

هوش محمد شيدي

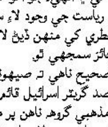

اڄ سنڌ جي عظيم جرنيل هوش محمد شيديءَ جي شهادت جو ڏينهن آهي سنڌ جي هن سپوت "مروسون مروسون سنڌ نه ڏيسون" جو نعرو لڳائي انگريزي فوجن سان بهادريءَ سان مقابلو ڪيو ۽ دبي جي ميدان تي سرڏيئي سُرخرو ٿيو. هوش محمد شيدي ٽنڊيڻ کان ٿي مير صوبدار خان جو نوڪر ۽ خاص خدمتگار رهيو اڳتي هلي ٽالپرن جي توپخاني جو انچارج ٿيو هو پنهنجي بهادريءَ جي ڪري گهڻو مشهور هو ۽ بندوق هلائڻ جو ماهر هو 1843ع ۾ جڏهن انگريز سنڌ تي قبضو ڪرڻ جون سازشون سٽي رهيا هئا ته مير صوبدار خان به انگريزن جو ساٿاري ٿي پنهنجن جي خلاف سازشون سٽڻ لڳو. هوش محمد شيدي مير صوبدار کي گهڻو سمجهايو ته انگريز اسان جا دشمن آهن ۽ انهن جو ساٿ نه ڏيڻ گهرجي پر مير صوبدار سندس هڪ به نه مڃي. سنڌ جي هن سچي سچڻ مير صوبدار کي ڇڏي مير نصير خان جي سرواڻيءَ ۾ مياڻيءَ جي ميدان ۾ بهادريءَ سان دشمن جو مقابلو ڪيو. مياڻيءَ جي جنگ ۾ ٽالپرن جي شڪست کان پوءِ مير شير محمد ٽالپر سنڌ جي آزاديءَ کي بچائڻ لاءِ لشڪر گڏ ڪرڻ شروع ڪيو. 24 مارچ 1843ع تي حيدرآباد کان ڪجهه ميل پري دبي جي ميدان تي مير شير محمد جي جان نثار ساٿين ۽ انگريزي فوجن وچ ۾ گهمسان جي لڙائي شروع ٿي. انهيءَ لڙائيءَ ۾ هوش محمد شيدي مير شير محمد ٽالپر جو سپهه سالار ٿي ٻي جگريءَ سان وڙهيو. هن جي بهادريءَ جي واڪاڻ خود انگريز عملدارن به ڪئي آهي. هن رت جي آخري ڦڙي تائين دشمن سان مقابلو ڪيو ۽ سنڌ ڌرتيءَ لاءِ پنهنجو سِر ڏئي سُرخرو ٿيو.

هدايت ٻرير

هن مشهور ليکڪ جو جنم 24 مارچ 1946ع تي اوٻاوڙي تعلقي جي هڪ ڳوٺ ۾ ٿيو ابتدائي تعليم روهڙيءَ مان

جيئرمين مقرر ٿيو هو شاهه عبداللطيف يونيورسٽي خيرپور ۾ قائم سچل چيئر جي بورڊ آف گورنرس جو 3 سال ميمبر رهيو سنڌي ادبي سنگت سان به سلهاڙيل رهيو هن لسانيات، سوانحيات ۽ ٻين ادبي موضوعن تي 80 کن مقالا لکيا. سندس ڇپيل ڪتابن ۾ "سنڌي ٻوليءَ جا محقق"، "ٿر جي ٻولي" (ڊاڪٽر عبدالجبار جوڻيجي سان گڏ) ۽ "اترادي ٻولي" شامل آهن هن 20 جنوري 2021ع تي وفات ڪئي.

سيد اعجاز نبي شاهه

اڄ مشهور صحافي، سماج سڌارڪ ۽ سياستدان سيد اعجاز نبي شاهه جي جنم جو ڏينهن آهي هن جو جنم 24 مارچ 1953ع تي ٽنڊي محمد خان ۾ ٿيو ٻارهين ڪلاس تائين ٽنڊي محمد خان ۾ پڙهيو ۽ بعد ۾ سنڌ يونيورسٽيءَ مان بي اي ۽ ايم اي جون سندون حاصل ڪيائين 1970ع ڌاري صحافتي زندگيءَ جي شروعات ڪيائين هن "روزاني هلال پاڪستان" جي سب ايڊيٽر طور ڪم ڪيو ۽ گڏوگڏ ٻين به ڪيترين ئي اخبارن جي رپورٽر ۽ ڪالم نگار طور ڪم ڪيائين 1975ع ۾ رورل ڊولپمينٽ کاتي ۾ مارڪيٽنگ انسپيڪٽر مقرر ٿيو بعد ۾ لوڪل گورنمينٽ کاتي ۾ ڊولپمينٽ آفيسر مقرر ٿيو 1999ع ۾ هن حيدرآباد مان جنگ اخبار جاري ڪئي پر اها ٻن سالن اندر بند ٿي وئي 1996ع ۾ ٽنڊي محمد خان ميونسپلٽيءَ جو ايڊمنسٽريٽر مقرر ٿيو 2001ع ۾ رضاڪارانه طور سرڪاري نوڪريءَ مان رٽائرمينٽ وٺڻ بعد سياست ۾ پير پاڳارو 2003ع ۾ هن کي پاڪستان پيپلز پارٽيءَ جي حيدرآباد ضلعي ڪاميٽيءَ جو ميمبر ۽ 2005ع ۾ پ پ پ ٽنڊي محمد خان جو ضلعي نائب صدر چونڊيو ويو 2008ع ۾ سنڌ چيمبر آف ايگريڪلچر جو نائب صدر مقرر ٿيو 2018ع ۾ زرعي ترقياتي بينڪ جي

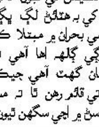

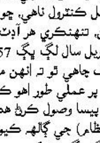
مختيار انڙ

سنڌ حاصل ڪئي ۽ 1983ع ۾ زرعي کاتي ۾ آفيسر مقرر ٿيو نوڪريءَ دوران آمريڪا جي وسڪونسن ميڊيسن يونيورسٽيءَ مان ايم ايس سي جي سند حاصل ڪيائين هو هڪ ڊگهي عرصي تائين ريڊيو پاڪستان سان هڪ زرعي ماهر طور لاڳاپيل رهيو هن ڪيترائي ڪتاب تصنيف ڪيا آهن، جن ۾ زرعي سائنس، نئين دنيا نوان رنگ (آمريڪا جو سفرنامو)، سعودي سعادت (سعودي عرب جو سفرنامو)، سنڌ جو ڪارو هاءِ اسڪول مبارڪ جروار، سنڌ جو ٿر ۽ سنڌو ماٿريءَ جي تهذيب (ترجمو) شامل آهن.

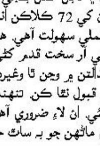

محبوب سنڌي

محبوب سنڌي هڪ سٺو اديب، ناٽڪ نويس ۽ اداڪار آهي هن جو جنم 24 مارچ 1982ع تي غلام مصطفيٰ شاهين جي گهر دادوءَ ۾ ٿيو هن 1994-95ع ڌاري لکڻ جي شروعات ڪئي هن ڪيترائي ڊراما، اسٽيج ناٽڪ، ڪهاڻيون ناول ۽ مضمون لکيا آهن سندس شاعريءَ جو مجموعو "ٽُٽيا تارين گُلَ" ڇپجي چڪو آهي گڏوگڏ سندس ڪجهه ڊراما نجي سنڌي ٽيليويزن چئنلن تان پڻ ٽيليڪاسٽ ٿي چڪا آهن هو سنڌي ادبي سنگت سان لاڳاپيل رهيو آهي ۽ انهيءَ سنگت جي ڪوٽڙي شاخ جو جنرل سيڪريٽري رهي چڪو آهي

1962ع ۾ ڪيائين 1988ع ۾ ايم اي (سنڌي) جي سند شاهه عبداللطيف يونيورسٽي خيرپور مان حاصل ڪيائين شاعريءَ جي شروعات 1957ع ڌاري ڪيائين شاعريءَ ۾ سندس اصلاح سندس والد ۽ حافظ محمد بخش خاصخيليءَ ڪئي پاڻ مختلف ادبي ۽ سماجي تنظيمن سان لاڳاپيل رهيو جن ۾ سنڌي ادبي سنگت، آئينه ادب مورو، ادارهه بهار ادب ۽ شهيد عبدالرزاق اڪيڊمي شامل آهن سندس شاعري ۽ نثر جا ڪيترائي ڪتاب ڇپجي چڪا آهن جن ۾ سنڌڙيءَ جو سوداءُ (شاعري)، ميندي سندا ڪيت (شاعري)، دل جو شهر (شاعري)، شعلا شعلا واءُ ۾ (شاعري)، ديوان راشد (شاعري)، دل جي دلجوئي (شاعري)، اڳتي تاڻ امنگ جي (خاڪا ۽ مضمون)، پاڻيءَ تي پهرو (ڪهاڻيون) ۽ خط خوشيءَ مان ڪول (خطن جو مجموعو) شامل آهن سندس شاعري سرمد سنڌي، ديبا ڪنول ۽ جلال چانڊيو سميت سنڌ جي ڪيترن ئي شاعرن ڳائي آهي هن پلوڙ شاعر 24 مارچ 2014ع تي هن فاني دنيا مان موڪلايو.

قمر ڀٽي

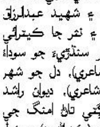

قمر ڀٽي مشهور قوم پرست اڳواڻ، قانوندان، شاعر ۽ ليکڪ هو هن 21 جنوري 1958ع تي ڳوٺ فيض محمد ڪوڪر تعلقي نصيرآباد ضلعي قمبر شهدادڪوٽ ۾ پنهنجي جيون جو سفر شروع ڪيو هن مئٽرڪ تائين تعليم ٻاڊهه مان حاصل ڪئي ۽ ٻارهين ڪلاس جو امتحان گورنمينٽ ڊگري ڪليج لاڙڪاڻي مان پاس ڪيو اڳتي هلي سنڌ يونيورسٽي ڄامشوري مان ايم اي اڪنامڪس ۽ لا ڪليج لاڙڪاڻي مان ايل ايل بي جي سند حاصل ڪيائين هن شاگرديءَ واري زماني کان ئي قوم پرست سياست ۾ حصو وٺڻ شروع ڪيو 1984ع ۾ جيئي سنڌ اسٽوڊنٽس فيڊريشن جو مرڪزي صدر چونڊيو ويو جي ايم سيد جي لاڏاڻي کان پوءِ هن جيئي سنڌ قومپرست پارٽيءَ جو بنياد رکيو ۽ پاڻ پارٽيءَ جو 1990ع کان تاحيات چيئرمين رهيو قوم پرست سياست ۾ سرگرم هجڻ ڪري وقت جي حاڪمن

بقايا 1 ڏينهن ۾ ڊرٿو

ڪلب آڏو نائين ڏينهن ۾ احتجاجي مظاهرو ڪري ڊرٿو هنيو اسان جا گهروڻ تا آزادي پنهنجن جي گهروڻ تا آزادي پيارڻ جي گهروڻ تا آزادي جا نعرا هڻي رهيا هئا ان موقعي تي وارثن محسن علي رستماڻي ايڊووڪيٽ اسرار احمد پٽي ايڊووڪيٽ گلزار علي عالماڻي ايڊووڪيٽ نصير احمد کوکر علي دوست رند وسيم سجاد لغاري نواز علي ڪلهوڙو ايس يو پي جي ياسين سومرو جيئي سنڌ محاذ جي ابرار موراڻي ڪامريڊ فري جي موراڻي ايس ٽي پي جي عباس کوکر ۽ ٻين چيو ته شهر مورو ۽ ڳوٺ لغاري بجراڻي جا غريب هاري مزدور پورهيت استاد شاگرد ڪاروباري ماڻهو جن تي دهشتگردي جا ڪوڙا ڪيس داخل ڪري ڏهن مهينن کان جيل ۾ قيد ڪيا ويا آهن جن جو ڪوب قصور نه آهي پر پي پي جي حڪمرانن پنهنجو ڌاڪ ڌڪاءِ جبر بربريت رکڻ لاءِ خوف پيدا ڪرڻ لاءِ 60 بيگناهن کي جيڪي حڪمرانن جا مغوي ٿيل آهن انهن کي ڊسٽرڪٽ جيل نوشهروفيروز ۾ قيد ڪيو ويو آهي ضمانتون ڪرڻ کان روڪي ڇڏيو آهي ڪيس هلائڻ کان به روڪيو ويو آهي بيگناهه قيدين جي معصوم ٻارڙن نيائين پيرسن والدين عيد به نه ملهائي عيد واري ڏينهن به هٿن ۾ ڪارا جهنڊا ڪٽي ٻانهن تي ڪاريون پٽيون ٻڌي احتجاج ڪري سنڌ جي حڪمرانن کي پٽيون ۽ پاراتا ڏنا انهن مظلوم ماڻهن جون سڀ خوشيون ختم ٿيل آهن انهن مظلوم ماڻهن لاءِ سنڌ جي تمام قومپرست تنظيمن وڪيلن شاگردن سماجي سياسي اڳواڻن کي اٿو پوندو انهن سان گڏ بيهڻو پوندو هنن چيو ته بيگناهه قيدين ڪامران علي رستماڻي صمد پٽي اڪرم پٽي فيض محمد لغاري علي احمد لغاري صدام لغاري عمران علي جويو ممتاز رند شهزاد لغاري مزمل لغاري منور لغاري وزير لغاري مختيار لغاري قلب علي لغاري خالد چانڊيو گلزار چانڊيو ۽ ٻين 60 قيدين کي آزاد ڪيو وڃي ڪوڙا ڪيس ختم ڪيا وڃن شهيد عرفان لغاري شهيد زاهد لغاري جي خون سان انصاف ڪيو وڃي جيستائين اهي جائز مطالبا پورا نه ٿيندا اسان جو احتجاج جاري رهندو

بقايا 2 ايس ايس پي دادو

موبائل گشت وڌائڻ ۽ ڪنهن به ناخوشگوار واقعي جي صورت ۾ فوري ريسپانس کي يقيني بڻائڻ لاءِ سمورن ايس ڊي پي اوز ۽ ايس ايڇ اوز کي خاص هدايتون ڏنيون ويون آهن. ايس ايس پي دادو ڪيپٽن (ر) امير سعود مگسي پنهنجي پيغام ۾ چيو آهي ته يوم پاڪستان 23 مارچ اسان جي قومي عزم، اتحاد ۽ قربانين جي ياد ڏياري ٿو. اهو تاريخي ڏينهن آهي جڏهن اسان جي بزرگن هڪ آزاد وطن جي قيام جو عزم ڪيو، جنهن جي نتيجي ۾ اسان کي پاڪستان جهڙي عظيم نعمت نصيب ٿي. هن وڌيڪ چيو ته اسان کي گهرجي ته هن ڏينهن جي پيغام کي سمجهون ۽ ملڪ جي ترقي، امن ۽ خوشحالي لاءِ پنهنجو ڪردار ادا ڪريون.

بقايا 3 ڊاڪٽر جو احتجاج

پٽين جي طرفان مٺس هنيل الزام افسوسناڪ آهن جن کي بنياد بنائي پٽي نوجوانن سنڌس اسپتال کي دهشت گردي جو نشانو بنائي اسپتال ۾ پيچ ڊاهه ڪري سخت نقصان پهچايو آهي هن چيو ته سنڌس جوڪيدار حسين ملاح ۽ پٽين جي پاڙ ۾ جهيڙي کي بنياد بنائي سنڌس اسپتال تي حملا ڪري نقصان پهچايو ويو آهي هن چيو ته هو 25 سالن کان وڌيڪ عرصي کان هتي خدمت ڪري رهيو آهي ڪنهن جي زيادتي جو شڪار ٿي خدمت ڪرڻ بند نه ڪندو هن آءِ جي سنڌ ايس ايس پي بدين قمر رضا جسڪاڻي ۽ ٻين اعليٰ اختيارين کان مطالبو ڪيو ته سنڌس اسپتال تي دهشت گردي ڪري ٽوڙ ڦوڙ ۽ نقصان پهچائيندڙ جوابدارن جي خلاف ڪيس داخل ڪري ڪين قانون موجب سخت سزا ڏني وڃي ۽ ڪيس جاني مالي تحفظ مهيا ڪيو وڃي ته جيئن هو پنهنجو پيشيوراڻو ڪم جاري رکي سگهي

بقايا 4 سيد زين شاهه

ڇهه سال سزا ڏني وئي هن وڌيڪ ته امداد محمد شاهه کان پڇيو ويو ته اوهان ڪا سياسي پارٽي جو نئا جوڙيو جنهن جواب ڏنو ته منهنجي آخري پارٽي عوامي ليگ هئي جنهن بعد ملڪي نظام ۽ پارٽين جي صورتحال ڏسي اهو فيصلو ڪيو آهي ته تعليم ۽ صحت سميت سماجي پاسن تي ڪم ڪنداسين هن چيو ته سوچڻو پوندو ته قرارداد لاهور ڏوڪو هو يا اڄ جي طرز حڪمراني ڏوڪو آهي سچ ڪڏهن به لڪي نٿو سگهي نڪو وري ڏاڍ ۽ جبر ذريعي ماڻهن جي دلين تي حڪمراني ڪري سگهو ٿا سائين جي ايم سيد اهو واحد سياستدان هو جنهن مهذب، مضبوط ۽ بهتر نموني سان حق گهرڻ جو فارمولو پيش ڪيو هن وڌيڪ چيو ته آئين پاڪستان جي پيڙهه جي پٿر ۾ ٽيڏيون سرون لڳل آهن جنهن جي ڪري مسلسل ڳوڙ ٿيندڙ اچي ان ڪري ضرورت آهي ته اسان حقيقت جي ويجهون ٿيون ڇاڪاڻ جو حڪمران ڪڏهن به نٿا چاهين ته عوام سنڌن ڪرتوتن مان واقف ٿئي هن اها ڳالهه پڻ ڪئي ته اسان عوامي طاقت سان اوهان کي جواب ڏينداسين ان ڪري جيڪي قوتون آهن انهن کي سوچڻ گهرجي ته هو ملڪ ۽ قوم سان غداري نه ڪن وفاداري ڪن سنڌن حرڪتن سبب ملڪ ڪمزور ٿيندو پيو وڃي ان کان اڳ ايس يو پي جي ضلعي صدر حافظ زين پٽو ۽ آيل مهمانن کي آجياڻو پيش ڪندي پروگرام جو مقصد ٻڌايو سيمينار ۾ جن اهم شخصيتن شرڪت ڪئي انهن ۾ آفتاب احمد خانزاده، مجيب سنڌي، رمضان برڙو ۽ پروفيسر عبيدالله ماڇي شامل هئا جن پڻ جاڳايل موضوع تي الڳ الڳ ڳالهائيندي چيو ته 23 مارچ جنهن جو نالو قرارداد لاهور آهي جنهن کي هن وقت قرارداد پاڪستان چيو وڃي ٿو هيءَ قرارداد 22 ۽ 23 مارچ 1940 جي رات آل انڊيا مسلم ليگ جي ستين ٽينيوٽر ۾ 25 ورڪنگ ڪاميٽي جي ميمبرن منٽو پارڪ لاهور ۾ لکي وئي هن چيو ته قرارداد پاڪستان هڪ سياسي پڌر نامو آهي جيڪو 23 مارچ 1940 تي پاس ڪيو ويو جنهن ۾ طئي ڪيو ويو هو ته اڪثريتي مسلم علائقن کي آزاد ۽ خود مختيار رياستن جو درجو ڏنو ويندو انهن رياستن ۾ رهندڙ اقليتن جي جان و مال جي حفاظت سان گڏ سنڌن سياسي، معاشي، مذهبي، ثقافتي ۽ بنيادي انساني حقن جو خيال رکيو ويندو قرارداد ۾ يونائيٽيڊ انڊيا جي ماڊل جي نفي ڪندي مسلم اڪثريتي علائقن پنجاب، سنڌ، بلوچستان، خيبر پختونخواهه، بنگال ۽ آسام جا علائقا اڪثريتي مسلم آبادي وارا شامل ڪيا ويا هن اهو پڻ چيو ته قرارداد ۾ اهو پڻ شامل ڪيو ويو هو ته پاڪستان جي حيثيت هڪ فيڊريشن جي هوندي جنهن ۾ انسانن جي بنيادي حقن جو خاص خيال رکيو ويندو ۽ اهڙن خود مختيار خطن ۾ عدليه آزاد ۽ خود مختيار هوندي آفتاب احمد خانزاده اهو پڻ چيو ته بدقسمتيءَ سان هي پاڪستان نه بلڪ قبرستان آهي سيمينار دوران ايوب ڪوسو، محمد بچل ڏهيو، پرويز سومرو، ڪيلا رام اوڏ ۽ علي سومرو آيل مهمانن جو آڌر ڀاءُ ڪيو

بقايا 5 ٽي ڪپو ڦٽو

۾ شگر جي بيماري ۾ اضافو ٿي رهيو آهي ۽ آئون اهو پيغام ڪٽي هتي پهتو آهيان ته شگر کي بنا دوائن جي روزانو جي بنياد تي ورزش ۽ واڪ ۽ متوازن خوراڪ ذريعي ڪنٽرول ڪري سگهجي ٿو ان موقعي ايڊووڪيٽ عبدالستار قائم خاني محمد يوسف قائم خاني عمران قائم خاني

بقايا 6 وارثن جو احتجاج

اڳيان اپ ڊاريندڙ رڙيون ڪري احتجاجي مظاهرو ڪندي چيو ته گذريل رات اڏائي وڳي حيدر شيدي سندس پٽ سرور شيدي، بچايو، غلام قادر، جهانگير، گامون شيدي ۽ ٻيا هٿيار بندن سان گڏ اسان جي گهر ۾ گهڙي هٿيارن جي زور تي اسان جي 16 سالا نياڻي راحيلا شيدي ڌيءَ مدد علي شيدي کي زوري اغوا ڪري گاڏي ۾ وجهي ڪٽي ويا آهن جنهنجي اين سي پڻ اسان راجوخاناڻي ٿاڻي تي داخل ڪرائي آهي جنهنکي 20 ڪلاڪن کان وڌيڪ وقت گذري چڪو آهي پر پوليس اڃان تائين ڪڪ پڇي پيڻو ناهي ڪيو، اسان جون دانهون ۽ ڪوڪون ڪير ٻڌڻ وارو ٿي ڪونهي ،هنن آئي جي سنڌ، ڊي آئي جي حيدرآباد، ايم پي اي مير الله بخش ٽالپر، ايم اين اي مير غلام علي ٽالپر، ايس ايس پي بدين، ايس ايڇ او راجوخاناڻي سميت وس وارن عملدارن کان مطالبو ڪيو آهي ته اسان کي هڪدم پنهنجي نياڻي واپس ڪرائي انصاف ڪيو وڃي ۽ نياڻي کي اغوا ڪندڙن خلاف قانوني ڪارروائي ڪئي وڃي

بقايا 7 احتجاجي ريلي

لاءِ سراپا احتجاج آهن انهن کان عيد جون خوشيون وسري ويون، هن انهن مطالبو ڪيو آهي ته سنڌ مان ڪنهي گم ڪيل قومي تحريڪ جي ڪارڪنن کي ترت آزاد ڪيو وڃي.

بقايا 8 ياران ريلي

چيئرمين راڻا صداقت، تعلقه صدر ارشد اعوان، جنرل سيڪريٽري صداقت قريشي، فيروز عباسي، ڊاڪٽر موهن، اشوڪ ڪمار، جمشيد چانڊيو، وحيد چانڊيو سميت ٻين اڳواڻن ۽ ڪارڪنن وڏي انگ ۾ شرڪت ڪئي ان موقعي تي خطاب ڪندي اڳواڻن چيو ته 23 مارچ 1940ع تي قائداعظم محمد علي جناح جي قيادت ۾ قرارداد پاڪستان پيش ڪئي وئي، جنهن برصغير جي مسلمانن لاءِ الڳ وطن جي بنياد وڌي ۽ آخرڪار 14 آگسٽ 1947ع تي پاڪستان هڪ آزاد ملڪ طور وجود ۾ آيو هنن چيو ته پاڪستاني قوم پنهنجي بزرگن جي قربانين تي فخر ڪري ٿي ۽ هميشه ڪندي رهندي، اڳواڻن عزم ظاهر ڪيو ته عوام پنهنجي هٿيارٻند فوج سان گڏ بيٺل آهي ۽ ملڪ دشمن سازشن کي ناڪام بڻائيندو هنن وڌيڪ چيو ته هو امين شاهه راشدي جي مشن کي جاري رکندا ۽ هر حال ۾ ثابت قدم رهندا. آخر ۾ شرڪت ڪندڙن پاڪستان زنده باد ۽ پاڪ فوج زنده باد جا زوردار نعرا پڻ هنيا.

بقايا 9 لاڙڪاڻو ڪري ريو

پنهنجي علم ۽ تجربي سان سنڌي ٻوليءَ کي جديد دور سان ڳنڍيندي، موبائل ايپس ذريعي ان کي نئين نسل تائين پهچايو. هن پنهنجي وس آهر سنڌي ٻوليءَ جي واڌاري ۾ هميشه شاندار ڪوششون ڪيون آهن. سنڌي ٻولي جي هن محسن علي حسن ملاح جو تڏو جامشوري جي سيوهاڻي پاڙي ۾ رکيو ويو آهي. سندس جنازي نماز جامشوري ۾ ادا ڪئي ويندي جڏهن ته تدفين اڳاري ڏينهن سندس اباڻي لکي شاهه صدر لڳ ڳوٺ آباد ۾ ڪئي ويندي

بقايا 10 دعوي

ٻلاول پارڪ گهمڻ لاءِ آيو هو هن پنهنجي ڪار پارڪ ٻاهران بيهاري پارڪ اندر ويو جڏهن هو واپس آيو ته ڪار غائب هئي هن فوري طور وائرليس ڪنٽرول روم کي اطلاع ڏنو جنهن ڪانهي پوليس جديد ٽيڪنالاجي ذريعي ڪار کي ٽريس ڪيو. ڪار جي موجودگي رائٽي پور ٿاڻي جي حدن اندر هڪ هنڌ تي ظاهر ٿي. پوليس فوري طور تي علائقي جو گهيرو ڪيو ۽ 6 ڪلاڪن اندر ڪار برآمد ڪري اصل مالڪ حوالي ڪري ڇڏي. ايس ايس پي ڊاڪٽر سميع الله سومرو ڪامياب ڪارروائي تي پوليس فورس کي شاباس ڏني.

بقايا 11 جشن ملهايو ويو

ڪٽي ڪامياب، نائب صدر (ون) جي عهدي تي چوهٽ رام 312 ووٽ ڪٽي ڪاميابي ماڻي، نائب صدر (3) جي عهدي تي ايڊووڪيٽ جهامن داس 248 ڪٽي سرسي حاصل ڪئي، جنرل سيڪريٽر لاءِ ڊاڪٽر اوم پرڪاش 278 ووٽ ڪٽي ڪاميابي ماڻي ورتي، جوائنٽ سيڪريٽري (ون) تي آسچند ڪيمچند 302 ووٽ ڪٽي سرخرو، جوائنٽ سيڪريٽري (ٽو) جي عهدي تي مڪيش ڪمار ديوانند 333 ووٽ ڪٽي فتح حاصل ڪئي ۽ پريس سيڪريٽري جي سيٽ تي ڊاڪٽر سنجي ڪمار موهن لال 332 ووٽ سرسي حاصل ڪئي، ان موقعي تي ڪاميابي جي خوشي ۾ جشن ۽ رقص ڪيو ويو

بقايا 12 ريلي ڪڍي وئي

ڪندڙن ٻاران پاڪستان زنده آباد جا نعرا هنيا ويا جڏهن ته آمريڪا مرده آباد ۽ اسرائيل مرده آباد جا به زور دار نعرا لڳايا ويا شرڪت ڪندڙن جو چوڻ هو ته پاڪ فوج ملڪ جي سلامتي ۽ خودمختياري جي ضامن آهي، ۽ هر ڏکئي گهڙي ۾ قوم سان گڏ بيٺي آهي ريلي ذريعي پاڪ فوج سان يڪجهتي جو اظهار ڪيو ويو ۽ ملڪ سان محبت جو پيغام ڏنو ويو

بقايا 13 ڪيڪ ڪٽي

کي اهڙي مار ڏني آهي جو هو هاڻي بوکلاهٽ جو شڪار ٿي ويا آهن پاڪستان طرف ميري اک سان ڏسڻ وارن کي پاڪ فوج عبرت جو نشان بڻائي دنيا ۾ خوار ڪيو آهي هنن چيو ته پاڪ فوج جي سربراهه جنرل عاصم منير جي حڪمت عملي جي ڪري ڀارت ۽ افغانستان پوري دنيا آڏو ذليل ٿي رهيا آهن ۽ پاڪ فوج سان پاڪستان جي عوام بي حد پيار ڪري ٿي، ضرورت پوڻ تي پاڪستان جي عوام پنهنجي فوج سان گڏ بارڊر تي پاڪستان جي دشمنن خلاف بيٺل نظر ايندي هن وقت پوري دنيا ۾ جنگ جهڙي صورتحال آهي پوري دنيا ۾ امن امان بهتر ناهي پر پاڪستان ۾ فيلڊ مارشل جنرل عاصم منير جي حڪمت ۽ سنڌس جي قيادت جي ڪري پاڪستان ۾ صورتحال بهتر آهي ريلي ۾ سماجي اڳواڻ، تاجران، اقليتي برادري سميت شهرين وڏي انگ ۾ شرڪت ڪري پاڪ فوج سان محبت جو اظهار ڪيو=

بقايا 14 گولين لڳل هٿ

جي پاءُ وڪيل گلزار احمد رند صحافين کي ٻڌايو ته منهنجو وڏو پاءُ زاهد حسين رند صبح ڳوٺ کان جيڪب آباد شهر گهر آيو ۽ گهر ۾ هو اڪيلو ڪجهه دير پهرين جيئن آئون گهر پهتس ته ڪمري اندر سندس گولين لڳل لاش ڏنو جنهن بعد پوليس سميت متن مائٽن کي اطلاع ڏنو هن چيو ته اسان جي ڪنهن سان ڪا دشمني ناهي خبر ناهي ته منهنجي پاءُ کي ڪنهن ڪهڙي معاملي تان قتل ڪيو آهي، هن چيو ته ايس ايس پي جيڪب آباد واقعي جو نوٽيس وٺي قتل ۾ ملوث جوابدارن کي ظاهر ڪري بي صورت ۾ سخت احتجاج ڪنداسين. جڏهن ته ڊي ايس پي خدا بخش پنهور، ايس ايڇ او سول لائين محمد حسن جوٽيجو ۽ ٻين واقعي واري هنڌ جو معائنو ڪري واقعي واري هنڌ تان پستول سميت گولين جا ڪول هٿ ڪري ورتا جنهن بعد مقتول جو مڙهه ايمبولينس ذريعي سول اسپتال منتقل ڪيو ويو جتي ڊاڪٽرن پاران مقتول جو پوسٽ مارٽم ڪرڻ بعد لاش وارثن حوالي ڪيو ويو جيڪي لاش ايمبولينس ذريعي سنڌس ڳوٺ گلاب ماڙي ڪٽائي ويا، لاش گهر ۾ پهچڻ تي ڪهرام مچي ويو آخري اطلاعن تائين حد جي ٿاڻي تي واقعي جو ڪيس داخل نه ٿي سگهيو هو

بقايا 15 احتجاجي ڌرڻو

والد پاران دانهيندي نوجوان کي ڪرنٽ ڏئي بيدردي سان تشدد ڪري قتل ڪرڻ جو الزام لڳايو ويو•هوڏانهن پوليس مطابق لاش نوجوان جي هڪ جميل ٽنهي ۾ لڙڪيل هئي جڏهن ته لاش جي ڪپڙن کي باهه لڳل آهي ۽ ڪجهه حصن ۾ ڪرنٽ لڳل آهي ۽ لاش ٽنهي پرسان پيل هو•

بقايا 16 3 ڄڻا گرفتار

ٽنڊوالهيار پوليس بينظير انڪم سپورٽ جي نالي تي فراڊ ڪندڙ گينگ جا 3 ڄڻا گرفتار ڪرڻ جي دعوا ڪئي آهي گرفتار ٿيلن ۾ ذيشان راجپوت، دانيال راجپوت، ريحان قريشي شامل آهن گروهه بي آءِ ايس پي جي قسط مان ڪٽوتي ڪري ۽ انهن مستحق عورتن جي نالن تي سمون به ڪيندو هو گرفتار ٿيلن جي قبضي مان سوين مشڪوڪ سمون، موبائل فون ۽ ليپ ٽاپس پڻ برآمد ڪيا ويا آهن گرفتار ٿيلن تي ٽنڊوالهيار جي اي سيڪشن ٿاڻي تي ڪيس داخل ڪيو ويو آهي گرفتار گروهه پاران عورتن جي نالن تي سمون حاصل ڪري غير قانوني استعمال جو انڪشاف به ٿيو آهي ذريعن موجب گروهه پاران شناختي ڪارڊ ڊيٽا جو پڻ ناجائز استعمال ڪيو ويندو هو ڪارروائي دوران اهڙا سافٽ ويئر به هٿ ڪيا ويا جيڪو موبائيلن جو IMEI نمبر تبديل ڪندو هو جوابدار ٽريڪنگ کان بچڻ لاءِ IMEI تبديل ڪرڻ سميت جديد طريقا استعمال ڪندا هئا نيٽ ورڪ جا لاڳاپا ٻين شهرن ۽ ملڪن تائين پکڙيل هجڻ جو خدشو ٻڌايو پيو وڃي بي پاسي پوليس پاران ٽنڊوالهيار ۾ بي آءِ ايس پي جا پئسا ڪڍڻ بهاني مستحق عورتن جي نالي سان سمون ڪيندڙ 3 جوابدارن کي عدالت ۾ پيش ڪيو ويو عدالت تنهي جوابدارن کي ٽن ڏينهن جي جسماني رمانڊ تي پوليس حوالي ڪري ڇڏيو

بقايا 17 اڳواڻن جي شرڪت

هنگورو، غلام مصطفي هنگورو ۽ ڀائيا محمد حنيف هنگورو، انجنيئر عرفان علي هنگورو ۽ عبدالرزاق هنگورو ۽ ٻين جي ميزباني هيٺ ديني عاليشان اجتماع منعقد ڪيو ويو جنهن ۾ سنڌ جو مشهور اهلسنت اڳواڻ ديني عالم حضرت علامہ مولانا حافظ قاري عاشق حسين راڄپر طاهري شريڪ ٿي محفل کي خطاب ڪيو جڏهن ته هن محفل ۾ مولانا محمد ايوب نوڌاڻي، وڏيرو يونس هنگورو، وڏيرو غلام الله هنگورو، رئيس سخاوت علي هنگورو ڀ ڀ اڳواڻ مظهر حسين جوٽيجو، ادبي سنگت جو اڳواڻ ڊاڪٽر عبدالرحيم ساريو، فقير فدا حسين ڪرمي، مولانا زاهد محمود جوٽيجو، سيد هاشم شاهه، سائين دادن نائچ، فقير آصف ڪرمي ڪنير صحافي گل حسن نوڌاڻي، علڻ خان نائچ، مهراڻ تگڙ سميت وڏي انگ ۾ ماڻهن شرڪت ڪئي ان موقعي تي چاليهي جي تقريب ۾ شرڪت ڪندڙن کي خطاب ڪندي حافظ قاري عاشق حسين راڄپر چيو ته وارثن طرفان چاليهي جي تقريب ۽ خيرات ڪرڻ جو مقصد مرحوم جي روح کي قبر ۾ ثواب لاءِ آهي پهچي هن چيو سنڌ صوفين بزرگن اوليائن جي ڌرتي آهي جتي اسان کي امن پيار محبت جو درس ڏنو آهي مسلمان ڀاڻ ۾ ٻڌي ايڪو جو مظاهرو ڪري نفرتون ختم ڪيو نماز دين جو ٿنڀو آهي گناهگارن جو ڇوٽڪارو ٿئي ٿو آخر ۾ تقريب دوران ايران ۽ فلسطين جي فتح، ملڪ جي سلامتي ۽ سنڌ جي خوشحالي امن ڀائيچاري رواداري جون خاص دعائون گهريون ويون

بقايا 18 عورت فوت

سجاڳپ 55 سالن جي سرداره بيبي زال حاجي مٺل جي نالي سان ٿي، جيڪا نيو سبزي منڊي جي ڀرسان علائقي جي رهواسي هئي. پوليس قانوني ڪارروائي مڪمل ڪرڻ کان پوءِ لاش وارثن جي حوالي ڪري ڇڏيو آهي.

بقايا 19 گرفتار ڪري ورتو

داخل آهن. سرجاني ٽائون ۾ سائيان سوسائٽي جي ٺيڪيدار افسر خان طرفان داخل ڪرايل ايف آءِ آر موجب، هو پنهنجي پلاٽ تي ڪم ڪري رهيو هو ته بلاول خان 5 کان 6 ساٿين سان گڏ اچي پهتو، مدعي موجب جوابدار بلاول خان ۽ رجب مگسي سميت ٻين هٿيار ڪڍي مٿس تاڻي ڇڏيا ۽ ڌمڪي ڏني ته "هتي ڪم ڪرڻو آهي ته 50 لک رپيا ڀتو ڏيڻا پوندا، نه ڏيڻ جي صورت ۾ جان کان ماري ڇڏينداسين". مدعي وڌيڪ ٻڌايو ته انڪار ڪرڻ تي جوابدارن ڪين سنگين نتيجن جون ڌمڪيون ڏنيون، سوسائٽي جون پٽيون ڊاهي ڇڏيون ۽ واقعي واري هنڌ تان فرار ٿي ويا. ايف آءِ آر موجب جوابدارن وڃڻ وقت پڻ ڌمڪي ڏني ته هو ٻيهر واپس ايندا ۽ پئسن جو بندوبست ڪري رکڻ لاءِ چيو. مدعي اختيارين کي اپيل ڪئي آهي ته هو سخت خوف ۾ آهن ۽ ڪين تحفظ فراهم ڪيو وڃي،

بقايا 20 پي اي آڏو احتجاج

ڪي سڀ خبر هجڻ باوجود پوليس منٿلي عيوض خاموش آهي. شهرين چيو ته ٽنگيارڪر ۾ زهريلي نشي آور سفينا ۽ ٻيو نشو سرعام وڪرو ٿي رهيو آهي پر پوليس ڪويه قدم نه ٿي کڻي. ان موقعي تي ايم پي اي قاسم سراج سومرو شهرين کي يقين ڏياريو ته منشيات خلاف فوري ايڪشن ورتو ويندو ايم پي اي طرفان شهرين جا مسئلا ٻڌا ويا. ڳوٺاڻن ايم پي اي آڏو نوڪريون نه ملڻ جون پڻ دانهون ڪيون. ان موقعي تي ايم پي اي قاسم سومرو چيو ته ڪوشش ڪري ميرٽ تي نوڪريون ڏنيون وينديون.

بقايا 21 پهچي ويون

ايشن مطابق اهو اضافو ايران خلاف آمريڪا ۽ اسرائيل جي ڪارروائي سبب پيدا ٿيندڙ توانائي بحران کي سامهون رکندي آيو آهي. رپورٽ مطابق هڪ مهينو اڳ پيٽرول جي قيمت 2.90 ڊالر في گيلن هئي جڏهن ته ڪيليفورنيا ۾ قيمتون سڀ کان وڌيڪ متاثر ٿيون آهن جيڪي 5.54 ڊالرز في گيلن تائين پهچي ويون آهن. آمريڪي صدر ڊونلڊ ٽرمپ ماضي ۾ پيٽرول جي گهٽ قيمتن کي توانائي پاليسي جي ڪاميابي جي ثبوت طور پيش ڪندو رهيو آهي.

بقايا 22 پراسرار نموني گم

تهمينه اڄ تائين واپس ناهي پهتي. وارثن جو چوڻ هو ته ٽن ڏينهن گذرڻ باوجود ڇوڪري جو ڪو به پتو نه پئجي سگهيو آهي، جنهن ڪري گهروارن ۾ ڳڻتي ۽ بيچيني وڌي وئي آهي. هنن خدشو ظاهر ڪيو ته نينگري جي اغوا ۾ سنڌس سوٽ ۽ موهن جو دڙو پرسان ڳوٺ مشوري جو رهواسي عرفان مشوري ملوث آهن. هنن ٻڌايو ته ٻاڌهه ٿاڻي تي واقعي جي باقاعده شڪايت داخل ڪرائي وئي آهي، پر پوليس طرفان اڃان تائين ڪا به اثرائتي ڪارروائي ناهي ڪئي وئي. هنن ايس ايس پي لاڙڪاڻو ڊي ايس پي ڏوڪري ۽ ايس ايڇ او ٻاڌهه سميت اعليٰ اختيارين کان مطالبو ڪيو ته معاملي جو نوٽيس وٺي نامزد جوابدار عرفان مشوري کي گرفتار ڪري نينگري تهمينه نونارِي کي بازياب ڪرايو وڃي ۽ متاثر خاندان کي انصاف فراهم ڪيو وڃي.

بقايا 23 هٿائي ڇڏيو

جي ٻين پارٽي ميمبرن ۾ ڪجهه معاملن تي اختلاف تيز ٿي ويا هئا ۽ انهن ميمبرن کي ميونسپل ڪمشنر حماد اين ڊي خان جي مڪمل حمايت پڻ حاصل هئي. حماد اين ڊي خان پاڪستان پيپلز پارٽي جي سينئر اڳواڻ اين ڊي خان جو پٽ آهي. ذريعن موجب انهن ميمبرن ڪجهه مهينا اڳ ناصر ڪريم بلوچ خلاف عدم اعتماد جي رٿ به جمع ڪرائي هئي، جيڪا پارٽي قيادت جي مداخلت سبب روڪي وئي هئي. اختلاف وڌيڪ تيز ٿي ويا جڏهن لياري ٽائون کي سوئي گئس ڪاٽي ڪان روڊ ڪٽڻ لاءِ هڪ ارب 44 ڪروڙ رپيا مليا. پارٽي ميمبرن جو خيال هو ته هي پئسا لياري جي ترقي تي خرچ ٿيڻ گهرجن، جڏهن ته ٽائون چيئرمين چيو ته پارٽي چيئرمين لياري جي ترقي لاءِ هڪ پيڪيج جو اعلان ڪيو آهي، تنهن ڪري هو فوري طور تي هي پئسا خرچ نه ٿو ڪري سگهي. لياري ٽائون ڪائونسل جي ميمبرن چيو ته چيئرمين لياري جي ترقي لاءِ ڪا به اهم ڪارڪردگي نه ڏيکاري آهي، جنهن جي ڪري علائقي ۾ پارٽي جو گراف گهٽجڻ جو خدشو هو. پارٽي قيادت ڪائونسل ميمبرن جي اصرار تي ناصر ڪريم بلوچ کي استعيفيٰ ڏيڻ جي هدايت ڪئي، جنهن تي هن پنهنجي عهدي تان استعيفيٰ ڏني ۽ وائيس چيئرمين اقبال هنگورو کي چارج سونپي. اقبال هنگورو جي چارج سنڀالڻ کان پوءِ، ميونسپل ڪمشنر حماد اين ڊي خان کيس ڀاڪر پائي مبارڪباد ڏني.

بقايا 24 12 ڄڻا زخمي

زخمين کي سول اسپتال حيدر آباد ريفر ڪيو ويو آهي. ڏگا برادري جي ماڻهن جي چوڻ موجب تڪرار ٻني جي ڏنگ (حدبندي) تان شروع ٿيو، جڏهن ته خاصخيلي برادري جي ماڻهن جو چوڻ آهي ته جهيڙو ايم پي ٽري ۽ جائي تان ٿيو آهي. ٻنهي ڌرين پاران ٽنڊوباگو ٿاڻي تي اين سي رپورٽ داخل ڪرايون ويون آهن.

بقايا 25 ڪميٽي قائم

امتحاني بي ضابطگين جي سنگين اسڪينڊل تي وڏو قدم کڻندي سخت ڪريڪ ڊائون شروع ڪري ڇڏيو آهي. صوبائي وزير يونيورسٽيز ۽ تعليمي بورڊز محمد اسماعيل راهو جي هدايت تي بورڊز اينڊ يونيورسٽيز کاتي فوري طور تي اعليٰ سطحي جاچ ڪميٽي قائم ڪري ڇڏي آهي، جڏهن ته ملوث آفيسرن کي معطل ڪيو ويو آهي. صوبائي وزير محمد اسماعيل راهو جي هدايت تي جاري ڪيل نوٽيفڪيشن موجب سنڌ يونيورسٽي جي وائس چانسلر پروفيسر ڊاڪٽر فتح محمد مري کي ٽن ميمبرن واري ڪميٽي جو ڪنوينر مقرر ڪيو ويو آهي، جڏهن ته ڪميٽي ۾ يونيورسٽي آف صوفي ازم اينڊ ماڊرن سائنس ڀٽ شاهه جي وائس چانسلر پروفيسر ڊاڪٽر امام الدين کوسو ۽ تعليمي بورڊ شهيد بينظير آباد جي چيئرمين پروفيسر آصف علي ميمڻ کي ميمبر طور شامل ڪيو ويو آهي. ڪميٽي کي هڪ مهيني اندر مڪمل جاچ ڪري ذميوارن جو تعين ڪري رپورٽ پيش ڪرڻ جي هدايت ڪئي وئي آهي. ترجمان موجب اينٽي ڪرپشن اسٽيبلشمينٽ جي جاچ ۽ داخل

ڪيل ايف آءِ آر جي بنياد تي بورڊ جي اهم آفيسرن، آئي ٽي مينيجر اعظم خان ۽ سپرنٽنڊنٽ (ايڇ ايس سي سيڪريٽ) محمد شاهد کي فوري طور معطل ڪيو ويو آهي، جڏهن ته ڪنٽرولر امتحانات انور عليم خانزاده کي ميبنا اسڪينڊل ۾ ملوث هجڻ تي اڳ ئي معطل ڪيو ويو هو صوبائي وزير محمد اسماعيل راهو واضح ڪيو آهي ته تعليمي ادارن ۾ ڪرپشن، جعلسازي ۽ ميرٽ جي پيچڪڙي ڪنهن به صورت ۾ برداشت نه ڪئي ويندي، هن چيو ته جاچ ڪميٽي کي مڪمل اختيار ڏنا ويا آهن ته جيئن هو نه صرف حقيقتون سامهون آڻي پر نظام ۾ موجود خامين جي نشاندهي ڪري ذميوار عنصرن خلاف سخت قانوني ۽ اداري ڪارروائي کي يقيني بڻائي. وزير يونيورسٽيز محمد اسماعيل راهو چيو ته جيڪڏهن جاچ دوران وڌيڪ آفيسر يا ملازم ملوث مليا ته انهن خلاف به بنا ڪنهن فرق جي سخت ڪارروائي ڪئي ويندي، جيئن تعليمي نظام جي ساک بحال ڪري شفافيت کي يقيني بڻائي سگهجي.

بقايا 26 وارثن جو مظاهرو

يڪجهتي جو اظهار ڪيو. مظاهري ۾ شامل ماڻهن پاڪستان جي حڪومت، سنڌ حڪومت، چيف آف آرمي اسٽاف ۽ چيف جسٽس آف پاڪستان کان اپيل ڪئي ته پارٽي جيلن ۾ قيد بيگناهه پاڪستاني مهاڻن جي آزادي لاءِ فوري قدم کنيا وڃن. هنن چيو ته سنڌن پيارا ڪيترن سالن کان قيد ۾ سخت تڪليفون برداشت ڪري رهيا آهن، جڏهن ته سنڌن خاندان سخت معاشي بحران، بک ۽ بيبسي جو شڪار آهن. شرڪت ڪندڙن اهو به ٻڌايو ته عيد جهڙا خوشيءَ جا موقعا به هاڻي غم ۾ تبديل ٿي ويا آهن، ڇو ته ٻار پنهنجي والدين سان گڏ جشن ملهائڻ کان محروم آهن. مظاهري دوران هي نعرا هنيا ويا. پارٽي جيلن ۾ قيد پاڪستاني مهاڻن کي آزاد ڪيو، اسان جا ٻار آزاد ڪيو" اسان جا پائر آزاد ڪيو.مظاهرو انهن زوردار نعرن سان گونجندو رهيو ۽ شرڪت ڪندڙن اختيارين کان اپيل ڪئي ته انساني بنيادن تي فوري ڪارروائي ڪئي وڃي ته جيئن قيد مهاڻا محفوظ نموني پنهنجن گهرن ڏانهن موٽي سگهن.

بقايا 27 ڦورو مارجي ويا

فائرنگ ڪئي، جنهن تي به جوابدارن فائرنگ ڪئي، ٻنهي ڌرين جي وچ ۾ فائرنگ جي تبادلي ۾ هڪ جوابدار مارجي ويو جڏهن ته سندس ٽي سائي فائرنگ ڪندي موقعي تان فرار ٿي ويا. واقعي جي اطلاع ملڻ تي پوليس پڻ موقعي تي پهچي وئي ۽ مارجي ويل ڦورو جي لاش کي قانوني ڪارروائي لاءِ سول اسپتال منتقل ڪيو ويو. ايس ايڇ او سعيد آباد پرويز سولنگي ميڊيا کي ٻڌايو ته مارجي ويل جوابدار جي سڃاڻپ فوري طور تي نه ٿي سگهي آهي، جڏهن ته فوت ٿيل جوابدار جي قبضي مان هٿيار ۽ موبائل فون هٿ ڪيا ويا آهن. هن چيو ته مارجي ويل جوابدار جي سڃاڻپ ۽ فرار ٿيل جوابدارن جي ڳولا لاءِ ڇاپا هنيا پيا وڃن. ٻئي طرف گلشن معمار ٿاڻي جي علائقي ۾ گبول ڳوٺ بلال مسجد جي ويجهو 4 جوابدارن ڦرلٽ ۾ مصروف هئا جڏهن انهن کي شهري گهيري ۾ وٺي ويا. ان دوران 2 جوابدارن کي شهرين پڪڙي ورتو. ان دوران مشتعل شهرين پاران ڪيل فائرنگ ۽ تشدد جي نتيجي ۾ 2 جوابدارن سخت زخمي ٿي پيا، جڏهن ته 2 جوابدار موقعي تان فرار ٿيڻ ۾ ڪامياب ٿي ويا. واقعي جي اطلاع ملڻ تي پوليس پڻ موقعي تي پهچي وئي ۽ زخمي جوابدارن کي فوري طور تي عباسي شهيد اسپتال منتقل ڪيو، جتي هڪ جوابدار جيڪو مڇريل شهرين جي فائرنگ ۾ زخمي ٿيو هو، علاج دوران فوت ٿي ويو. مارجي ويل جوابدار جي سڃاڻپ 25 سالن جي اويس پٽ ظفر ۽ زخمي جوابدار جي سڃاڻپ فراز علي پٽ حاڪم علي جي نالي سان ٿي. مقتول ۽ زخمي جوابدارن جي قبضي مان ٽيهه بور پستول، ٻه موبائل فون ۽ هڪ موٽرسائيڪل هٿ ڪئي وئي. ايس ايڇ او گلشن معمار اسرار خان آفريدي چيو ته مارجي ويل جوابدار ۽ سندس ساٿي بندوق جي زور تي برائلر ڪڪڙ فراهم ڪندڙ ڪامران کي ڦري رهيا هئا ته سپلائر شور مچايو ۽ علائقي جي رهواسين جوابدارن کي گهيري ورتو ۽ انهن تي تشدد ڪيو. ايس ايڇ او کي شڪ آهي ته جوابدارن کي سندس ٽي ساٿي قتل ڪيو آهي ۽ ان حوالي سان وڌيڪ جاچ ڪئي پئي وڃي. ايس ايڇ او چيو ته مارجي ڦورو گلشن معمار ۾ ڦرلٽ اسٽريٽ ڪرائم جي ڪيترن ئي واقعن ۾ ملوث هو ۽ پوليس مارجي ويل جوابدار جي واقعن جي سي سي ٽي وي فوٽيج حاصل ڪئي آهي ۽ مارجي ويل جوابدار جو اڳوڻو ڪرمنل رڪارڊ پڻ چيڪ ڪيو پيو وڃي.

بقايا 28 جوابدار گرفتار

جوابدارن جي سڃاڻپ حمزه ولد شفيق، عين ولد اسٽيڦن ۽ هيبل ولد آصف طور ٿي آهي. پوليس جوابدارن وٽان هٿيار، گوليون، موبائل فون ۽ نقدي برآمد ڪري ورتي آهي. ٻئي طرف سپر مارڪيٽ ۽ شارع نورجهان پوليس الڳ الڳ ڪارروائين دوران ميبنا مقابلي ڪانپوءِ 3 ڌوهارين کي زخمي حالت ۾ گرفتار ڪري ورتو. سپر مارڪيٽ پوليس لياقت آباد الياس ڳوٺ لياري ندي ويجهو ڪارروائي ڪندي محمد عاطف ۽ عامر کي زخمي حالت ۾ گرفتار ڪيو. جڏهن ته شارع نورجهان پوليس نارٿ ناظم آباد ۾ آصف خان کي زخمي حالت ۾ گرفتار ڪيو جنهن جو هڪ ساٿي فرار ٿيڻ ۾ ڪامياب ٿي ويو. گرفتار ٿيل جوابدارن کي طبي امداد لاءِ عباسي شهيد اسپتال منتقل ڪيو ويو جتي انهن وٽان هٿيار، موبائل فون، نقدي ۽ موٽر سائيڪل پڻ برآمد ڪئي وئي، ٻئي پاسي گلستان جوهر بلاڪ 9 ۾ رحمانيه امام بارگاهه ويجهو فائرنگ جي واقعي ۾ 34 ورهين جو تيمور ولد امير بخش زخمي ٿي پيو، جنهن کي فوري طور عباسي شهيد اسپتال منتقل ڪيو ويو. پوليس موجب واقعي جا ڪارڻ معلوم ڪرڻ لاءِ جاچ جاري آهي.

بقايا 29 فوت

آهي، ٿهه فوتي نوجوان سان گڏ ننڍو واسي هڪ ٻيو نوجوان جاڙو مگنهار پڻ گوربيون ڪائڻ سبب بيهوش ٿي ويو حد جي پوليس موجب فوتي نوجوان بدين ضلعي جي شهر ننڍو جو رهواسي هو جيڪو عيد تي پنهنجي مائٽن وٽ ميرپورخاص آيل هو پوليس موجب فوتي نوجوان نشيدار گوربيون ڪائڻ جو عادي هو فوتي نوجوان جي چاچي ٻڌايو ته عرفان نشيدار گوربيون ڪائڻ جو عادي هو گذريل ڏينهن پڻ گوربيون ڪائڻ سبب بيهوش ٿي ويو هو جنهن بابت سندس والد کي آگاهي ڏني وئي هئي، اڄ هن ٻيهر گوربيون ڪاڌيون ته بيهوش ٿي ويو ۽ بعد ۾ اسپتال نيندي فوت ٿي ويو هن ٻڌايو ته عرفان سان گڏ سندس ماسات جاڙو پڻ آيل هو ان جي به حالت خراب آهي.

بقايا 30 نوجوان فوت

جتان نوجوان جو مڙهه ايڌهي ايمبولينس ذريعي ڳوٺ نيو ويو لاش ڳوٺ پهچڻ تي سندس گهر ۾ ڪهرام مچي ويو، ٻڌايو پيو وڃي ته نوجوان عبدالجبار انڙ مانجهند جو رهواسي آهي جيڪو قاضي احمد لڳ ڳوٺ انجمن ۾ گهمڻ لاءِ آيل هو پوليس موجب ته بس ڊرائيور بس سميت جاءِ موقعي تان فرار ٿي ويو هو جنهن کي ناڪابندي ڪري بس کي نواب ولي محمد لڳ ٻاٽڪو پيٽرول پمپ وٽ هٿ ڪيو ويو آهي بس کي پوليس پنهنجي تحويل ۾ وٺي ڇڏيو آهي

بقايا 31 وارثن ۾ خوشي

جيڪي موٽرسائيڪل تي سوار هئا، سنڌن گهر سنتورو فارم تي پهتا ۽ سڏ ڪري اعجاز کي ٻاهر ڪڍي زبردستي اغوا ڪري ويا. بازياب ٿيل نوجوان اعجاز چانڊيو صحافين کي ٻڌايو ته ڪيس نامعلوم هنڌ تي هڪ ڪمري (ڪوٺي) ۾ قيد ڪري رکيو ويو جتي ڪيس اغوا ڪندڙ روزانو ڪيس تشدد جو نشانو بڻائيندا هئا ۽ قتل جون ڌمڪيون ڏيندا هئا. هن وڌيڪ چيو ته اغوا ڪندڙ ڪيس چوندا هئا ته "تون وڏيرن خلاف سوشل ميڊيا تي پوسٽون ڇو ٿو رکين". جنهن سبب ڪيس نشانو بڻايو ويو.مغوي جي والد جيئند چانڊيو چيو ته سنڌس پٽ پاران علائقي جي بااثر وڏيرن خلاف سوشل ميڊيا تي پوسٽون ڪرڻ تي ڪجهه ماڻهو ناراض هئا، جن دشمني رکي سنڌس پٽ کي اغوا ڪيو. هن چيو ته واقعي کان پوءِ هنن هر هنڌ ڳولا ڪئي پر ڪوبه پتو نه پئجي سگهيو. هن وڌيڪ ٻڌايو ته گذريل رات دير سان ميرپورخاص پوليس جي هڪ ذميوار آفيسر طرفان فون ذريعي اطلاع ڏنو ويو ته سنڌن پٽ بازياب ٿي ويو آهي ۽ پوليس وٽ موجود آهي، جنهن بعد هو فوري طور وڃي پنهنجي پٽ کي واپس وٺي آيو متاثر خاندان اختيارين کان مطالبو ڪيو آهي ته واقعي ۾ ملوث جوابدارن کي گرفتار ڪري قانون موجب سخت سزا ڏني وڃي ته جيئن اهڙا واقعا ٻيهر پيش نه اچن

بقايا 32 لياقت بلوچ

ڊاڪٽر عبدالمالڪ شيخ سان تعذيت ڪرڻ وقت ميڊيا سان ڳالهائيندي لياقت بلوچ چيو ته اقوام متحده ۾ جنگ بندي لاءِ ڪي قدم نه کنيا آهن نتيجي ۾ جنهن ڪري ايران تي امريڪي ۽ اسرائيلي حملن ۾ نه صرف ايران جي ليڊرشپ پر اتان جا بي گناهه شهري به شهيد ٿيا آهن. هنن چيو ته آمريڪا جي مختلف ملڪن ۾ ظلم اڏن تي ايراني حملن جو اهو جواز درست آهي ڇاڪاڻ ته آمريڪا اتان کان ايران تي حملا ڪري رهيو آهي. هن چيو ته ايران تي آمريڪي ۽ اسرائيلي حملن ۾ هزارين بيگناهه ايرانين جي شهادت باوجود اسلامي ملڪ مذمت به نه ڪئي آهي جيڪو قابل مذمت عمل آهي.

بقايا 33 پيش ڪيو

عبدالحق فاروقي جي هٿ تي پيش پيا. درازا واسي ملهار خان ولد نزيو جوٽيجو ۽ جنيد خان ولد نواب خان جوٽيجو جيڪي ڪافي عرصي کان مختلف ڪيسن ۾ گهربل هئا، هنن پنهنجو پاڻ کي قانون جي حوالي ڪري ڇڏيو آهي. ٻنهي جوابدارن پنهنجن بيان ۾ چيو آهي ته هو مسلسل هلندڙ برادري تڪرارن، خوف ۽ غير يقيني صورتحال کان سخت تنگ اچي چڪا هئا، جنهن سبب اسان ڊر پڌري واري زندگي گهاري رهيا هئاسين. ان ڪري اسان ان مان نڪري ڪري هڪ عام شهري جيان بقايا زندگي گذارڻ چاهيون ٿا. ايس ايڇ او رائي پور ٿاڻي تي صحافين سان ڳالهائيندي چيو ته جوابدارن کي تحويل ۾ وٺي سنڌن خلاف داخل ڪيسن بابت وڌيڪ جاچ شروع ڪئي وئي آهي، جڏهن ته ڪين مٿان وڌيڪ قانوني ڪارروائي لاءِ عدالت ۾ پيش ڪيو ويندو پوليس اختيارين جو چوڻ آهي ته اهڙي عمل سان نه رڳو قانون جي بالادستي قائم ٿيندي، پر ٻين لاءِ سٺو مثال قائم ٿيندو

بقايا 34 جاويد علي شاهه

ٽيندو هنگورجا پرسان ڳوٺ زئوار امداد سهتو ۾ ڀ ڀ اڳواڻ ڊاڪٽر قربان علي سهتو پاران عيد ملن پارٽي واري تقريب کي خطاب ڪندي سيد جاويد علي شاهه جيلاني چيو ت خيرپور ضلعي ۾ ترقياتي ڪمن جو جار وڇايو ويو آهي ڪنگري گمبٽ ۽ سوڀوديرو تعلقي ۾ روڊن جا ڪم ڪرايا آهي جلد زئوار امداد

بقايا 35 لاڙڪاڻو ڪري ريو

ارادي سان بيٺل آهن اسان پهتاسين ته مقابلو ٿي پيو ڏوهارين پوليس کي ڏسندي ئي فائرنگ ڪري ڏني اسان جي جوابي فائرنگ ۾ هڪ جوابدار اختر علي عرف اخو پٽي کي غيرقانوني پستل سميت زخمي حالت ۾ گرفتار ڪيو ويو زخمي ڌوهاري قوز ۽ چوري سميت ٻين ڏوهن ۾ ملوث آهي ۽ ڪيسن ۾ رپويش هيو فلحال ست ڪيس ظاهر ٿيا آهن وڌيڪ ڪيسن جي جانچ ڪئي پئي وڃي ٻئي پاسي زخمي ڌوهاري کي ڊاڪٽر پاران فرسٽ ايڊ ڏيڻ کانپوءِ وڌيڪ علاج لاءِ نوابشاهه جي اسپتال منتقل ڪري ڇڏيو آهي،

بقايا 36 لاڙڪاڻو ڪري ريو

ورهين کان چيئرمين رهندڙ ڪاهوڙي انسان سماج سڌارڪ ميانجي محمد حسين لنڊ بلوچ گهڻ عرصي کان دل جي بيماري ۾ مبتلا رهڻ بعد سومر ڏينهن 23 مارچ تي صبح مهل گهر ۾ دل جو دورو پوڻ سبب هن فاني جهان مان لاڏاڻو ڪري ويو سندس وفات جي خبر ملڻ بعد يوسي مٺي ۾ سوڳ جو ماحول ڇانجي ويو مٺي جي هڪ سماج سڌارڪ ۽ نيڪ انسان جي وڇوڙي تي ماڻهو ڏک ۾ ورتجي ويا لنڊ برادري عزيز قريب ۽ سندس چاهيندڙ ويجها دوست سندس جدائي جي غم ۾ مبتلا ٿي ويا اطلاع ملندي ئي علائقي واسي سياسي سماجي مذهبي ادبي حلقي جا ماڻهو سندس تڏي تي ڳوٺ چتو خان لنڊ پهتا جتي جنازو نماز ۽ تدفين ۾ وڏي تعداد ۾ ماڻهن شرڪت ڪئي،

بقايا 37 ملهايو ويو

۽ محفلن ذريعي عقيدتمندن روحاني فيض حاصل ڪيو، سيڪيورٽي جا انتظام پڻ سخت ڪيا ويا هئا.ان موقعي تي روايتي راندين جو به اهتمام ڪيو ويو جتي پري پري کان آيل ملهه پهلوانن پرپور شرڪت ڪئي ۽ زبردست ملهه ملاکڙو ٿيو، مقابلا ڏسڻ لاءِ وڏي انگ ۾ ماڻهو موجود هئا ۽ پهلوانن جي دليرانه مقابلي تي خوب داد ڏنو ويو.عرس دوران لنگر جو پڻ اهتمام ڪيو ويو، جتي زائرين جي وڏي انگ ۾ شرڪت، جڏهن ته اهڙين تقريبن کي علائقي ۾ محبت، ڀائيچاري ۽ ثقافتي ورثي جي علامت قرار ڏنو ويو.

بقايا 38 اسپتال منتقل

ڪري وڌو. زخمي ماڻهون اسپتال منتقل .ڪجهه زخمي حيدرآباد ريفر ڪيا ويا . ضلع انتظاميه ۽ بلدياتي چونڊيل نمائيندڻ ڪڪ پڇي ٻيٺو نه ڪيو خبر موجب ٽنڊوالهيار ضلعي ۾ ٻن ڏينهن دوران مختلف علائقن ۾ رولو ڪتن 45 کان مٿي ننڍن ٻارڙن عورتن نوجوانن ماڻهن کي ڏاڙهي زخمي ڪري وڌو آهي انهي سلسلي ۾ مليل ڄاڻ موجب يوسي غلام خان سنجراڻي جي ٻٺو اسٽاپ . ڳوٺ اوپايو ميربحر. ۾ هڪئي ڳوٺ ۾ 12 ڄڻن کي ڪتن ڏاڙهي زخمي ڪيو حاجي ابراهيم ننڊو . ۾ ڳوٺ عمر هاليپوٽو سميت ضلعي جي مختلف علائقن ۾ ڇتن ڪتن 45 کان مٿي ماڻهن کي ڏاڙهي زخمي ڪري ڇڏيو آهي زخمين ۾ غلام مجتبي ڪيريو اسماعيل مري اشرف پتافي متو ڪولهي . اياز ميربحر شهباز ميربحر رامجي ڪچي . بلاول . ظهير . ڪاشف . آصف ميربحر . سلمان . لڇمي ڪولهي شامل آهن اشرف پتافي اسماعيل مري سميت 7 ڄڻن کي نازڪ حالت ۾ حيدرآباد نيو ويو آهي رابطو ڪرڻ تي ٽنڊوالهيار جي اسپتال جي ڊاڪٽر ٻڌايو ته عيد ڏهاڙي کان هن وقت تائين 45 کان مٿي ڪتن ڏاڙهڻ جا ڪيس اچي چڪا آهن وڌيڪ ڪيس يوسي غلام خان سنجراڻي جا آهن گهٽ زخمين کي فسٽ ايڊ ڏئي گهر روانو ڪيو ويو آهي جڏهن ته ڪجهه ماڻهن جي نازڪ حالت هئي تنهنڪري ڪين حيدرآباد ريفر ڪيو ويو آهي بي پاسي علائقي واسين ميڊيا آڏو دانهيندي چيو آهي ته ضلعي ۾ بلدياتي نمائيندن وٽ لکين روپيا فنڊ هجڻ باوجود ڪتا مار مهم ڪي به جوڳا اپاءَ نٿا کنيا وڃن نمائيندا صرف ڪاغذي ڪارروائي لاءِ خانا پوري ڪن ٿا جنهن ڪري عوام تڪليفن کي منهن ڏيڻ تي مجبور آهي هنن اعليٰ اختيارين کان گهر ڪئي ته ڪتا مار مهم ۾ تيزي آڻي انساني زندگيون بچايون وڃن بي صورت ۾ احتجاج ڪيو ويندو

بقايا 39 احتجاجي مظاهرو

احتجاج ۾ شرڪت ڪئي. ٽيم جونيئر ذوالفقار حيدرآباد جي ضلعي آرگنائيزر سرفراز شاهاڻي، خورشيد لاشاري ۽ فيروز گاڏاهي ۽ جيئي سنڌ محاذ جي ضلعي اڳواڻ احمد شيخ پڻ احتجاجي ڌرڻي ۾ پهچي پينشنرن جي مطالبن جي پرپور حمايت ڪئي. ان موقعي تي سرفراز شاهاڻي پينشن جي بندش کي "ناقابل قبول" قرار ڏيندي چتاءُ ڏنو ته پينشنرن کي پينشن ادا نه ڪئي وئي ته ٽيم جونيئر ذوالفقار سائن گڏ احتجاج ۾ شامل ٿي ويندي.

بقايا 40 تحفا پيش ڪيا

اظهار ڪيو ۽ شهيد جي بهادري ۽ عظيم قرباني کي خراج تحسين پيش ڪيو. هن چيو ته پوليس جا شهيد اسان جو فخر آهن ۽ انهن جي قربانين کي هميشه ياد رکيو ويندو. هن شهيد جي وارثن کي عيد جا تحفا پيش ڪيا ۽ يقين ڏياريو ته پوليس کاتو هر ڏکئي وقت ۾ انهن سان گڏ بيٺو آهي ۽ هر ممڪن مدد فراهم ڪندو رهندو.

بقايا 41 ادا ڪئي وئي

علي نواز ٻٽ، ڊاڪٽر رحمان گل پالاري، غفور شاهه تقوي، الاهي بخش ٻڪڪ، علي مستوئي، ڪاظم مهيسر سميت ٻين شرڪت ڪئي.ان موقعي تي قومي گيتن جي گونج ۾ مرحوم جي تاريخي جوکندي قبرستان ۾ مٽيءَ ماءُ حوالي ڪيو ويو.سياسي سماجي اڳواڻن ۽ صحافين حمزو پنهور کي پريور پيٽا پيش ڪندي چيو ته هن سچي زندگي سچ، انصاف ۽ مظلومن جي حقن لاءِ جدوجهد ڪئي، هن ڪڏهن به دٻاءُ يا ڌمڪين آڏو جهڪڻ قبول نه ڪيو ۽ هميشه بيباڪي سان قلم وسيلي سماجي مسئلن کي اجاگر ڪيو.هنن چيو ته مرحوم اصول پسند ۽ بيخوف صحافي هو، جنهن پنهنجي پيشاورانه ذميوارين کي ايمانداري سان نڀايو. هنن چيو ته حمزو پنهور جهڙا صحافي سماج جو قيمتي سرمايو هوندا آهن ۽ سنڌن خدمتون هميشه ياد رکيون وينديون.اڳواڻن وڌيڪ چيو ته سندس وڇوڙي سان پيدا ٿيل خال پڻ ڏکيو آهي ۽ صحافتي برادري هڪ مخلص ۽ بهادر ساٿي کان محروم ٿي وئي آهي.

بقايا 42 ريلي ڪڍي وئي

مقصد 23 مارچ يوم پاڪستان جي اهميت کي اجاگر ڪرڻ آهي. هنن چيو ته 23 مارچ اهو تاريخي ڏينهن آهي، جنهن تي پاڪستان جي قيام جو بنياد رکيو ويو ۽ پاڪستان جو بنياد قرآن ۽ اسلام جي نظريي تي رکيو ويو آهي. هنن وڌيڪ چيو ته پاڪستان سان محبت ۽ افواج پاڪستان جي حمايت هر محب وطن شهري جو فرض آهي، ۽ اهڙيون ريليون قومي يڪجهتي ۽ ملڪ سان وفاداري جو اظهار آهن.

بقايا 43 پاڻي جو ڇوڙ

يونيورسٽي، سنڌ يونيورسٽي هائوسنگ سوسائٽي، جامشورو شهر ڪوٽڙي شهر سميت مختلف علائقن جا لکين ماڻهو پيئڻ جو پاڻي لاءِ استعمال ڪن ٿا. گندي ۽ زهر آلود پاڻي جي ڇوڙ سبب علائقي ۾ هيپاٽائٽس، گيسٽرو، چمڙي جون بيماريون ۽ ٻيون خطرناڪ بيماريون ڦهلجڻ جو سخت خدشو پيدا ٿي ويو آهي، جنهن سبب شهرين ۾ سخت خوف ۽ ڳڻتي وارو ماحول ڇانيل آهي.افسوس جي ڳالهه اها آهي ته ان سنگين معاملي تي ڪائون ڪاميٽي جامشورو ۽ ضلعي انتظاميا جامشورو توڙي ايريگيشن انتظاميا مڪمل طور تي اکيون ٻوٽي ويٺي آهي، جڏهن ته لکين انسانن جون جانيون خطري ۾ آهن. ذميوار ادارن جي خاموشي عوامي صحت سان کليل مذاق آهي .ان سلسلي ۾ جامشورو جي سڄاڻ ڌرين ۽ سماجي اڳواڻن وزير اعليٰ سنڌ سميت وس وارن کان مطالبو ڪيو آهي ته نااهل انتظاميا خلاف فوري قانوني ڪارروائي ڪئي وڃي، معاملي جي شفاف جاچ ڪرائي سم نالي کي ڪٽ ڏيندڙ جوابدارن کي گرفتار ڪري سخت سزا ڏني وڃي ته جيئن انساني جانين کي بچائي سگهجي. هنن چتاءُ ڏنو آهي ته جيڪڏهن فوري قدم نه کنيا ويا ته مجبور ٿي سخت احتجاج ڪيو ويندو

بقايا 44 1 فوت، 25 زخمي

پانڊيئڙو سخت زخمي ٿي پيا، جن ۾ ٻار، مرد ۽ عورتون شامل آهن سمورن زخمين ۽ فوت ٿيل ٻارڙي جو لاش سيوهڻ اسپتال منتقل ڪيو ويو زخمين ۾ شاهد راهو، آفتاب راهو، رجب علي، نوشان علي، اختر، فرمان، ظهير، رمضان، عادل، ربيڪا، سهانا، ثانيا، مرڪ، سهڻي، صائما، رضيا، صنعم ۽ ٻيا شامل آهن. زخمين مان ٻن ڄڻن جي حالت انتهائي ڳڻتي جوڳي ٻڌائي وڃي ٿي، جن کي فوري طور حيدرآباد منتقل ڪيو ويو آهي. زخمي پانڊيئڙن جو چوڻ آهي ته هو درگاهه قلندر تان حاضري ڀرڻ بعد واپس قاضي احمد جي ڳوٺ غوث محمد راهو وڃي رهيا هئا ته ساڻن اهڙو حادثو پيش آيو آهي. بعد طرف پوليس واقعي جي ابتدائي رپورٽ داخل ڪري ۽ حادثي جو سبب بڻيل ڪار پنهنجي تحويل ۾ وٺي وڌيڪ جاچ ڪري رهي آهي.

بقايا 45 نوجوان قتل

حوالي سان مقتول جي وارثن جو چوڻ هو ته اسان جو پنهنجي ئي برادري جي بااثر سان پراڻي دشمني آهي جنهن معاملي تان هٿيارٻندن فائرنگ ڪري احسان سولنگي کي قتل ڪري ڇڏيو آهي. ٻئي طرف ايس ايس پي لاڙڪاڻو احمد فيصل چوڌري واقعي جو نوٽيس وٺندي ايس ايڇ او رحمت پور کان رپورٽ طلب ڪري ورتي آهي. ايس ايس پي موجب مقتول جي والد رستم علي سولنگي موجب سنڌن جو پنهنجي ئي برادري جي ماڻهن سان ذاتي دشمنيون آهن جنهن معاملي تان اهڙو واقعو پيش آيو آهي. ٻئي طرف پوسٽ مارٽم بعد مقتول نوجوان جو لاش وارثن حوالي ڪيو ويو جنهن لاش گهر پهچڻ تي روڄ راڙو پئجي ويو. جڏهن ته آخري اطلاعن تائين اهڙي واقعي جو ڪيس داخل ٿي نه سگهيو هو ۽ نه ئي ڪا گرفتاري عمل ۾ اچي سگهي هئي.

بقايا 46 سينا زيادتي

نصيرآباد پاڙي سان تعلق رکندڙ اجرڪ جي هنرمند پورهيت شريف قمبراڻي جي زال مسمات بختاور قمبراڻي کي شهر مان چنگچي رڪشا ڊرائيور ڪرائي تي پنهنجي پاڙي وٺي وڃڻ بجاءِ احمد آباد ڪالوني ۾ ضروري ڪم جو چئي اتي وٺي آيو جتي جوابدار جواد ميمڻ هن کي چنگچي رڪشا مان لاهي زبردستي هڪ بند گهر ۾ وٺي ويو جتي سندس زبردستي لجالٽ ڪئي ، رڙين ڪرڻ تي ڪالوني جا رهواسي گڏ ٿي ويا پر ان کان اڳ جوابدار لجالٽ ڪري فرار ٿيڻ ۾ ڪامياب ٿي ويو هو ، واقعي کي غربت جي سبب ظاهر نه ڪيو ويو هو ، ٽنڊو محمد خان پوليس وٽ پهرين رپورٽ ڪرڻ لاءِ درخواست ڏني هئي پوليس بااثر ماڻهن جي مداخلت سبب ايف آءِ آر داخل نه ڪري رهي هئي ، جنهن بابت اهو معلوم ٿيو آهي ته پورهيت شريف قمبراڻي پنهنجي زال سان گڏ ايس ايس پي آفيس پهچي واقعي بابت ايس ايس پي کي اصل حقيقت ٻڌائي جنهن جي بعد ايس ايس پي جي حڪم تي ٽنڊو محمد خان وومين ٿاڻي تي فريادي عورت مسمات بختاور قمبراڻي جي فرياد تي گناهه نمبر 2026/06 تحت قلم 376 ، 34 پي پي سي تحت جوابدار جواد ميمڻ ۽ چنگچي رڪشا ڊرائيور ڪارو ابڙو جي خلاف ايف آءِ آر داخل ڪئي وئي آهي پر پوليس ڪا به گرفتاري عمل ۾ نه آندي آهي.

بقايا 47 افسوس

ڪندي مرحومن جي درجن جي بلندي ۽ پوئتي رهيل ماڻهن لاءِ صبر جميل جي دعا گهري آهي. وڏي وزير چيو ته هو هن ڏک جي گهڙي ۾ متاثر خاندانن سان برابر جو ساٿاري آهي. مراد علي شاهه لاڳاپيل انتظاميه کي هدايت ڪئي ته زخمين کي فوري طور بهترين طبي سهولتون فراهم ڪيون وڃن ۽ واقعي جي تفصيلي رپورٽ جلد پيش ڪئي وڃي. هن وڌيڪ چيو ته ٽريفڪ قانونن تي سختي سان عمل ڪرائڻ کي يقيني بڻايو وڃي ته جيئن اهڙن افسوسناڪ واقعن کي روڪي سگهجي ۽ قيمتي انساني جانيون بچائي سگهجن.

بقايا 48

رستماڻي ايڊووڪيٽ اسرار احمد پٽي ايڊووڪيٽ گلزار علي عالماڻي ايڊووڪيٽ نصير احمد کوکر علي دوست رند وسيم سجاد لغاري نواز علي ڪلهوڙو ايس يو پي جي ياسين سومرو جيئي سنڌ محاذ جي ابرار موراڻي ڪامريڊ فري جي موراڻي ايس ٽي پي جي عباس کوکر ۽ ٻين چيو ته شهر مورو ۽ ڳوٺ لغاري بجراڻي جا غريب هاري مزدور پورهيت استاد شاگرد ڪاروباري ماڻهو جن تي دهشتگردي جا ڪوڙا ڪيس داخل ڪري ڏهن مهينن کان جيل ۾ قيد ڪيا ويا آهن جن جو ڪوب قصور نه آهي پر پي پي جي حڪمرانن پنهنجو ڌاڪ ڌڪاءِ جبر بربريت رکڻ لاءِ خوف پيدا ڪرڻ لاءِ 60 بيگناهن کي جيڪي حڪمرانن جا مغوي ٿيل آهن انهن کي ڊسٽرڪٽ جيل نوشهروفيروز ۾ قيد ڪيو ويو آهي ضمانتون ڪرڻ کان روڪي ڇڏيو آهي ڪيس هلائڻ کان به روڪيو ويو آهي بيگناهه قيدين جي معصوم ٻارڙن نيائين پيرسن والدين عيد به نه ملهائي عيد واري ڏينهن به هٿن ۾ ڪارا جهنڊا ڪٽي ٻانهن تي ڪاريون پٽيون ٻڌي احتجاج ڪري سنڌ جي حڪمرانن کي پٽيون ۽ پاراتا ڏنا انهن مظلوم ماڻهن جون سڀ خوشيون ختم ٿيل آهن انهن مظلوم ماڻهن لاءِ سنڌ جي تمام قومپرست تنظيمن وڪيلن شاگردن سماجي سياسي اڳواڻن کي اٿو پوندو انهن سان گڏ بيهڻو پوندو هنن چيو ته بيگناهه قيدين ڪامران علي رستماڻي صمد پٽي اڪرم پٽي فيض محمد لغاري علي احمد لغاري صدام لغاري عمران علي جويو ممتاز رند شهزاد لغاري مزمل لغاري منور لغاري وزير لغاري مختيار لغاري قلب علي لغاري خالد چانڊيو گلزار چانڊيو ۽ ٻين 60 قيدين کي آزاد ڪيو وڃي ڪوڙا ڪيس ختم ڪيا وڃن شهيد عرفان لغاري شهيد زاهد لغاري جي خون سان انصاف ڪيو وڃي جيستائين اهي جائز مطالبا پورا نه ٿيندا اسان جو احتجاج جاري رهندو

موروسانحي جي بيگناهه قيدين جي وارثن جو سياسي سماجي اڳواڻن سان گڏ نائين ڏينهن به ڌرڻو

مظاهرين محسن علي رستماڻي ايڊووڪيٽ اسرار احمد پنهور ايڊووڪيٽ گلزار علي عالماڻي ۽ ٻين احتجاج جاري رکيو

پ پ حڪمرانن ڌاڙ ڌهڪاءُ رکڻ لاءِ غريب هاري، مزدور، پورهيت، استاد، شاگرد کي قيد ڪرايو آهي: مظاهرين

بيگناهه قيدين ڪامران علي رستماڻي ۽ ٻين 60 قيدين تان ڪوڙا ڪيس ختم ڪري کين آزاد ڪيو وڃي

مورو (رپورٽ خدا بخش ميمڻ) موروسانحي جي بيگناهه قيدين جي وارثن مردن عورتن ٻارڙن نياڻين سياسي سماجي علمي ادبي تنظيمن جي اڳواڻن ڪارڪنن شهرين پريس

بقايا نمبر 1 ڏسو صفحو 5

مورو: سجاد کوکر جي بازيابي لاءِ احتجاج ڪيو پيو وڃي

راڄوخاناڻي مان نوجوان ڇوڪري مبينا هٿيارن جي زور تي اغوا، وارثن جو احتجاج

مير محلا مان رات جو اڌائي وڳي هٿيار بندن 16 ورهين جي راحيلا شيدي کي اغوا ڪري ويا

واقعي خلاف وارثن جو برادري جي ماڻهن خلاف احتجاج، نياڻي موٽائي ڏيڻ جو مطالبو

راڄوخاناڻي(ن ع) راڄوخاناڻي شهر جي وارڊ نمبر 2 جي رورل هيلٿ سينٽر پرسان مير محلا مان رات جو اڌائي وڳي هٿيار بندن پاران مدد علي شيدي جي گهر ۾ گهڙي سندس 16 سالا نياڻي راحيلا شيدي کي هٿيارن جي زور تي مبينا طور اغوا ڪري ڪلي وڃڻ واري واقعي خلاف ڇوڪري راحيلا شيدي جي والد مدد علي شيدي ، ڀڄي مسمات دلشاد شيدي ، ڏاڏي مسمات جيئندي ، ڏاڏو سومار حنيفان ، شڪيل ، رمون شيدي ۽ ٻين پريس ڪلب راڄوخاناڻي

بقايا نمبر 6 ڏسو صفحو 5

ٺٽي ۾ جبري گم ڪيل قومي ڪارڪنن جي آزادي لاءِ احتجاجي ريلي

ڪارڪنن علي ڪرناٽي، گلاب لنڊ، توحيد سومرو ۽ ٻين جي اڳواڻي ۾ احتجاج ڪيو

سنڌ مان ڪنهن گم ڪيل قومي تحريڪ جي ڪارڪنن کي ترت آزاد ڪيو وڃي

ٺٽو (ڊ ر) جيئي سنڌ تحريڪ يونٽ مڪلي ۽ سنڌ سڀا ضلعو ٺٽو پاران جبري گم ڪيل قومي ڪارڪنن جي آزادي جي لاءِ دبئي اسٽور ڪان نيشنل پريس ڪلب ٺٽي تائين ريلي ڪڍي وئي نيشنل پريس ڪلب تي ريلي کي خطاب ڪندي علي ڪرناٽي، گلاب لنڊ، توحيد سومرو، جميل ڪاتيان صمد زنگور ۽ ٻين چيو ته هڪ طرف سڄي قوم عيد جون خوشيون ملهائي رهي ته ٻي طرف سنڌ مان جبري ڪنهي گم ڪيل قومي ڪارڪنن جا وارث پنهنجن پيارن جي آزادي

بقايا نمبر 7 ڏسو صفحو 5

ٽنڊوآدم ۾ يوم قرارداد پاڪستان جي موقعي تي اين پي سي آءِ ايڇ اي پاران ريلي

ڪارڪن مظهر چانڊيو، گل بهار خاصخيلي ۽ ٻين جي اڳواڻي ۾ يڪجهتي جو ڀرپور اظهار ڪيو

پاڪستاني قوم پنهنجي بزرگن جي قربانين تي فخر ڪري ٿي ۽ هميشه ڪندي رهندي: اڳواڻ

ٽنڊوآدم (ن ع) 23 مارچ يوم قرارداد پاڪستان جي موقعي تي اين پي سي آءِ ايڇ اي جي انتظام هيٺ هڪ پروقار ريلي ڪڍي وئي، جنهن ۾ ڪارڪنن ۽ شهرين وڏي انگ ۾ شرڪت ڪري قومي يڪجهتي جو ڀرپور اظهار ڪيو. ريلي گلشن صديقي پارڪ کان شروع ٿي پريس ڪلب ٽنڊوآدم تي پهتي ريلي جي اڳواڻي صوبائي نائب صدر مظهر چانڊيو ۽ ضلع سانگهڙ جي صدر گل بهار خاصخيلي ڪئي، جڏهن ته ريلي ۾ ٽنڊوآدم جي

بقايا نمبر 8 ڏسو صفحو 5

ڄامشورو واسي آءِ ٽي جو ماهر علي حسن ملاح لاڏاڻو ڪري ويو

جيري جي تڪليف سبب گذريل هفتي کان سول اسپتال حيدرآباد ۾ داخل هو

مرحوم جي تدفين اڄ سندس اباڻي لڪي شاهه صدر لڪ ڳوٺ آباد ۾ ڪئي ويندي

ڄامشورو(ڊ ر) سنڌي ٻوليءَ کي ڊجيٽل دنيا ۾ نئين انداز سان متعارف ڪرائيندڙ سافٽ ويئر ڪمپني انڊسليڪان جو چيف ايگزيڪيوٽو ناليوارو آئي ٽي جو ماهر سافٽ ويئر انجنيئر ۽ مشهور ليکڪ ڄامشورو واسي علي حسن ملاح جيري جي بيماري سبب لاڏاڻو ڪري ويو آهي. علي حسن ملاح جيري جي تڪليف سبب گذريل هفتي کان سول اسپتال حيدرآباد ۾ داخل هو. اڄ سومر ڏينهن 57 ورهين جي ڄمار ۾ لاڏاڻو ڪري ويو آهي علي حسن ملاح

بقايا نمبر 9 ڏسو صفحو 5

وڳڻ: يوم پاڪستان جي موقعي تي ريلي ڪڍي پئي وڃي

جيڪب آباد مان وڪيل اڳواڻ گلزار احمد رند جي وڏي ڀاءُ جو گولين لڳل لاش هٿ

جعفر آباد محلا مان زاهد حسين رند جو گهر اندر ڪمري مان لاش هٿ آيو

اطلاع تي پوليس پهچي لاش ڪٺائي پوسٽ مارٽم بعد وارثن حوالي ڪري جاچ شروع ڪري ڇڏي

جيڪب آباد (ڊ ر) جيڪب آباد جي سول لائين ٿاڻي جي حد جعفر آباد محلا ۾ وڪيل اڳواڻ گلزار احمد رند جي وڏي ڀاءُ زاهد حسين رند جو گهر اندر ڪمري مان گولين لڳل هٿ، مقتول زاهد حسين رند جي ننڍي ڀاءُ وڪيل گلزار احمد رند گهر پهچڻ شرط لاش کي ڏسندي ئي پوليس ۽ ماڻهن کي اطلاع ڪيو جيڪي ٿوري دير ۾ ئي واقعي واري هنڌ پهچي ويا. واقعي جو ٻڌندي ئي وڏي تعداد ۾ پاڙي وارا به گڏ ٿي ويا. ان سلسلي ۾ موقعي تي موجود مقتول

بقايا نمبر 14 ڏسو صفحو 5

ٽنڊوالهيار ۾ رياستي اداري جي وڏي ڪارروائي، فراڊ نيٽ ورڪ بي نقاب، 3 ڄڻا گرفتار

بينظير انڪم سپورٽ جي نالي تي فراڊ ڪندڙ ذيشان، دانيال راجپوت، ريحان قريشي کي گرفتار ڪيو آهي: پوليس

جوابدارن جي قبضي مان سوين مشڪوڪ سمون، موبائل فون ۽ ليپ ٽاپس پڻ برآمد ڪيا ويا آهن

ٽنهي جوابدارن کي عدالت ۾ پيش ڪري ٽن ڏينهن جي جسماني ريمانڊ ورتو آهي، وڌيڪ جاچ ڪريون پيا

ٽنڊوالهيار (راجه ساجد خانزاده) ٽنڊوالهيار ۾ رياستي اداري جي وڏي ڪارروائي ، فراڊ نيٽ ورڪ بي نقاب . 3 ڄڻا گرفتار . ڪيس داخل . وڏي مقدار ۾ سمون . ليپ ٽاپ ۽ ٽچ موبائيل هٿ خبر موجب

بقايا نمبر 16 ڏسو صفحو 5

ڪيرو: سائيڪل تي سفر ڪندڙ جو استقبال ڪيو پيو وڃي

ننگرپارڪر ۾ منشيات وڪري ۽ نوڪريون نه ملڻ خلاف رهواسين جو ايم پي اي آڏو احتجاج

شهرين بشير ڪوسو ۽ ٻين جي اڳواڻي ۾ قاسم سراج سومرو آڏو احتجاج ڪندي ڌرڻو هنيو

منشيات خلاف فوري ايڪشن وٺي ڪوشش ڪري ميرٽ تي نوڪريون ڏنيون وينديون: قاسم سراج

ننگرپارڪر (ن ع) ننگرپارڪر ۾ سرعام پوليس سرپرستي ۾ هلندڙ غير قانوني مني گٽڪي نشي آور پڙين توڙي بين برانڊن خلاف گذريل ڏينهن شهرين بشير ڪوسو ۽ ٻين طرفان ننگرپارڪر جي ايم پي اي قاسم سراج سومرو اڳيان احتجاج ڪندي چيو ته ننگرپارڪر شهر پوڊيس ڏانوڏانڊل ۽ ٻين هنڌن تي سرعام پوليس سرپرستي ۾ مني گٽڪا هلايا وڃن ٿا، ننگرپارڪر شهر ۾ سرعام ڪئبينن توڙي دڪانن تي شراب وڪرو ٿي رهيو آهي هنن چيو ته پوليس

بقايا نمبر 20 ڏسو صفحو 5

آمريڪا ۾ پيٽرول جون قيمتون اڍائي سالن جي بلند ترين سطح تي پهچي ويون

واشنگٽن (اي پي پي) آمريڪا ۾ پيٽرول جون قيمتون اڍائي سالن جي بلند ترين سطح تي پهچي ويون آهن پرڏيهي ميڊيا مطابق آمريڪا ۾ پيٽرول جون قيمتون وڌي 3.79 ڊالر في گيلن تائين پهچي ويون آهن جيڪا آڪٽوبر 2023 ع بعد جي بلند ترين سطح آهي آمريڪن آٽو موبائل ايسوسي

بقايا نمبر 21 ڏسو صفحو 5

باڊهه مان 14 ورهين جي نينگري ٽن ڏينهن کان پراسرار نموني گم

عيدالفطر واري ڏينهن تهمينہ پنهنجي سوٽ سان گڏ گهمڻ لاءِ نڪتي هئي: وارث

نينگري جي اغوا ۾ سندس سوٽ ۽ عرفان مشوري ملوث آهن

باڊهه (ن ع) باڊهه جي پڪي چوڪ لڳ نوناري پاڙي جي رهواسي محمد پنهل نوناري جي 14 ورهين جي نينگري تهمينہ نوناري ٽن ڏينهن کان پراسرار نموني گم ٿي وئي آهي جنهن خلاف وارثن پاڪ ڪتاب کڻي احتجاجي مظاهرو ڪيو ان موقعي تي نينگري جي والده زينت نوناري ڀاءُ زين العابدين ۽ ٻين ميڊيا سان ڳالهائيندي ٻڌايو ته عيدالفطر واري ڏينهن تهمينہ پنهنجي سوٽ سان گڏ گهمڻ لاءِ نڪتي هئي ۽ ڪجهه وقت ڪانپوءِ سندس سوٽ اڪيلي گهر واپس اچي وئي جڏهن ته

بقايا نمبر 22 ڏسو صفحو 5

ميرپورخاص بورڊ ۾ جعلي سرٽيفڪيٽ جاري ٿيڻ بابت اعليٰ سطحي جاچ ڪميٽي قائم

سنڌ يونيورسٽي جو وي سي پروفيسر ڊاڪٽر فتح محمد مري ٽن ميمبرن واري ڪميٽي جو ڪنوينر مقرر

اينٽي ڪرپشن جي جاچ ۽ ايف آءِ آر داخل ٿيڻ بعد ٽن اهم آفيسرن کي فوري طور معطل ڪيو ويو آهي

تعليمي ادارن ۾ ڪرپشن، جعلسازي ۽ ميرٽ جي ڀڃڪڙي ڪنهن به صورت ۾ برداشت نه ڪئي ويندي: اسماعيل راهو

ڪراچي (بيورو رپورٽ) سنڌ حڪومت تعليمي بورڊ ميرپورخاص ۾ ميٽرڪ جي جعلي سرٽيفڪيٽن جي جاري ٿيڻ ۽

بقايا نمبر 25 ڏسو صفحو 5

ڄامشورو: مهراڻ يونيورسٽي جا ملازم مطالبن جي مڃتا لاءِ احتجاج ڪري رهيا آهن

يوم پاڪستان 23 مارچ اسان جي قومي عزم، اتحاد ۽ قربانين جي ياد ڏياري ٿو: ايس ايس پي دادو

دادو(ڊ ر) دادو ۾ يوم پاڪستان موقعي تي سيڪيورٽي سخت، ايس ايس پي پاران اسنيپ چيڪنگ ۽ ناڪابندي جا حڪم، ايس ايس پي دادو ڪيپٽن (ر) امير سعود مگسي پاران يوم پاڪستان جي موقعي تي ضلعي ۾ سيڪيورٽي وڌيڪ سخت ڪرڻ لاءِ اسنيپ چيڪنگ ۽ ناڪابندي وڌائڻ جون هدايتون جاري ڪيون ويون آهن اهم هنڌن تي اضافي نفري مقرر ڪرڻ

بقايا نمبر 2 ڏسو صفحو 5

جيڪب آباد: زاهد حسين رند جو گولين لڳل لاش گهر ۾ پيل آهي

خيرپور پوليس پاران ٽائون چيئرمين پرويز پهٽي جي چوري ٿيل ڪار هٿ ڪرڻ جي دعويٰ

خيرپور(ڊ ر)خيرپور پوليس جديد ٽيڪنالاجي جي مدد سان ڪامياب ڪارروائي ڪندي ٽائون ڪميٽي فقير آباد جي چيئرمين پرويز احمد پهٽي جي بلاول پارڪ مان چوري ٿيل ڪار راڻيپور واري علائقي مان برآمد ڪري ورتي. ايس ايس پي خيرپور ڊاڪٽر سميع الله سومرو موجب، چيئرمين ٽائون ڪميٽي فقير آباد پرويز احمد پهٽي عيد جي موقعي تي پنهنجي ڪار ۾ خيرپور جي

بقايا نمبر 10 ڏسو صفحو 5

شهدادپور ۾ هندو پنچائت جي چونڊن ۾ "ايڪتا گروپ" ڪلين سوئيپ، جشن ملهايو ويو

شهدادپور(ن ع) شهدادپور ۾ هندو پنچائت جي ساليانين چونڊن ۾ صدر ونود ڪمار جي "ايڪتا گروپ" ڪاميابي ماڻي ڪلين سوئيپ ڪري سداشو پينل کي مات ڏئي ڇڏي ايڪتا پينل طرفان صدر ونود ڪمار ڪو صدر واسو مل ۽ خزانچي هيمن داس بنامقابلي ٿيڻ بعد سندن پورو پينل ڪامياب ٿي ويو جنهن ۾ سينئر نائب صدر جي عهدي راجچند بولچند 313 ووٽ

بقايا نمبر 11 ڏسو صفحو 5

راڌڻ ۾ يوم قرارداد پاڪستان حوالي ۽ پاڪ فوج جي حمايت ۾ ريلي ڪڍي وئي

راڌڻ (ن ع) 23 مارچ جي موقعي تي راڌڻ شهر ۾ رانا شوڪت حيات جي اڳواڻي ۾ پاڪ فوج جي حمايت ۾ هڪ ڀرپور ريلي ڪڍي وئي ريلي ڪاراسٽاف راڌڻ کان شروع ٿي حسيني چوڪ تائين پهتي جنهن ۾ شهرين وڏي انگ ۾ شرڪت ڪئي ريلي ۾ پاڪ فوج جي رٽائرڊ جوانن ۽ مختلف شعبن سان لاڳاپيل ماڻهن جو جوش ۽ جذبو ڏسڻ وٽان هو شرڪت

بقايا نمبر 12 ڏسو صفحو 5

خيرپور ۾ 23 مارچ جي حوالي سان ايس ايس پي آفيس کان پريس ڪلب تائين ريلي ڪڍي وئي

خيرپور(ڊ ر) خيرپور ۾ 23 مارچ جي حوالي سان ريلي ڪڍي وئي پاڪستان زنده باد پاڪ فوج زنده آباد جي نعريبازي ڪئي وئي ريلي ايس ايس پي آفيس کان پريس ڪلب خيرپور تائين ڪڍي وئي ريلي جي قيادت سماجي اڳواڻ سجاد حسين شر ظهير انصاري، ارباب احمد ڪلهوڙو ۽ ٻين ڪئي ان موقعي تي اڳواڻن پنهنجي خطاب ۾ چيو ته پاڪ فوج پاڪستان جي دشمنن

بقايا نمبر 13 ڏسو صفحو 5

ڪڪڙ ۾ معزز شخصيت مرحوم سيٺ اعظم هنگورو جي چاليهي تقريب، سياسي سماجي اڳواڻن جي شرڪت

ڪڪڙ (ن ع) ڪڪڙ ۾ معزز شخصيت مرحوم سيٺ محمد اعظم هنگورو جي چاليهي تقريب ، ديني اجتماع عالمن سڳورن خطاب ڪيو ڪڪڙ جي ڪنهر پاڙي جي معزز شخصيت مرحوم سيٺ محمد اعظم هنگورو جي چاليهي جي تقريب ۽ خيرات جي ماني جو بندوبست ڪيو ويو جڏهن ته مرحوم جي ايصال ثواب خاطر وارث پٽ علي رضا ۽ پاٽر قربان علي

بقايا نمبر 17 ڏسو صفحو 5

ڪراچي ويجهو سپر هاءِ وي تي نامعلوم گاڏي جي ٽڪر ۾ 55 سالن جي عورت فوت

ڪراچي (بيورو رپورٽ) سپر هاءِ وي تي چاڪر هوٽل ويجهو نامعلوم گاڏي جي ٽڪر ۾ عورت فوت ٿي وئي پوليس موجب فوت ٿيل عورت جي لاش کي ايمبولينس ذريعي گڏاپ روڊ تي هڪ خانگي اسپتال منتقل ڪيو ويو جتان موت جي تصديق ڪرڻ کان پوءِ لاش کي قانوني ڪارروائي لاءِ سائيٽ سپر هاءِ وي پوليس ٿاڻي پهچايو ويو فوت ٿيل عورت جي

بقايا نمبر 18 ڏسو صفحو 5

ڪراچي ۾ پوليس ڪارروائي ڪندي انتهائي گهربل جوابدار کي گرفتار ڪري ورتو

ڪراچي (بيورو رپورٽ) ڊسٽرڪٽ ويسٽ پوليس ڳجهي اطلاع تي اهم ڪارروائي ڪندي انتهائي مطلوب جوابدار بلاول خان کي گرفتار ڪري ورتو آهي. پوليس موجب جوابدار بلاول خان کي 50 لک رپيا ڀتو طلب ڪرڻ جي الزام ۾ گرفتار ڪيو ويو آهي جڏهن ته سندس خلاف مختلف ٿاڻن ۾ دهشتگردي، اقدام قتل ۽ لينڊ گريبنگ ۽ ٻين قلم هيٺ ڪيترائي ڪيس

بقايا نمبر 19 ڏسو صفحو 5

ٽنڊوڄام: پينشنرز ملازم مطالبن جي مڃتا لاءِ احتجاج ڪري رهيا آهن

بدين ۾ ڊاڪٽر مهتاب عالم کتري جي اسپتال حملي خلاف ڊاڪٽر جو احتجاج

مظاهرين ڊاڪٽر انصار حسين، ڊاڪٽر محمد ڪٽي ۽ ٻين جي اڳواڻي ۾ احتجاج ڪيو

ڊاڪٽر مهتاب جي ڪلينڪ تي حملو ڪندڙ جوابدارن خلاف ڪارروائي ڪري انصاف ڪيو وڃي

بدين (ڊ ر) بدين جي ناميارين ٻارڙن جي ماهر ڊاڪٽر مهتاب عالم کتري سندس اسپتال تي پڪي نوجوانن طرفان حملو ڪري دهشت گردي ۽ ڀڃ ڊاهه ڪرڻ خلاف بدين جي سينئر ڊاڪٽرن ڊاڪٽر انصار حسين جعفري ڊاڪٽر محمد ڪٽي ڊاڪٽر شفقت حسين جعفري ڊاڪٽر رزاق سومرو ۽ ٻين سان گڏ بدين پريس ڪلب ۾ پريس ڪانفرنس ڪندي چيو آهي ته سندس اسپتال تي پٺين ۽ ملاحن جي ڦيل جهيڙي سان سندس ڪوبه تعلق ناهي هن چيو ته

بقايا نمبر 3 ڏسو صفحو 5

آئين پاڪستان جي پيڙهه جي پٿر ۾ ٽيڏيون سرون لڳل آهن: سيد زين شاهه

حڪمران ڪڏهن به نٿا چاهين ته عوام سنڌن ڪرتوتن مان واقف ٿئي

سوچڻو پوندو ته قرارداد لاهور دوکو هو يا اڄ جي طرز حڪمراني دوکو آهي

سڪرنڊ (ن ع) سنڌ يونائيٽيڊ پارٽي پاران " 23 مارچ قرارد لاهور ۽ اڄ جو پاڪستان " جي حوالي سان وائيٽ روز ريسٽورينٽ سڪرنڊ تي سيمينار منعقد ڪيو ويو جنهن ۾ مختلف مڪتب فڪر جي شخصيتن ڪائونسلر واپارين ، صحافين سميت عورتن جو پڻ وڏو انگ شريڪ هو ان موقعي تي ايس يو پي جي مرڪزي صدر سيد زين شاهه پنهنجي صدارتي خطاب ۾ چيو ته ڪراچي حيدر منزل تي جيڪا تنظيم سازي ٿي انهن سڀني کي گرفتار ڪري ڇه

بقايا نمبر 4 ڏسو صفحو 5

شگر کان بچاءُ جي ڄاڳرتا لاءِ رٽائر فوجي ڪراچي کان سائيڪل تي ڪيرو پهتو

400 سئو ڪلوميٽر سفر ڪري اينڊڙ شوڪت قائمخاني جو شاندار استقبال ڪيو ويو

شگر کي بنا دوائن جي ورزش، واڪ ۽ متوازن خوراڪ ذريعي ڪنٽرول ڪري سگهجي ٿو: شوڪت

ڪيرو(ن ع) حيدرآباد ۾ رهندڙ ڪيرو واسي رٽائر فوجي شوڪت علي قائم خاني شگر جي بيماري کان بچاءُ لاءِ ڄاڳرتا پيدا ڪرڻ لاءِ عيد جي ٻي ڏهاڙي ڪراچي جي مزار قائد کان سائيڪل تي 400 سئو ڪلوميٽر ڪان وڌيڪ سفر ڪري ڪيرو پهتو جتي مختلف هنڌن تي علائقي واسين پاران زبردست استقبال ڪيو ويو ڪيس گلن جا هار لونگيون اجرڪون اوڍايون ويون ان موقعي تي ميڊيا سان ڳالهائيندي فوجي شوڪت علي قائم خاني چيو ته پاڪستان

بقايا نمبر 5 ڏسو صفحو 5

سڪرنڊ: ايس يو پي سربراهه سيد زين شاهه تقريب کي خطاب ڪري رهيو آهي

ميهڙ مان بجلي جي ٿنڀي وٽان نوجوان جو سڙيل لاش هٿ، وارثن پاران احتجاجي ڌرڻو

ڏگري ڪاليج ۾ 22 ورهين جي صداقت جو لاش ڏسي علائقي واسين پوليس کي اطلاع ڏنو

پوليس پهچي نوجوان جو لاش ڪٺائي اسپتال منتقل ڪيو ته وارثن پهچي احتجاجي ڌرڻو هنيو

نوجوان کي ڪرنٽ ڏئي بيدرديءَ سان تشدد بعد قتل ڪري لاش ٿنڀي پرسان رکي خودڪشي جو ڄاڻايو ويو

ميهڙ(نمائنده خصوصي) ميهڙ جي ڏگري ڪاليج جي چوديواري اندر نوجوان کي مبينا بيدردي سان قتل ڪيو ويو آهي.نوجوان جو تشدد ۽ سڙيل حالت ۾ لاش هٿ آيو آهي.لاش جي سڃاڻپ ڄاڻا محلي واسي باريهن ورهين جي پورهيت صداقت پٽ خادم ڪولاچي طور ڪئي وئي آهي. اطلاع ملڻ تي اي سيڪشن ٿاڻو پوليس پهچي لاش تعلقه اسپتال منتقل ڪيو.نوجوان جي وارثن پاران احتجاجي مظاهرو ڪري ڌرڻو هنيو ويو.ان موقع تي

بقايا نمبر 15 ڏسو صفحو 5

ميهڙ ويجهو ون ويلنگ دوران هڪ نوجوان فوت، چار زخمي

انڊس هاءِ وي تي حادثي ۾ ڪاشف خاصخيلي فوت ٿي ويو

حادثي ۾ زخمي اعظم، ظهير ۽ عاصم تنيو ۽ ٻين کي اسپتال آندو ويو

ميهڙ(نمائنده خصوصي)ميهڙ ۾ انڊس هاءِ وي تي موٽر وي آفيس ويجهو ون ويلنگ ڪندي سامهون ايندڙ موٽرسائيڪل سان ٽڪر ٿيڻ جي نتيجي ۾ نوجوان ڪاشف خاصخيلي فوت ٿي ويو.جڏهن ته اعظم تنيو،ظهير تنيو، عاصم تنيو سميت چار ڄڻا زخمي ٿي پيا.زخمين کي شهرين تعلقہ اسپتال ۾ پهچايو.ياد رهي ته ڪجهه ڏينهن اڳ پڻ انڊس هاءِ وي تي ون ويلنگ ڪندي ڏڪريا ڏيرو پڻ فوت ٿي ويو هو.

ٺٽو: سنڌ سڀا پاران گم ٿيلن جي واپسي لاءِ احتجاج ڪيو پيو وڃي

ڪراچي ۾ پوليس ڪارروائيون ۽ فائرنگ جي ڏي وٽ بعد 6 جوابدار گرفتار

مختلف علائقن ۾ پوليس ڪارروائين دوران ڌاڙيلن سان مقابلا ڪري جوابدار سوگها ڪيا

گرفتار ڪيل جوابدارن جي قبضي مان هٿيار، گوليون، موبائل فون ۽ روڪ رقم هٿ آئي

ڪراچي (بيورو رپورٽ) ڪراچي جي مختلف علائقن ۾ پوليس ڪارروائين ۽ فائرنگ جي واقعن دوران 6 جوابدار گرفتار ڪيا ويا آهن جڏهن ته هڪ شهري زخمي ٿي پيو آهي. تفصيل موجب گلشن اقبال پوليس بروقت ڪارروائي ڪندي راشد منهاس روڊ بلاڪ 6 ۾ شهري سان ڦر ڪرڻ جي ڪوشش ڪندڙ 4 هٿياربند موٽر سائيڪل سوار جوابدارن مان 3 کي گرفتار ڪري ورتو. گرفتار

بقايا نمبر 28 ڏسو صفحو 5

پيپلز پارٽي قيادت لياري ٽائون چيئرمين ناصر ڪريم بلوچ کي هٽائي ڇڏيو

ٽائون ڪائونسل ۾ هڪ ارب 44 ڪروڙ رپين جي ٽڪرار ڪان پوءِ اختلاف تيز ٿي ويا هئا

پارٽي قيادت جي هدايتن تي ناصر ڪريم بلوچ پنهنجي عهدي تان استعيفيٰ ڏئي ڇڏي

ڪراچي (بيورو رپورٽ) لياري ٽائون ڪائونسل ۾ هڪ ارب 44 ڪروڙ رپين جي ٽڪرار ڪان پوءِ پيپلز پارٽي جي قيادت لياري ٽائون چيئرمين ناصر ڪريم بلوچ کي عهدي تان هٽائي ڇڏيو آهي پارٽي جي هدايتن تي ٽائون وائيس چيئرمين اقبال هنگورو قائم مقام چيئرمين طور چارج سنڀالي ورتو آهي لياري ٽائون ذريعن موجب ناصر ڪريم بلوچ ۽ ٽائون ڪائونسل

بقايا نمبر 23 ڏسو صفحو 5

ٽنڊوباگو لڳ ڏگا ۽ خاصخيلي برادري جي ڌرين ۾ جهيڙي ۾ 12 ڄڻا زخمي

ڳوٺ هاشم ڏگو واسي ڌرين ۾ زمين جي ڏنگ تان جهيڙو ٿي پيو

زخمي محمد ڏگو، نور احمد، حاجي ننڍو، سليمان، سجاد ۽ ٻين کي اسپتال منتقل ڪيو ويو

ٽنڊوباگو(ٽ ر) ٽنڊوباگو پرسان ڳوٺ هاشم ڏگو ۾ خاصخيلي ۽ ڏگا برادرين وچ ۾ جهيڙو پيش آيو جنهن جي نتيجي ۾ ٻنهي ڌرين جا 12 ڄڻا زخمي ٿي پيا زخمين ۾ محمد ڏگو نور احمد، حاجي ننڍو سليمان سجاد، عبدالمالڪ خاصخيلي شاهد حسين، علي غلام حاجي، عبدالخالق منير ۽ امين خاصخيلي جن کي تعلقہ اسپتال ٽنڊوباگو آندو ويو آهي سمورن

بقايا نمبر 24 ڏسو صفحو 5

پيرو ۾ دفاع واري اڳوڻي وزير ملڪ جي نئين وزيراعظم جي عهدي جو حلف کنيو ورتو

ليما (اي پي پي) پيرو جي دفاع واري اڳوڻي وزير لوئس آروليو ملڪ جي نئين وزيراعظم جي عهدي جو حلف کنيو ورتو آهي. پرڏيهي ميڊيا مطابق هن حڪومتي پيلس ۾ منعقد تقريب دوران عهدي جو حلف کنيو جنهن جي صدارت پيرو جي صدر جوزي بلڪازار ڪئي.

ٽنڊو آدم: يوم پاڪستان جي موقعي تي ريلي ڪڍي پئي وڃي

ابراهيم حيدري ۾ پارٽي جيلن ۾ قيد پاڪستاني مهاڻن جي آزادي لاءِ وارثن جو مظاهرو

علي اڪبر شاهه ڳوٺ جي رهواسين پارٽ ۾ قيد مهاڻن جي مائرن، ڀينرن ٻارن ۽ ٻارن احتجاج ڪيو

اسان پيارا ڀارتي قيد ۾ سخت تڪليفون برداشت ڪري رهيا آهن، جلد آزاد ڪرايو وڃي: مطالبو

ڪراچي (بيورو رپورٽ) ابراهيم حيدري جي علائقي علي اڪبر شاهه ڳوٺ ۾ ڀارتي جيلن ۾ قيد پاڪستاني مهاڻن جي آزادي لاءِ سنڌن وارثن طرفان هڪ پرامن احتجاجي مظاهرو ڪيو ويو مظاهري ۾ وڏي انگ ۾ مائرون ڀينرون ٻار ۽ ٻاڻر شامل ٿيا جن پنهنجي پيارن جي محفوظ واپسي لاءِ آواز بلند ڪيو هي احتجاج پاڪ مقاتر خاندانن جي اڳواڻي ۾ ڪيو ويو ڪوسٽل ميڊيا سينٽر جي صدر سيد ڪمال شاهه پڻ ان موقعي تي موجود هئا ۽ هنن خاندانن سان

بقايا نمبر 26 ڏسو صفحو 5

ڪراچي ۾ ڦرلٽ دوران دڪاندار جي فائرنگ ۽ مچڙيل ماڻهن جي تشدد ۾ ٻه ڦورو مارجي ويا

بلديا دائود ڳوٺ ۾ دڪان تان ڦر دوران دڪاندار حسنين جي فائرنگ ۾ اڃاتل جوابدار مارجي ويو

گلشن معمار گبول ڳوٺ ۾ ڦرلٽ ڪندڙ 4 جوابدارن کي شهري گهيري ورتو، ٻه ڄڻا سوگها، ٻه فرار

شهرين جي تشدد ۽ فائرنگ ۾ هڪ ڦورو 25 سالن جي اويس پٽ ظفر مارجي ويو، فراز علي سخت زخمي

ڪراچي (بيورو رپورٽ) سعيد آباد ٿاڻي جي علائقي بلديا دائود ڳوٺ ۾ هڪ پرچون جي دڪان ۾ ڦر جي ارادي سان داخل ٿيا ته حسنين نالي هڪ دڪاندار وٽ هٿيار به هو جنهن مزاحمت ڪئي ۽ جوابدارن تي

بقايا نمبر 27 ڏسو صفحو 5

ميرپورخاص ۾ ٽنڊو واسي نوجوان مبينا نشي آور گوريون کائڻ سبب فوت، هڪ ڄڻو بيهوش

ڳوٺ مير ۾ مبينہ نشيدار گوريون کائڻ سبب 35 ورهين جو عرفان مگهڻهار فوت ٿي ويو

گوريون کائڻ سبب بيهوش ٿيل جاڙو مگهڻهار ۽ عرفان جو لاش ڪٺائي سول اسپتال منتقل ڪيو ويو

عرفان نشيدار گوريون کائڻ جو عادي هو گهڻي مقدار ۾ کائڻ سبب فوت ٿي ويو آهي: وارث

ميرپورخاص(بيورو رپورٽ) ميرپورخاص جي محمود آباد ٿاڻي جي حد مير ڳوٺ ۾ مبينا طور نشيدار گوريون کائڻ سبب 35 سالن جو عرفان مگهڻهار فوت ٿي ويو جنهن جو لاش سول اسپتال ميرپورخاص آندو ويو

بقايا نمبر 29 ڏسو صفحو 5

ميرپورخاص: بيهوش ٿيل نوجوان پيل آهي

قاضي احمد ويجهو بس جو موٽرسائيڪل کي ٽڪر، نوجوان فوت

باءِ پاس وٽ پيش آيل حادثي ۾ نوجوان عبدالجبار انڙ سخت زخمي ٿي پيو

زخمي کي نازڪ حالت ۾ نوابشاهه اسپتال نيو پي ويو نه رستي زخمن جا سور نه سهندي فوت ٿي ويو

قاضي احمد (ن ع) قاضي احمد باءِ پاس تي ڪراچي کان پنجاب ويندڙ تيز رفتار بس موٽرسائيڪل سان ٽڪرائجي وئي، جنهن جي نتيجي ۾ موٽر سائيڪل سوار نوجوان عبدالجبار انڙ سخت زخمي ٿي پيو. حادثي ڪانپوءِ زخمي کي فوري طور قاضي احمد اسپتال منتقل ڪيو ويو جتي سندس حالت نازڪ هئڻ سبب ڪيس نوابشاهه اسپتال ريفر ڪيو ويو جتي زخمن جا سور نه سهندي فوت ٿي ويو آهي نوجوان جو لاش ضروري ڪارروائي لاءِ قاضي احمد اسپتال آندو ويو

بقايا نمبر 30 ڏسو صفحو 5

ٽنڊو محمد خان: ڦليلي واهه مان رضاڪار لاش ڪڍي رهيا آهن

مورو پوليس پاران مقابلي بعد ڌوهاري کي زخمي حالت ۾ گرفتار ڪرڻ جي دعويٰ

مورو (ن ع) مورو ۾ پوليس جو ڪيلن جي باغ وٽ مبينا مقابلو هڪ ڄڻو اختر علي عرف اخو ولد سجل پڪي ويٺل ڳوٺ ليموڻ شاهه ابڙان کي زخمي حالت ۾ گرفتار جنهن کي مورو اسپتال آندو ويو جتي ڊاڪٽر پاران طبي امداد ڏني وئي ان موقعي تي مورو ٿاڻي جي ايس ايڇ او انسپيڪٽر امتياز علي کهاوڙ ٻڌايو ته اسان گشت ڪري رهيا هئاسين ته اطلاع مليو ته ڌوهاري ڌوهه جي

بقايا نمبر 35 ڏسو صفحو 5

ٺٽون ڪوٽ پرسان هفتو اڳ مبينہ اغوا ٿيل نوجوان بازياب، وارثن ۾ خوشي

وڏيرن خلاف سوشل ميڊيا تي پوسٽون هلائڻ تان جوابدارن اغوا ڪيو: اعجاز چانڊيو

پوليس معرفت آزاد مليو آهي، جوابدارن کي گرفتار ڪري سخت سزا ڏني وڃي

ٺٽون ڪوٽ (ن ع)ٺٽون ڪوٽ پرسان ٺرڀارڪر ضلعي جي پوليس اسٽيشن وچوٽو جي حد مان هڪ هفتو اڳ مبينہ طور اغوا ٿيل سنٽورو فارم واسي نوجوان اعجاز پٽ جيئند چانڊيو بازياب ٿي ويو جنهن بعد علائقي ۾ خوشي جي لهر ڇانئجي وئي ان سلسلي ۾ مغوي جي والد جيئند چانڊيو ۽ بازياب ٿيل نوجوان اعجاز چانڊيو ٺٽون ڪوٽ پريس ڪلب پهچي صحافين سان ڳالهائيندي ٻڌايو ته لڳ ڀڳ ڏهه ڏينهن اڳ رات جو ٻارنهن وڳي نامعلوم هٿياربند

بقايا نمبر 31 ڏسو صفحو 5

خيرپور جي يوسي نورپور جو چيئرمين ۽ ڪانهر برادري جو نيڪ مرد انور علي ڪانهر لاڏاڻو ڪري ويو

خيرپور(ڊ ر) خيرپور جي يونين ڪائونسل نورپور جو چيئرمين ۽ ڪانهر برادري جو نيڪ مرد انور علي ڪانهر ڪجهه عرصو بيمار رهڻ بعد نورپور واري علائقي ۾ وفات ڪري ويو مرحوم کي جنازي نماز بعد اباڻي قبرستان ۾ مٽيءَ ماءُ حوالي ڪيو ويو جڏهن ته وارثن سان تعزيت جو سلسلو جاري آهي

آمريڪا ۽ اسرائيل جي حملن تي اقوام متحده به ڪي قدم نه کنيا آهن: لياقت بلوچ

ايراني حملن تي اسلامي ملڪن جي خاموشي خطرناڪ ثابت ٿي سگهي ٿي

هزارين بيگناهه ايرانين جي شهادت باوجود اسلامي ملڪن جي خاموشي قابل مذمت عمل آهي

ماتلي(ن ع) جماعت اسلامي جي مرڪزي نائب امير لياقت بلوچ چيو آهي ته آمريڪا ۽ اسرائيل طرفان ايران تي حملي ۽ اتان جي اڳواڻن جي شهادت جي باوجود دنيا جا اسلامي ملڪ چپ جو روزو رکيو ويٺا آهن ۽ ڪو به ملڪ غلط کي غلط چوڻ جي جرئت نه ڪري رهيو آهي اسلامي ملڪن جي خاموشي خود اسلامي ملڪن لاءِ خطرناڪ ثابت ٿي سگهي ٿي ماتلي ۾ جماعت اسلامي بدين جي اڳوڻي امير مولانا شيخ شوڪت علي ۽ سندس زال جي وفات تي مرحوم جي پٽ

بقايا نمبر 32 ڏسو صفحو 5

بدين جي يوسي مٺي جو وائيس چيئرمين سماج سڌارڪ محمد حسين لنڊ بلوچ لاڏاڻو ڪري ويو

شادي لارج(ن ع) تعلقو بدين جي يوسي مٺي جو وائيس چيئرمين سماج سڌارڪ ميانجي محمد حسين لنڊ بلوچ لاڏاڻو ڪري ويو سندس موت جي خبر تي يوسي مٺي جا ماڻهو لنڊ برادري عزيز قريب ۽ چاهيندڙ ڏک ۾ وڪجي ويا تعلقي بدين جي يونين ڪائونسل مٺي جو ٻه دفعا وائيس چيئرمين چونڊجندڙ ايل ايس او مٺي جو ڏهن

بقايا نمبر 36 ڏسو صفحو 5

دراڙا واسي ٻن ڄڻن ڌوهن ۽ برادري جهيڙن ڪان تنگ ٿي پاڻ کي قانون آڏو پيش ڪيو

ملهار خان ۽ جنيد جوڻيجو گادينشين خواجه عبدالحق فاروقي جي هٿ تي پيش پيا

جوابدارن خلاف داخل ڪيسن بابت وڌيڪ جاچ شروع ڪئي آهي ڪين عدالت ۾ پيش ڪنداسين: پوليس

راڻي پور(رپورٽ عبدالخالق گلال) دراڙا واسي ٻن ڄڻن ڌوهن ۽ برادري جهيڙن کان تنگ ٿي ڪري پاڻ کي سجل سرمست جي گادينشن جي هٿ تي پوليس حوالي، ڪين معان ڪيترائي ڪيس داخل هئا، قانون جي ڪٽهڙي ۾ پيش ڪيو ويندو: پوليس. رپورٽ موجب: راڻيپور ۽ پرياسي ۾ رهندڙ ڌوهن ۽ برادري جهيڙن کان بيزار ٿي ڪري مختلف ڪيسن ۾ پوليس کي گهربل ٻه ڄڻا پاڻمرادو راڻيپور پوليس وٽ درگاهه سجل سرمست رح جي گادينشين خواجه

بقايا نمبر 33 ڏسو صفحو 5

خيرپور لڳ عبدا۔ فقير جو 52 هون ساليانو عرس مبارڪ وڏي عقيدت ۽ احترام سان ملهايو ويو

خيرپور(ڊ ر)عيد جي ٽئين ڏينهن جانوري ڳوٺ ۾ عبدا۔ فقير جو 52 هون ساليانو عرس مبارڪ وڏي عقيدت ۽ احترام سان ملهايو ويو جنهن ۾ علائقي سميت پري پري کان آيل عقيدتمندن وڏي انگ ۾ شرڪت ڪئي.عرس جي موقعي تي درگاهه تي چادر چاڙهڻ فاتحه خواني ۽ دعا جون تقريبون منعقد ڪيون ويون جڏهن ته ذڪر

بقايا نمبر 37 ڏسو صفحو 5

خيرپور ضلعي ۾ ترقياتي ڪمن جو ڄار وڇايو ويو آهي: جاويد علي شاهه جيلاني

آمريڪا اسرائيل پاران ايران سان جنگ سبب خطي ۾ صورتحال اڃان خراب ٿيڻ جو خطرو آهي

ملڪ ۾ پيٽروليم مصنوعات جون قيمتون وڌڻ سان مهانگائي وڌڻ جو خطرو موجود آهي

هنگورجا (ن ع) پاڪستان پيپلز پارٽي جي ايم اين اي سيد جاويد علي شاهه جيلاني چيو آهي ته آمريڪا اسرائيل جي ايران سان جنگ سبب خطي ۾ صورتحال اڃان خراب ٿيڻ جو خطرو آهي جنگ جا ٻين ملڪن تي به ناڪاري اثر پوندا . اسان جي ملڪ ۾ پيٽروليم مصنوعات جون قيمتون وڌڻ سان مهانگائي وڌڻ جو خطرو موجود آهي پاڪستان پيپلز پارٽي ملڪ جي بحرانن مان ڪڍي سگهي ٿي . بلاول ڀٽو زرداري ايندڙ وقت جو نوجوان وزيراعظم

بقايا نمبر 34 ڏسو صفحو 5

ٽنڊو باگو: زخمي ٿيلن کي اسپتال ۾ طبي امداد ڏني پئي وڃي

ٽنڊوالهيار ضلعي جي مختلف علائقن ۾ رولو ڪتن چڪڻ سبب 45 کان وڌيڪ ماڻهو اسپتال منتقل

يوسي غلام خان سنجراڻي جي ڳوٺ اوپايو ميربحر واسي 12 ڄڻن کي ڪتن ڏاڙهي زخمي ڪيو

ضلعي جي مختلف علائقن مان غلام مجتبيٰ ڪيريو اسماعيل مري اشرف پتافي ملو ڪولهي ۽ ٻين کي اسپتال آندو ويو

اشرف پتافي، اسماعيل مري سميت 7 ڄڻن کي نازڪ حالت ۾ حيدرآباد نيو ويو، وارثن پاران ڪتا مار مهم جو مطالبو

ٽنڊوالهيار(رپورٽ: راجه ساجد خانزاده) ٽنڊوالهيار ضلعي جي مختلف علائقن ۾ رولو ڪتن ماڻهن جي زندگي عذاب بڻائي ڇڏي . ضلعي جي مختلف علائقن ۾ 45 کان مٿي ماڻهن کي ڪتن ڏاڙهي زخمي

بقايا نمبر 38 ڏسو صفحو 5

ڪراچي ۾ اي آءِ جي ڊيوٽي دوران شهيد ٿيل پوليس اهلڪار جي وارثن سان ملاقات ڪري عيد جا تحفا پيش ڪيا

ڪراچي (بيورو رپورٽ) ايڊيشنل آءِ جي ڪراچي آزاد خان ڊي آءِ جي ويسٽ، ايس ايس پي ويسٽ ۽ ٻين آفيسرن سان گڏ ڊيوٽي دوران شهيد ٿيل پوليس ڪانسٽيبل عظيم اقبال جي خاندان سان عيد الفطر جي موقعي تي سرجاني ٽائون سيڪٽر 7-بي ۾ سندس رهائشگاهه تي ملاقات ڪئي.ايڊيشنل آءِ جي ڪراچي شهيد جي خاندان سان دلي تعزيت ۽ همدردي جو

بقايا نمبر 40 ڏسو صفحو 5

ٽنڊوڄام ۾ رٽائرڊ ملازمن پاران پينشن جي بندش خلاف احتجاجي مظاهرو

ملازمن اڳواڻ ڪاتيار، عنايت ميمڻ، قاسم منگرائي ۽ ٻين جي اڳواڻي ۾ احتجاج جاري رکيو

ٽنڊوڄام(ٽ ر) حيدرآباد ميونسپل ڪارپوريشن جي رٽائرڊ ملازمن پاران پينشن جي بندش خلاف سومر تي به احتجاج جاري رهيو متاثر پينشنرن اڳواڻ ڪاتيار، عنايت ميمڻ، قاسم منگرائي ۽ ٻين جي اڳواڻي ۾ ٽنڊوڄام پريس ڪلب آڏو ڌرڻو هڻي احتجاجي مظاهرو ڪيو احتجاج ڪندڙ ميئر حيدرآباد ڪاشف شورو ۽ ڪمشنر بلديہ حيدرآباد ظهور لڪڻ خلاف سخت نعريبازي ڪندا رهيا. مختلف سياسي ۽ سماجي تنظيمن پڻ رٽائرڊ ملازمن جي

بقايا نمبر 39 ڏسو صفحو 5

دادو: ايم پي اي پير مجيب الحق کي هار پارائي مبارڪباد ڏني رهيا آهن

مليرجي سينيئر صحافي حمزو پنهور جي جنازي نماز تاريخي چوکنڊي قبرستان ۾ ادا ڪئي وئي

ڪراچي (بيورو رپورٽ) مليرجي سينيئر صحافي حمزو پنهور جي جنازي نماز تاريخي چوکنڊي قبرستان ۾ ادا ڪئي وئي جنهن ۾ سياسي سماجي اڳواڻن چونڊيل نمائندن صحافين ۽ علائقي واسين وڏي تعداد ۾ شرڪت ڪئي.جنازي نماز ۾ صوبائي صلاحڪار سليم ڪلمتي، سماجي اڳواڻ سيد خدادنو شاهه قومپرست اڳواڻ خالق جوڻيجو صوفي حضور بخش

بقايا نمبر 41 ڏسو صفحو 5

باڊهه: ايس ٽي پي پاران يوم تاسيس جو ڪيڪ ڪاٽيو پيو وڃي

ڪراچي واهه ۾ زهر آلود سم نالي جو گندي پاڻي جو ڇوڙ

ڄامشورو پرسان آر بي او ڊي سم نالي کي ڪٽ ڏئي گندو پاڻي فيڊر ۾ ڇوڙ ڪيو

سمورين يونيورسٽين ۾ اتان پاڻي سپلاءِ ڪيو وڃي ٿو بيمارين جو انديشو

ڄامشورو (ڊ ر) ڪي بي فيڊر/ ڪراچي واهه ۾ زهر آلود سم نالي جو گندي پاڻي جو ڇوڙ لکين شهري بيمارين جي خطري هيٺ اڄامشورو پرسان آربي اوڊي سم نالي جي گندي زهريلي پاڻي کي نامعلوم ماڻهن پاران ڪٽ ڏئي زهر آلود گندو پاڻي ڪي بي فيڊر ۾ ڇوڙ ڪيو ويو آهي جيڪو هن وقت به جاري آهي ڪي بي فيڊر مان سنڌ يونيورسٽي، مهراڻ يونيورسٽي لمس

بقايا نمبر 43 ڏسو صفحو 5

وڳڻ ۾ 23 مارچ يوم پاڪستان جي حوالي سان ريلي ڪڍي وئي

وڳڻ (ن ع) وڳڻ جي مختلف ڳوٺن ۾ پاڪستان رياست ۽ افواج پاڪستان جي حمايت ۾ ريلي ڪڍي وئي. ريلي شهر جي مختلف رستن تان گذرندي پريس ڪلب آڏو پهتي جتي مظاهرو ڪيو ويو. ريلي جي اڳواڻي نورالدين قريشي، خالد حسين معرفاڻي عبدالقادر سانگاهه ۽ ٻين اڳواڻن ڪئي. ان موقعي تي اڳواڻن ميڊيا سان ڳالهائيندي چيو ته سنڌن ريلي ڪڍڻ جو

بقايا نمبر 42 ڏسو صفحو 5

سيوهڻ پرسان حادثو، نينگر فوت، 25 زخمي

سمورن زخمين ۽ فوت ٿيل ٻارڙي جو لاش سيوهڻ اسپتال منتقل ڪيو ويو

زخمي قلندر تان حاضري ڀرڻ بعد واپس ڳوٺ غوث محمد راهو وڃي رهيا هئا

سيوهڻ(ن ع) سيوهڻ شهر جي باءِ پاس تي تيز رفتار ڪار ڊاٽر برسٽ ٿيڻ بعد قاضي احمد واسي زائرين جي ڊاٽسن سان ٽڪرائجي وئي، حادثي جي نتيجي ۾ ڊاٽسن ۾ سوار هڪ 10 ورهين جو معصوم نينگر موقعي تي فوت ٿي ويو جنهن جي سڃاڻپ ولي محمد اوٺو جي نالي سان ڪئي وئي آهي. جڏهن ته حادثي جي نتيجي ۾ ڊاٽسن ۾ سوار 25 مسافر

بقايا نمبر 44 ڏسو صفحو 5

لاڙڪاڻي موٽرسائيڪل سوار هٿياربندن جي فائرنگ ۾ نوجوان قتل

اسان جو پنهنجي ئي برادري جي ماڻهن سان پراڻي دشمني آهي: مقتول جا وارث

لاڙڪاڻو(بيورو رپورٽ) لاڙڪاڻي شهر جي رحمت پور ٿاڻي جي حد پيپلس ڪالوني روڊ تي پراڻي دشمني تان موٽرسائيڪل سوار هٿياربندن فائرنگ ڪري پيپلس ڪالوني جي رهواسي 30 سال پڙي واري علائقي ورهين جي پورهيت نوجوان احسان سولنگي کي قتل ڪري فرار ٿي ويا، اطلاع تي پوليس پهچي لاش ڪٺائي پوسٽ مارٽم لاءِ چانڊڪا اسپتال منتقل ڪري ڇڏيو ان

بقايا نمبر 45 ڏسو صفحو 5

ٽنڊو محمد خان ۾ پورهيت جي زال سان ٻن جوابدارن جي مبينا زيادتي، ڪيس داخل

چنگچي رڪشا ڊرائيور ڪرائي تي ڪيو ته پاڙي وٺي وڃڻ بجاءِ احمد آباد ڪالوني ۾ وٺي ويو: بختاور قمبراڻي

جوابدار جواد ميمڻ رڪشا مان لاهي زبردستي هڪ بند گهر ۾ وٺي زبردستي لڄالٽ ڪئي، رڙين تي فرار ٿي ويو

پوليس ٻاڻرن جي مداخلت سبب ڪيس داخل نه ڪيو، ايس ايس پي جي حڪم تي ڪيس داخل ڪيو ويو پر جوابدار گرفتار ناهن ٿيا

ٽنڊو محمد خان(رپورٽ: ذوالفقار چانڊيو) ٽنڊو محمد خان جي نصيرآباد پاڙي ۾ شادي شده نوجوان عورت بختاور قمبراڻي سان مبينا طور لڄالٽ جي واقعي جو انڪشاف ، ٽنڊو محمد خان شهر جي

بقايا نمبر 46 ڏسو صفحو 5

هنگورجا: پ پ اڳواڻ جاويد شاهه ۽ قربان سهتو تقريب کي خطاب ڪري رهيا آهن

وڏي وزير پاران قاضي احمد ويجهو ٻن حادثن ۾ 5 ڄڻا فوت ٿيڻ تي ڏک ۽ افسوس جو اظهار

ڪراچي (بيورو رپورٽ) سنڌ جي وڏي وزير سيد مراد علي شاهه قاضي احمد ويجهو پيش آيل ٻن الڳ الڳ ٽريفڪ حادثن ۾ 5 ڄڻن جي فوت ٿيڻ تي گهري ڏک ۽ افسوس جو اظهار ڪيو آهي. هن فوت ٿيلن جي وارثن سان دلي تعزيت جو اظهار

بقايا نمبر 47 ڏسو صفحو 5

هي اخبار پرنٽر ناصر جمال سومرو پاپولر پرنٽرز مان ڇپرائي، عبرت گروپ آف پبليڪيشنز جي، تحت عبرت بلڊنگ گاڏي کاتو حيدرآباد مان ڇپرائي ۽ جاري ڪئي.